

Our newly-remodeled Home Office

ZARJA *The* DAWN

URADNO GLASILO
SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE

OFFICIAL PUBLICATION
SLOVENIAN WOMEN'S UNION

From Your Editor

OUR COVER PAGE—

You have now seen our new Home Office as it is pictured on the cover. Its new look boasts many modern features, and we are proud of its big sign, **SLOVENIAN WOMEN'S UNION**, which in shiny aluminium letters stands out as the main focal point. The straight new lines of the new front are made of various colored stone, primarily blue. The large picture window is divided in three sections with the two side panels of glass tinted blue. Our glass door is ornamented with the **S.W.U.** crest painted in red, white and blue and gold leaf. Within the office itself are the most modern of all features. We have three new walls of ash wood paneling, and one, seen inside left, is made of natural colored smooth-face brick. New lighting fixtures, which are made of brass and glass, may be pulled down and up to localize light above the desks or at the ceiling. Directly center on the inside at what seems to be a continuation of the wall, is a fiber-glass panel which divides the office from the rear. Not visible is a finished cabinet which covers the entire width of the room below the window and is used to store supplies and as a counter for work space. — Contractors were: Dolmovich and Squok of Chicago.

You have noticed in the last issue of *Zarja* and in this one, a listing of the names of those generous members and friends who contributed to our **HOME OFFICE IMPROVEMENT FUND** through the Key-Ring Project. It is our intention to print the complete list of contributions in this and future issues. Notification of any omissions will be greatly appreciated.

THE FINAL TOTAL of new members obtained in the recent Star Point Campaign is 432. Winner of the first award is Mrs. Mary Otonicar, Secretary of Branch no. 25, Cleveland, Ohio with 53 new members. Our congratulations to Mrs. Otonicar, who is also the newest member of the Board of Directors in the office of Supreme Trustee. Her loyalty as an officer and to her branch is very commendable, and we are indeed proud to salute Mrs. Otonicar on these pages. She reached 166 points. Second place is awarded to Pauline Stanley, Branch no. 95, So. Chicago, who reached 54 points; third is Mary Markezich, also Br. 95, with 52 points; fourth is Rose Kraemer, Branch no. 43, Milwaukee, 51 points. — These fine workers and all who participated in this drive can certainly be acclaimed as the best promoters and salesladies of the year!

SLOVENIAN WOMEN'S UNION OF AMERICA

Organized December 19, 1926
in Chicago, Ill.
Incorporated December 14, 1927
in the State of Illinois

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA V AMERIKI

Ustanovljena 19. decembra 1926
v Chicagu, Illinois
Inkorporirana 14. decembra 1927
v državi Illinois

MEMBER OF

National Council of Catholic Women

Spiritual Advisor: Very Rev. Alexander Urankar, O.F.M., 823 W. Mineral Ave., Milwaukee 4, Wis.

Founder and Honorary President: Marie Prislund, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

President: Josephine Livek, 331 Elm St., Oglesby, Illinois

1. Vice-President: Mary Tomsic, Box 202, Strabane, Pa.

2. Vice-President: Anna Pachak, 2009 Oakland St., Pueblo, Colorado

3. Vice-President: Mary Golik, 3016 Gantenbein St., Portland, Oregon

4. Vice-President: Mary Urbas, 833 E. 156th St., Cleveland, Ohio

5. Vice-President: Barbara Rosandich, 846 Chapman St., Ely, Minnesota

6. Vice-President: Rose Scoff, 2208 Mariposa, San Francisco, California

Supreme Secretary: Albina Novak, 1937 W. Cermak Road, Chicago 8, Ill.

Supreme Treasurer: Josephine Zeleznikar, 2045 W. 23rd St., Chicago 8, Ill.

AUDITING COMMITTEE — NADZORNI ODBOR:

President: Mary Lenich, 609 Jones St., Eveleth, Minn.

Auditor: Mary Otonicar, 1110 E. 66th St., Cleveland 3, Ohio

Auditor: Katie Triller, 1724 Stanton Ave., Whiting, Indiana

ADVISORY COMMITTEE — SVETOVALNI ODSEK:

President: Anna Yakich, 4716 Lester Ave., Cleveland, Ohio

Officer: Rose Racher, 2205 Burton St., Warren, Ohio

Officer: Helen Corel, 67 Scholes St., Brooklyn, New York

YOUTH AND RECREATION COMMITTEE — ODBOR ZA MLADINO IN RAZVEDRILO:

Lillian Kozek, 2244 So. Wolcott St., Chicago 8, Illinois

Christine Stopar, 245 15th St., N.W., Barberton, Ohio

Mary Theodore, 2529 4th Avenue, Hibbing, Minnesota

Mary Markezich, 2809 E. 95th St., So. Chicago 17, Ill.

Mary Snezic, Box 49, Bessemer, Pa.

Managing Editor: Corinne Novak, 1937 W. Cermak Road, Chicago 8, Ill.

ZARJA — THE DAWN

Official Publication of the Slovenian Women's Union of America

Uradno glasilo Slovenske ženske zveze v Ameriki

Published monthly — Izhaja vsak mesec

Annual Subscription \$2.00 — Naročnina \$2.00 letno

For SWUA members \$1.20 annually — Za članice SŽZ \$1.20 letno

Publisher, "Zarja", 1637 S. Allport Street, Chicago 8, Ill.

Managing Editor: Corinne Novak

Editorial Office:

1937 W. Cermak Road., Chicago 8, Ill., Tel. Bishop 7-2014

"Entered as second class matter November 13, 1946, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912."

All communications for publication must be in the hands of the Editor by the tenth of the month for the next issue and must be indorsed by the writer. If typewritten use double-space and if hand written use ink. Write plainly, especially names, and on one side of paper only.

Vsi dopisi morajo biti v rokah urednice do 10. v mesecu za prihodnjo izdajo in podpisani po poročevalki. Pišite s črnilom in samo na eno stran papirja. Pri imenih pazite, da so razločno pisana.

Uspeh Star-Point kampanje: 432 članic!

KAMPANJSKI USPEHI ČLANIC STAR-POINT CAMPAIGN WORKERS

Branch	Name	A	B	J	Total
1,	Mary Girdaukas	1	1	1	3
1,	Theresa Zagozen	1	0	0	1
2,	Josephine Zeleznikar	1	4	1	6
2,	Lillian Kozek	0	1	0	1
2,	Albina Novak	1	1	1	3
2,	Frances Zibert	0	0	1	1
3,	Anna Pachak	2	3	9	14
3,	Christine Bradish	4	2	1	7
5,	Antonia Bayt	0	0	8	8
5,	Julia Zupancic	0	0	2	2
7,	Christine Menart	2	4	20	26
8,	Dorothy Dermes	0	2	1	3
9,	Mary Gornick	1	0	0	1
10,	Jennie Kosir	1	0	1	2
10,	Mary Urbas	0	0	2	2
12,	Frances Plesko	0	0	2	2
12,	Mary Schimenz	0	0	2	2
13,	Betty Doherty	0	1	0	1
13,	Pauline Sutlovich	0	1	0	1
14,	Steffie Smolich	0	0	2	2
14,	Mary Zele	0	0	1	1
14,	Ursula Trtnik	0	0	1	1
15,	Helen Krofl	2	4	1	7
15,	Josephine Peskar	0	1	0	1
15,	Jennie Barle	1	0	0	1

(Nadaljevanje na strani 342)

V letošnji kampanji je dosegla prvo mesto naša požrtvovalna odbornica

Mrs. MARY OTONIČAR,

ki je pridobila svoji podružnici št. 25, Cleveland, Ohio, 53 novih članic in s tem dosegla 166 točk.

Več kot 50 točk so še dosegle:

Mrs. PAULINE STANLEY,

pod št. 95, So. Chicago, Illinois — 54 točk;

Mrs. MARY MARKEZICH,

pod št. 95, So. Chicago, Illinois — 52 točk;

Mrs. ROSE KRAEMER,

pod št. 43, Milwaukee, Wis. — 51 točk.

MESEČNO POROČILO GLAVNE PREDSEDNICE

Drage odbornice in sestre!

Dolga zima se nam približuje in kmalu bo konec leta. Vsaka zvesta in dobra članica se bo potrudila, da se udeleži važne seje svoje podružnice v decembru.

Nikar ne bodite mlačne do sodelovanja, ampak pokažite, da se zanimate za napredek podružnice in Zveze. Žrtvovalne boste nekaj ur, in pomislite, koliko dobrega boste storile s svojim posetom! Obiščite torej sejo v decembru in podajte dobre nasvete, ki bodo v splošno korist članstvu v prihodnjem letu! Vaša navzočnost je važna!

PREDKONVENČNA KAMPANJA

Drage sestre! Nudi se vam prilika, zaslužiti si lepo darilce, ako greste na delo in pridobite nekaj novih članic; vsaj eno bi lahko vsaka dobila, če bi se potrudila. Najbolj pridna bo „Kraljica konvencije“ in si bo zaslužila prosto vožnjo in bivanje v Clevelandu za časa konvencije leta 1955. Prosim vas, sodelujte!

ZAHVALNI DAN

Bliža se praznik Zahvalni dan, ko bomo v tej deželi javno izkazali svojo hvaležnost za vse, kar smo v preteklem letu prejeli za svoj obstanek. Bodimo hvaležne tudi me v naši Slovenski Ženski Zvezi, da smo imele priliko v polni meri sodelovati v dobrem delu, ne samo ta mesec, ki pride le enkrat v letu, pač pa vsak dan. Imamo polno vzrokov biti hvaležni, da živimo v tej deželi. Hvala Bogu!

VESEL ROJSTNI DAN, SESTRA NOVAK!

Naša glavna tajnica, sestra Albina Novak, bo slavila svoj rojstni dan 5. novembra. Bog daj, da bi dočakala še mnogo zdravih in srečnih let. Tudi drugim sestram, ki praznujejo svoj rojstni dan v mesecu novembru, kličem: Vesel rojstni dan!

Vas iskreno pozdravljam,

JOSEPHINE LIVEK, predsednica

Naša gl. predsednica MRS. JOSEPHINE LIVEK praznuje 8. novembra svoj rojstni dan. Želimo ji še mnogo let srečnega družinskega življenja in uspešnega delovanja pri Zvezi!

Vse mine   *Dvoospev*   *G. Spavac*

Moderato

Kje so mo - je rožice, pi - sane in bela?
 Kje je ti - sta deklica, v vr - tu je sede - la,

ped

mojga sr - ca ljubice žlahtno žlahtno pocvetele.
 lepa ka - kor rožica, pesmi, pesnice je pela?

stringendo   *ritard.*

Ah, pomlad je šla od nas, vzela jih je zima, mraz.
 hitro, hi - tro mine čas, mine tu tudi lep obraz!

stringendo   *ritard.*

a tempo   *rit.*

Ah, pomlad je šla od nas, vzela jih je zima, mraz.
 hitro, hi - tro mine čas, mine tudi lep obraz.

a tempo   *rit.*

Marie Priland:

OH, TA SVET...

ZAHVALNI DAN

Zadnji četrtek meseca novembra bomo širom naše dežele praznovali ZAHVALNI DAN. Prebivalci Združenih držav se bodo splošno zavedali velikega pomena tega dne.

Že od pamtiveka so se narodi zahvaljevali za prejete dobrote v teku enega leta ter imeli v ta namen odbran en dan, ki je bil namenjen samo za to, da so prosili svoje „božanstvo“, v kakršnega so pač v tisti dobi verovali, za pomoč in zaslombo še zanaprej, obenem pa se zahvalili za prejete dobrote.

Katoliška cerkev svoje vernike opominja, da na Zahvalni dan izkažejo Bogu svojo hvaležnost za prejete dobrote, katerih je mnogo. Vsi sloji, vsi stanovi naj bi se ta dan zavedali vsega, kar jim dobrega daje življenje ter bili hvaležni za srečo in blagostanje, za zdravje, za delo, za sporazum in ljubezen v družinah.

Ponekod v Ameriki se je ohranila lepa navada, da je Zahvalni dan nekak družinski praznik. Ta dan se zbere družina; otroci pridejo domov na obisk, da se skupno s starši zahvalijo za srečo in dober obstoj v preteklem letu ter prosijo blagoslova še zanaprej.

Zlasti bi prebivalci Združenih držav morali biti hvaležni, da živimo v tej demokratični in svobodni deželi, kjer lahko brez strahu izrazimo svoje misli in svoje prepričanje; da živimo v deželi, ki nam daje varno zavetje in domačo ognjišče, medtem ko je po svetu na tisoče in tisoče ljudi, ki živijo v pregnanstvu, v pomanjkanju in v strahu, kaj jim bo prinesel jutrišnji dan. Da, sodobni Amerikanci se niti ne zavedamo, kako smo srečni, ker pač nismo še okusili tiranstva, nismo še bili lačni in ne preganjani.

Ne samo na Zahvalni dan, temveč vsak dan imamo mnogo vzrokov, biti Bogu globoko hvaležni za dane dobrote!

* * *

Oni dan se je stroj kregal s človekom. Takole se je postavljajal:

„Močnejši sem od tebe, o človek! Ti se kriviš že pod vrečo krompirja, a jaz, glej, dvigam lokomotivo kakor za šalo, in jo celo lahko denem iz enega mesta na drugo,“ se je hvalil stroj.

— Pa tudi hitrejši sem od tebe. Poglej, predno ti migneš z očesom, že jaz izvršim tisoč obratov.

— Večkrat se ti, človek, pritožuješ: „Kaj pa naj naredim, ko imam samo dve roki?“ Jaz pa jih imam deset; in s temi desetimi lahko izvršim deset del.

— Ti greš zvečer spat. Tretjino svojega življenja preživiš v postelji. A meni ni treba počitka — delam 24 ur na dan.

— Čeprav sem samo mrtev predmet, vendar slišim in občutim vse boljše kot ti.

— Moje oči so tako dobre, da bi lahko na luni zasledil svetlobo brez žepne svetilke, ti pa težko zapažiš smet na rokavu svoje obleke.

— Ponosen si na svojih pet čutov — a jaz jih nimam samo pet, temveč sto!

— V temni noči lahko odkrijem nad sabo oblak in ti povem, kako visoko se nahaja; z visokosti do tri kilometre nad oblaki ti bom zmeril morje in visokost gora ter ti povedal imena hribov in morij na zemlji. Najdem pot, četudi je megla tako gosta, da ne bi videl prsta pred nosom.

— Občutim, kadar se na popolnoma drugem koncu sveta trese zemlja od potresa.

— Prisluskujem lahko, kje pod zemljo je skrita nafta, dotaknem se lahko gorá, ki so prav na dnu morja.

— Pa tudi tebe vidim čez in čez; želiš, da ti pokažem tvoje kosti?

— Brez strahu me lahko vprašaš, koliko soli je v kakšnem jezeru, namah ti bom pravilno in točno odgovoril.

— Ukaži mi, naj povem, če je na Marsu toplo, in jaz bom to zvedel, brez da bi se premaknil z zemlje.

— Lahko tebi pomagam, da boš slišal svetlobo in videl zvok.

— Pod mojo oblastjo je čas; lahko ga ustavim ali pa pospešim; pokažem ti lahko, kako se dviga para v zrak in pušča za sabo valove, lahko pa tudi pospešim ure in dneve, da boš videl, kako se cvet na jablani spreminja v sad.

— Ne ljubi se ti iti v gledališče? Dobro! Jaz bom pred teboj razgrnil gledališče, da boš videl in gledal igralce na drugem koncu dežele.

— Ali bi morda hotel videti umetnike, ki jih že davno ni na svetu? Reci samo besedo in želja se ti bo izpolnila.

— Rekel boš, da je stroj samo tvoj hlapec in ti si gospodar; da ti zapoveduješ in jaz le poslušam. Pa glej, tudi jaz lahko zapovedujem, in to nič slabše kot ti. Jaz nadzorujem delo strojev v tovarni in jim dajem povelja; lahko vodim električno centralo ali tovarniški oddelek.

— Ponašaš se, da mnogo znaš in si lahko veliko zapomniš, znaš tudi čitati in pisati. Podaj mi pero, pa ti bom jaz vodil dnevnik, zabeležil bom vse, kar hočeš ti. Sam brez tebe lahko na daljnem, pustem otoku sredi morja točno zabeležim, kar sem opazil. Nikoli nisem hodil v šolo, pa mi daš lahko vseeno kakršnokoli nalogo in rešil jo bom točno, pa naj bo seštevanje, odštevanje, množitev ali kak drug račun.

— Sam lahko rišem, računam in gradim.

— Ti mi dolguješ vse, s čimer se tako rad ponašaš. Če letiš nad oblaki, letiš zato, ker te nosim jaz; če ploveš po morju, se moraš zahvaliti meni-stroju. Odkrivam tajnosti, ki bi jih ti brez mene nikdar ne odkril. Povej, kaj bi naredil brez mene! V meni je tvoja sila in moč!

... No, človek, zakaj molčiš? Kaj mi lahko na vse to odgovoriš?“ je stroj prevzetno vpraševal.

„Samo to,“ suhoparno odvrne človek, „da sem te ustvaril JAZ in da te lahko vsak čas tudi uničim...“

J. Segal

* * *

Meseca novembra smo v starem kraju navadno imeli kolone. Kdo bi se s prijetnimi občutki ne spominjal tistih časov naših mladih let, ko smo na mizi z veliko svečanostjo pozdravili klobasice-krvavice, pečene na ražnju, okusno pratico, povito v „pečico“ in potreseno z dišavami, da ni le dišalo po vsej hiši, temveč tudi do sosedov in dalje po vasi. Nam, otrokom, so zlasti ugajala pečena jabolka in pa ocvirki, katerih smo se takrat smeli do siteda najesti. — To je bil praznik!

Mesar je bil tiste dni velik in imeniten gospod. Vse ga je gledalo, vse občudovalo, ko je deval „narazen“ debelega prašička. Njegove zgodbe smo vsi z veseljem poslušali. — Bil pa je nek mesar, ki se je svojemu poklicu izneveril. Namesto, da bi še dalje klal krave in prašičke, delal klobase in mešal godljo, se je namenil postati pisatelj. Prišel je pisati v „cajtenge“. Njegov študirani sosed mu je tozadevno poklonil sledeče vesele verzice:

Prijatelj! Ko si še klal, odiral, sekal krave,
teleta, svinje, kozle in mrkače,
je drlo vse do tvoje lesenjače;
pet far jemalo je od tebe šunke, bobenček,
klobasice krvave, govedino za nudelne domače,
teleče karmenatelece pa krače,
rep, vampe, flamček, briželjce, svinjske glave!

Da bi posnemaš kunštne glave,
poskusil si se v drugi obrtniji:
Neslano reč si skuhal, dragi Žane!
Odpadke nam serviraš v pisariji!
Kje so oblizki, kam si del možgane?
Ostal bi, ljubček, rajši v mesariji!

Zlatomašnik Msgr. Stanko Premrl

Lansko leto, meseca julija, je Msgr. Stanko Premrl, skladatelj cerkveno-nabožnih del, pel svojo zlato mašo v ljubljanski stolnici. Te izredne slovesnosti se je udeležila tudi glavna tajnica Albina Novak ter jubilanu v imenu Slovenske Ženske Zveze v Ameriki izrekla iskrene čestitke. Naslednji članek naj naše članice nekoliko seznanj z velikim Premrlovim glasbenim delom.

MSGR. STANKO PREMRL se je rodil 28. septembra 1880 v Št. Vidu pri Vipavi. Že v gimnaziji je imel za učitelje tedanje glasbenike: A. Försterja, M. Hubada in dr. J. Čerina. Po dovršenem bogoslovju je leta 1904 odšel na dunajski konservatorij, kjer je študiral kompozicijo pri profesorju Robertu Fuchs, orgle pri Rudolfu Dittrichu in zgodovino ter estetiko pri dr. Adlerju. Po štirih letih je konservatorij z odliko dovršil in isto leto opravil tudi državni izpit iz glasbe (orgle in petje). Leta 1909 je nastopil službo ravnatelja stolnega kora v Ljubljani, kjer je deloval do konca junija l. 1940. Po Antonu Försterju je l. 1909 prevzel uredništvo glasbenih prilog Cerkevne glasbenika, od l. 1911 pa je bil hkrati urednik in upravnik vsega lista tja do leta 1945, ko je list prenehal izhajati. Polnih dvajset let je bil odbornik Glasbene Maticice; bil je član cerkvenoglasbene komisije za ljubljansko škofijo, nadzornik organistov, pevovodja v ljubljanskem semenišču in od l. 1920 honorarni predavatelj za cerkveno glasbo na teološki fakulteti v Ljubljani. Poučeval je harmonijo in orgle na Glasbeni Matici in pozneje na konservatoriju; l. 1939 je bil imenovan za rednega profesorja na Glasbeni akademiji in l. 1945 upokojen.

Težišče Premrlovega glasbenega delovanja je v komponiranju. Tu je nadaljeval tradicijo svojih dveh velikih prednikov na stolnem kora: Riharja in Försterja. V njem se čudovito spajajo najbolj karakteristične lastnosti obeh njegovih prednikov: Riharjeva melodioznost in slovensko občutje ter Försterja tehnična in formalna dognanost in liturgična neoporečnost. Kakor ima Förster nedvomno ogromne zasluge za slovensko glasbo, pa je po drugi strani tudi res, da je nekako pretrgal slovensko tradicijo. Kot Čeh ni imel pravega čuta za slovensko glasbeno tvornost, ki je bila tedaj res kaj skromna; kot vnet pristaš formalističnega cecilijanskega gibanja je preveč puritansko počistil stolni kor v Ljubljani. Tako sta n. pr. v celem stolnem glasbenem arhivu ostala le dva Riharjeva rokopisa. Premrl pa je zrasel iz slovenskih tal in ostal v svojih kompozicijah tako pristno slovenski kakor malokateri naš skladatelj. Strogo je upošteval liturgične predpise, vendar pa ne ozkosrdno, ker se je ves čas zavedal, da pušča katoliška cerkev umetnosti veliko svobodo, da pripušča tudi moderne struje, samo da so prave umetnosti in ne le brezglavi poskusi. Premrl je v svojih kompozicijah predvsem harmonik; harmonijo obvlada virtuosno, ljubi barvitost, alteracijo in kromatiko; vsak njegov akord je začinjen s temi sredstvi. Ravno te lastnosti so povzročile, da se je Premrl zdel našim zborom težak; alteracije tudi najboljši zbor težko prenese. Treba pa je priznati, da harmonija Premrlu ni sama sebi namen, temveč da je le barvno ozadje lepi melodiji, polni plemenitega čustva, ki je še vedno kraljica glasbe. Napisal je tudi mnogo kontrapunktičnih skladb, zlasti za orgle (fuge, variacije, passacaglia), vendar se tudi iz njih takoj spozna harmonik. Čim starejši pa postaja, tem bolj se izčiščuje: izraz postaja preprostejši, zopet ljubi čiste akorde (prim. njegovo kantato Sveti Jožef ali najnovejšo mašo Sanctae Familiae). V Premrlovih skladbah je močan poudarek na čustvu, ki je pri njem vedno pristno in brez osladnosti; oprto pa je to čustvo na zdravo razumsko podlago. V tem tiči tista skrivnost, da se Premrlovih skladb ne naveličaš, pa če jih še tolikokrat slišiš. Posebno mojstrsko zna slikati lirična razpoloženja (n. pr. njegove številne in ljubke pastore) ter naivne, otroške scene. Pa ravno taka razpoloženja rad pretrga s trpkimi akordi, ki ga kličejo nazaj v življenjsko resničnost. Te lastnosti je posebno

razvil v svoji bogati božični literaturi, bodisi pesemski bodisi orgelski, ki bo vedno ostala živa. Kakor je Premrl po svojem življenju nekam samotarski, tako pa v glasbi ni nikdar izgubil stika z življenjem; vedno je vneto spremljal glasbeni razvoj doma in na tujem, se redno udeleževal koncertov. Zato se v svojih skladbah ni nikdar postaral, temveč se je vedno znal opleniti z novimi pridobitvami. Število njegovih skladb je naravnost ogromno in priča o takorekoč dnevnem in nenehnem skladateljskem delu. Naslednji sumaričen seznam, ki nikakor ni popoln, to dovolj jasno dokazuje: 10 latinskih maš, 7 requiemov, 3 tedeumi, 2 pasijona, nad 100 gradualov in ofertorijev, 80 motetov, nad 600 slovenskih cerkvenih pesmi, 12 zbirk orgelskih skladb (med njimi so zlasti odlične pastore, nekatere variacije in passacaglia), nad 100 svetnih zborov, 50 samospelov, 16 orkestralnih skladb, 1 godalni kvarteter in 3 kantate. Eno njegovih najboljših del je vsekakor velikonočni gradual s pripadajočo sekvenco za mešani zbor in orkester. V tej skladbi je Premrl pokazal poleg intimnih liričnih občutij tudi izredno dramatsko silo. V letu 1948 je začel in dovršil svoje največje delo: Sveti Jožef, oratorijska kantata za sopran in bariton solo, zbor in orkester. Kantata je gotovo eno najboljših tovrstnih slovenskih del. Letošnjo sezono je bila krstna izvedba v ljubljanski stolnici, žalibog ne v najboljših okoliščinah. Predvsem je stolni kor premajhen, da bi mogel sprejeti polno zaseden orkester; druga težava pa je bila v tem, ker orkestru ni bilo mogoče imeti zadostno število potrebnih vaj. Vendar je izvedba v splošnem zelo uspela in predvsem pokazala, da delo zasluži, da ga čimprej izvaja kak naš reprezentativen zbor ob polni orkestralni zasedbi. Prav tako bi bilo želeli, da bi tudi katera od njegovih orkestralnih skladb prišla na koncertni spored slovenske filharmonije.

Premrl je bil 31 let ravnatelj stolnega kora v Ljubljani. Pred mano leže tri debele knjige zapiskov, ki obsegajo natančen seznam vseh skladb, ki jih je Premrl v tej dolgi dobi izvajal in ki bodo nekoč glasbenemu zgodovinarju bogat vir raziskavanja. Tudi kot organist je bil Premrl predvsem ustvarjalna narava in je bil zato najmočnejši v prostih improvizacijah. Poseben užitek je bil, poslušati Premrla, kadar je ob raznih slovesnostih — in cerkveno leto nudi za to tako pestre možnosti — pustil svoji glasbeni fantaziji prosto pot. Vedno je bil poln domislekov, svež, nov, nikoli se ni ponavljal, sijajno je poznal svoje šentklovške orgle in v polni meri izrabljaj njihove barvite registre. Pa tudi kot odličen interpret orgelskih skladb se je pridno uveljavljal; sodeloval je pri več kot 70 koncertih v Ljubljani in po raznih krajih Slovenije. V ljubljanski stolnici je v letih 1912—1928 priredil 12 velikih koncertov z zborom in orglami, deloma tudi s solisti in orkestrom. Kot stolni organist je imel zavidljivo možnost, da je svoje skladbe sam interpretiral; sčasoma si je vzgojil pevski zbor, katerega je izvežbal na popolnoma svojski način, da mu je verno sledil tudi v najbolj intimnih glasbenih doživetjih.

Tudi v slovenskem glasbenem šolstvu in pisateljevanju zavzema Premrl odlično mesto. Tu sta zlasti dve ustanovi: Orglarska šola in Cerkevni glasbenik, katerima je bil Premrl duša vseh zadnjih 35 let. Orglarska šola, ki je bila ustanovljena l. 1877 in jo je vodil do l. 1908 Anton Förster, nato pa do l. 1941 Stanko Premrl, je imela dokaj velik vpliv na slovensko glasbeno življenje. Iz te šole so izhajali mnogi organisti, ki so bili pionirji slovenske glasbe na deželi med preprostim ljudstvom. Saj

Bršljanski:

Slovenki od Matajurja

(najboljši deklamatorici pesmi Goriškega Slavčka —
Simona Gregorčiča)

Poslušal sem Tvoj biserni glas...
kaj betlehemske so, velikonočne te navdahnile hozane,
zamejstva lečijo prebridke rane...
Smiluj se Slovo v temnem času, smiluj se nas!

Odkrila Slavčka domovinsko si in dušno bol,
da jokal bi v zamejski ta večer...
v mojo dušo dahnil tvoje je zefir...
od Matajurja zvezda naroda trpečega simbol...

Tako trpel je Starček naš ob Vdovi tožni, domovini,
strahotna žalostinka Jeremije domoljuba,
o, moja vsaj ožarjena od angelskega je poljuba...
ob glasu tvojem angelskosrebrnem, melodij onstranskih
zarij blaženi milini...

Prešeren pel je slavno pesem Bogomili,
Gregorčič tožil je o togi domovine Dragojili,
Gospodu bili so glasovi tako mili,
src pesnikov neiztrohnjenih zdaj v gomili...

a Slavčka mislim domovino...
v zamejstvu, ki ob Orfeju podobi
Goriškega, bo poveličano v onostranstva dobi...
le paradiža daljni soj poljublja Pevca v mesečini.

Na nebu mila zvezda sveti,
v stoletje še temnejše in brezbožno,
jaz, s tvojo dušo, deklet angelsko pobožno,
labodje pojem angeljem rispete...

Labodje pojem angeljem rispete,
neumrjoče duše tvoje ne uniči čas,
nebeških gajev tvoj skrivnostni glas
odmev je, časov davnih, slavnih Gospe Svete.

Oj, pridi, zvezda naša, pridi...
prepeval je goriški Slavček v temni noči,
so čuli glas Njegove pesmi angeli, pojoči
obkrožajo ga — taki moji so prividi...

Obkrožajo ga — taki moji so prividi,
v nebesih zdaj On ve kako je bilo,
kjer v družbi angeljev je našel Dragojilo,
simbol domovja s pesmijo o Mladi Vidi.

O strašna naša so stoletja,
le zvezda domovine Večne sveti,
slavijo njene glorijske moji žalostni rispeti,
v temi časa duh moj sluti Večna mladoletja...

Ob Slavčkovem ti deklamirala si kipu,
kdo moje, kakor Njemu domovine boli,
devojka lepa, v groznem veku naj utoli,
zamejske tragedije v srčnem mojem, čuješ li, utripu?

I tvoje razboljeno srce, angel moj od Matajurja,
kot žalostnega angelja je angelski obraz
in solze srebrnina lilaste oči krasi, v ta grozni čas,
od Krasa mojega, zamejskega, zavela je ledena burja...

O, domovina in Suhote večne v tvojih lepih so očeh,
ki ljubimo jo v dolini solz s solzami,
ostali smo kot Jezus Kristus sami
na Oljski gori, Golgati, ki kronal Ga s trnjem
izdajalcev greh...

O, zdrava, ti sirota, deva moje Domovine,
nesrečna hčerka dobe temne, zdrava,
podobna Dolorozni Majka Slava, zvezdi Gradnika Ivana
tvoja očetnjava,
a spomlad pesmi tvoje, Slavčka, dihajo miline,
s kraljevo krono venčala boš glavo Domovine —
angelske miline,
ves narod čaka poveličanje v onostranskih zarjah, slava.

O dvigni mene še poeta iz zamejstva tragedije,
po križu težkem, ki ga tu pomagam nositi Domovini,
k Stvarniku in Slovu, Svetega Duha sinjini,
k neumrjočemu narodu v grobeh, ob Gospi Sveti,
kjer kot luči na Vernih duš dan cveteli moji so rispeti —
v zarje Vnebovzete, narodov Kraljice, angelov,
Brezmadežne Marije.

Suhota = raj. Mlada Vida = narodna balada.
Slovo = Beseda božja. Rispet = pesniška oblika.

so bili organisti na deželi poleg nekaterih učiteljev edini glasbeno izobraženi ljudje, ki so pridno ustanavljali in vzgajali cerkvene in svetne zборе; njim gre v prvi vrsti zasluga, da se je slovensko zborovsko petje tako široko razmahnilo in doseglo zavirljivo višino. Iz te šole je izšlo tudi mnogo komponistov, opernih pevcev, zborovodij, ki so pozneje iskali višje izobrazbe drugod in še danes zavzemajo odlična mesta v našem glasbenem življenju. To je bila res v pravem pomenu ljudska ustanova: gojenci so bili po veliki večini iz naših najbolj preprostih slojev, študirali so za delo med našim preprostim ljudstvom, za kmete in delavce, vzdrževalo je je neposredno ljudstvo s prispevki vseh župnij ljubljanske škofije. Zato je tem večja škoda, da je morala šola prenehati. Tu je bil Premrl dolga leta ravnatelj in glavni profesor, predvsem za orgle, harmonijo in kontrapunkt. Učencem je bil s svojo močno osebnostjo in živim zgledom tudi najboljši vzgojitelj.

Slovinci smo imeli v svoji preteklosti že precej glasbenih listov, toda za vse je značilno to, da jim je bilo usojeno kratko življenje. Izjema med njimi je Cerkevni glasbenik, ki je nepretrgoma izhajal od l. 1878 do 1945; Stanko Premrl mu je bil urednik od l. 1911 do konca. V tem času je imel Cerkevni glasbenik močno Premrlov obraz, tako v literarnem kakor tudi glasbenem delu. Za literarni del je napisal Premrl okrog 150 člankov, ocen in poročil, ki se odlikujejo po stvarnosti, jasnosti in

ostrem čutu za časovna dogajanja; stalno je tudi spremljal vse koncertno delovanje v Ljubljani in o njem poročal v svojem listu. Značilen primer Premrlrove nesebičnosti in delavnosti je tudi dejstvo, da je mnoga leta vse upravniške posle izvrševal sam in to brezplačno. V glasbenem delu je priobčil 258 skladb. Cerkevni glasbenik pomeni že danes bogat vir za raziskovanje naše glasbene zgodovine, le škoda, da ga v celoti skoro nikjer ni mogoče več dobiti. — Pomembno je tudi Premrlovo glasbeno sodelovanje pri Pevcu, Slovincu, Domu in svetu in pri Slovenskem biografskem leksikonu.

Toliko bogatega dela je zmogel le mož izrednih darov, ki je skrajno urejen sam v sebi, ki se je znal upreti skušnjavi, da bi razdajal na vse strani in bi tako ničesar velikega ne mogel ustvariti. Premrl se je ves posvetil glasbi, njej je poklicno živel in nam tako ustvaril delo, vredno več ko enega moža. Če se pomislimo, da je Premrl tudi duhovnik, ki mu izpolnjevanje številnih stanovskih dolžnosti jemlje mnogo časa, in da je vse življenje bolj rahlega zdravja, moramo njegovo delo še toliko bolj občudovati. Dosegel je lepo starost, pa ravno zadnja leta kažejo, da se njegov ustvarjalni duh ni izčrpal in postal. Ves je še mlad, poln dejavnosti in načrtov; zato smemo upravičeno upati, da nas bo obogatil še z mnogimi zlahnimi sadovi svojega velikega duha. G. R.

KRIŽ NA GORI

LJUBEZENSKA ZGODBA

(Nadaljevanje)

Hanca se je tresla kakor od strahu. „Nikoli še ni govoril tako, tudi pisal še ni nikoli...“ Kakor da bi stal tik pred njo, je umaknila glavo. Bala se je, da bi se je ne dotaknil, greh bi se ji zdel njegov poljub.

Zamislila se je, videla je tam v nerazločni daljavi veliko šumno mesto. Mate je hodil po široki ulici, mimo visokih, ponosnih, vse belih hiš. Obleden je bil po gosposko, klobuk je imel malo postrani, lepi kodri so mu padali na čelo. Oziral se je na vse strani, nasmehnil se je včasih prijazno. Mimo njega so hodile lepe gospe, v šumečih svetlih oblekah z rožastimi klobuki na umetno friziranih laseh. Šumela je gospa mimo njega, nalahko je povzdigovala dolgo krilo, kakor učiteljica na fari; ozrl se je Mate in tudi ona se je ozrla in se je nasmehnila...

Hanca se je zdrznila; vzdignila je roke, da bi prosila. „O, Mate, ne stori mi žalosti!“

Mate pa je bil vesel in je pisal dalje veselo pismo. Prav na tistem mestu se je poznala sled njene solze; padla je bila nekoč iz očesa, orošenega od radostne, upanja polne ljubezni. Sled je razširila, zbrisala druga solza, iz bolesti porojena.

„Tvoja ljubezen mi je kakor svetinjšica, ki jo nosijo pobožni fantje na svilenem traku okoli vratu in jih je sram, da bi jo pokazali drugim... Spominjam se na fanta, ki ga je posetila sestra. Prišla je v pisanem krilu, zelo širokem in šumečem, ruto na glavi, v roki velik dežnik. Povešal je glavo, ko je šel z njo po ulici in se ni ozrl nikamor. Jaz pa vem, da jo je ljubil od srca.“

Žalostna je bila Hanca, zato je obrisala prvo solzo druga, bolj vroča. „Sram ga je moje ljubezni kakor svetinjšice pod vratom; povešal bi glavo in bi se ne ozrl nikamor, če bi šel z mano po ulici. Tako je zavrzel to moje vdano ljubezen...“

Kaj se je zgodilo z njim? Kaj se je vršilo od zime do poletja? Pisal je poslednje prešerno pismo in nato je umolknil. Kod je pač hodil, s kom se je družil?... Spet je ugledala Hanca pred sabo in zdaj čisto razločno tisto lepo damo v šumeči svileni obleki. Ni se bila samo nasmehnila, ni ga samo pozdravila s prijaznim pogledom. Oklenila se ga je, on jo je vodil pod pazduho po svetlih ulicah, proti svojemu domu... Nič ni več čutil svetinjšice pod vratom, pozabil je nanjo. Samo njeno roko je še čutil, njeno gorko, gosposko belo roko in jo je pritiskal k sebi... O, Mate!...

Žalost jo je obšla in obšel jo je sram. Spomnila se je, da mu je bila poslala jabolko. Najlepših je bila izbrala, rdečih, rumenih, zavila je vsako posebej v tenak papir in vsako jabolko je bilo kakor prijazen pozdrav, kakor ljubezniva beseda. Vesele so bile njene misli, ko je nesla na faro težki zavoj. Zadišalo bo po njegovih izbi vse na ulico, kadar odpre zavoj in razpoloži na polici te lepe svetle pozdrave iz globeli in spominjal se bo nanjo z mehkim srcem...

Ej, zasmejal se je na glas siromašnemu daru. Prerezal je vrvice, odprl je zavoj in pogledala sta obadva in sta se zasmejala, on in tista lepa dama z gosposkimi belimi rokami. In ko sta si slonela nasproti nad zavojem, so se srečale njiju oči, srečale so se morda njiju ustnice. „Povej mi —“ je vprašala gospa, „povej mi, Mate, kakšno je tisto dekletko, ki ti pošilja jabolko in ki te ima tako rado?“ — Mate pa se je smejal in je odgovarjal: „Majhna je in drobna, boste noge ima in rjave roke, gole do komolcev... In veš, kaj misli?“ — Gospa mu je pogledala v obraz z radovednimi, veselimi očmi in se je že narahlo smehljala, ker je vedela, da misli povedati nekaj zelo smešnega in razposajenega. „Misli, da se vrnem in da jo vzamem s seboj!“ Prav do ulice je segel zvonek smeh in obema so se zasolžile oči od razposajenosti. Nato je sedla gospa in je prerezala z drobnim nožkom lepo rdeče jabolko, ta ponižni pozdrav iz globeli...

Pred davnim časom, ko se je poslavljaj, je bila njena ljubezen že vsa mirna, vdana. Spoznala je tedaj, da je previsoka in preimenitna njegova pot, da bi mogla z njim s svojimi drobnimi koraki. In ko je obljubil, da se vrne in da jo popelje s seboj, se je nasmehnila skoro sočutno. Šel je in nikoli se morda ne povrne več, ali nanjo misli neprestano, sladko mu je pri srcu, kadar se ozre zvečer proti nebu in se spomni, da misli ona z vdano ljubeznijo nanj... Toda glej, nič ljubezni več, nič spomina! Utonilo je za zmerom...

Ob tej misli se je razžarela, je skipela njena ljubezen. Oklenila se ga je z obema rokama, držala bi ga za roko in bi ga ne izpustila, drsala bi za njim po kolenih. „Težko bo še tvoje življenje, padal boš še pod pretežkim bremenom — ne zavrzi me!“

Toda ni se hotel usmiliti, še ozrl se ni nanjo, ponižno prosečo. Vrnil se je in ji ni sporočil...

Hanca je spravila pismo.

Kaj mu ni očitala po krivici? Ni ga še videla, ni še govorila z njim, Bog vedi, če se je vrnil. Učitelj je bil pijan, zlobnost mu je gledala iz oči. Zasmejal se je od radosti, ker je zdramil v njenem srcu neprijazno misel. Nikoli ni bil čist in jasen njegov pogled, trepetala je, kadar se je doteknil z roko.

„Ni govoril resnice!... Mate, odpusti mi, da sem te žalila v svojem srcu!“

Toda nemir je ostal, ostala je težka, glodajoča slutnja.

Vprašala bi sosedo, šla bi v vas, da bi videla ljudem v oči, da bi zapazila morda pomilovalen pogled, škodoljen nasmeš.

„Kaj se ni vrnil Mate?“ je vprašal oče, ko je šla skozi sobo.

„Ni se vrnil!“ je odgovorila Hanca z neodločnim glasom. Pogledal ji je v obraz, Hanca je povsila oči.

Ko je stopila na cesto, se je čutila zelo trudno, kakor od dolge poti, od težkega dela.

Ustavila jo je sosedova dekla.

„Mate, pravijo, da se je vrnil?“

„Bog vedi, če se je vrnil!“ je odgovorila Hanca in rdečica ji je šinila v obraz.

„Na fari je menda ostal, še domu ni sporočil!“

Hanca je šla hitro dalje, dokler je gledala za njo in se je smehljala.

Prišel ji je naproti Tone, Amerikanec. Hanca se mu je hotela umakniti, toda razprostrl je roke in je postal pred njo.

„Čemu pa se mi umikaš, Hanca? Saj nisem tako strašilo!... Tvoj fant se je vrnil, ali sta že govorila?“

„Nisem ga videla.“

„Glej no, taka je torej stvar?...“

Pomežiknil je in se je narahlo nasmehnil, kakor da mu je bila šinila v glavo zelo vesela misel.

„Čakaj, Hanca, kam pa si se napatila? Grem malo s tabo, če ti je prav!... Vidiš, Hanca, stvar je namreč taka: tudi jaz mislim stran, nazaj v Ameriko; že predolgo sem se klatil tod, samo toliko, da sem zapravil denar, zaslužil pa nič. Naveličal sem se te proklete globeli, ko je človek kakor zazidan. Prej se mi je včasih zavezalo po zvonovih svetega Lenarta, zdaj se mi ne bo nikoli več. Tukaj so namreč vse povprek sami butci; njih pamet je prav tako obzidana kakor njih dom... Zato mislim stran, tja, kjer je svet malo bolj širok... Zdaj ti pa povem kar na kratko, Hanca, in brez vseh ovinkov...“

Šla sta počasi skozi vas; Tone je govoril mirno, s širokim, zadovoljnim nasmešom v rdečem obrazu. Ob poslednjih besedah pa je pokašljaj in zateknilo se mu je.

„No, Hanca, jaz bi napravil drugače nego Mate. Če bi imel tukaj takega dekleta, kakor ga ima on, ne bi čakala name v globeli in zdihovala. Vzel bi jo s seboj, pa konec besedi!... Kaj praviš, Hanca?“

Krenila je brez pozdrava in brez slovesa na drugo stran.

„Kam pa? Zlodej, kaj sem rekel kaj hudega? Ne beži, saj te ne bom pojedel!“

Stopil je za njo in jo je prijel za roko.

„Prav, pa kreniva na ono stran; Srečalo naju bo tem manj zijal! ... Dostikrat sem ti že povedal, kaj mislim, ti si pa kakor gluha ... Kaj sem tako zanič fant? Pogledaj te roke — ves svet je moj zunaj! Šele zdaj mi je prišlo na pamet, čemu sem postopal toliko časa po teh žalostnih klancih! Nekaj lepega, drobnega bi vzel rad s seboj, da bi bilo človeku bolj veselo pri srcu ... Ni nič prijetnega, če se potika z različnimi ženskami: poljub, nato pa brco — hajd! Naveliča se človek, res! ... Kaj praviš, Hanca?“

„Ali si govoril z Matejem?“

„Zdaj ni bilo baš govora o Mateju ... No, nisem ga videl; pravijo, da se je vrnil in da se nosi visoko, ki je še pred tremi leti bos in raztrgan capal po klancu ... Rad ga imam, tega Mateja, ampak lump je velik! Jaz bi ne napravil tako z dekletom, če bi ga imel res rad.“

Obleče gosposko suknjo, pa sleče ljubezen; za berača je bilo dobra, za škrica ni. Pa se mu bo godilo še proketo slabo; njegovo opravilo ne nosi veliko in doživela boš, da se povrne še ves ponižen in krotak. Ne menjal bi z njim, Bog vedi, da ne! ... Čemu bi še mislila nanj, Hanca? Če je šel, naj pojde!“

Hanci se je zagnusil njegov glas; zagnusil se ji je ves, kakor je stopal poleg nje širok in velik, s polnim rdečim obrazom, s težko srebrno verižico na telovniku.

„Videl je moje žalost, pa je vesel!“

Stopila je v stran in je postala.

„Ni lepo, kar si govoril! ... Zbogom!“

Nato je odhitela v klanec.

„Pojdi, kamor hočeš!“ je zaklical Tone za njo. „Ne ve skoro človek, kako bi govoril zvijačno in po ovinkih, namesto da bi jo kar brez besed zgrabil pod pazduho ter odjadral z njo!“

Napotil se je v krčmo in se je napil dodobrega.

„Ali bi šla takoj tja, ali bi počakala do nedelje?“ je preišljevala Hanca. „Razsrdil bi se morda, če bi me ugledal nenadoma in pozno je že na večer. Šel bi morda mimo, komaj da bi se ozrl name in tudi pozdravil ne bi. „Kako se obeša name to dekle!“ bi si morda mislil. „Govoril sem z njo nekoč, ko sem bil še otrok in ves neumen, zdaj pa misli, da sem ji bil zapisal svojo dušo!“ Tako bi mislil in obrvi bi mu legle na oči ...“

Premišljevala je in se je napotila v hrib. V prsih je ležal težak kamen in jo je tiščal k tlom, tako da je bil život globoko upognjen.

„Glej, kam so se namerile samovoljno noge! Čemu sem šla skozi vas in čemu tod gor?“

Meglene so bile oči, obraz je bil bolj upal, suhe in ožgane so bile njene ustnice. Hodila je kakor v neprijetnih, mučnih sanjah; srce je bilo bolno in je iskalo tolažbe tam, kjer so čakali tihi, prijazni spomini. Sonce je bilo daleč skrito in velik teman oblak se je dvigal iz doline na oni strani, segal je od obzorja do obzorja in silne sence so mu pripravljale pot ...

Toda nič upanja ni bilo nad hribom.

II.

„Napravite se, ljudje božji!“

Položili so deske preko lojtric in so posedli. Za voznikom sta sedela Hanca in Amerikanec; vsa družba je bila mlada; dekleta so bila praznično naščeperjena, obleke so šumele in rdeče rute so se svetile. Učitelj se je bil napravil že koj po kosilu peš preko hriba.

Amerikanec je zavriskal in konja sta potegnila.

„Kakor na svatovščino se peljemo! ... Ampak lepo ni bilo, Hanca, da mi nisi prinesla šopka. Zdaj sedim tu, kakor obrabljen starec!“

Hanca je komaj poslušala; daleč so bile njene misli.

Voz je drdral po peščeni in s kamenjem posuti poti v ravni črti preko globeli. Čez hrib je pihal močan veter,

nebo se je oblačilo in jasnilo, jadrno so se lovile sence po hribu, izgubljale so se na oni strani.

Družba je bila glasna in vesela, Amerikanec je pozikušal, da bi razvedril Hanco.

„Ti sama se pelješ na pogrebščino! Tak ti je obraz, da bi te zgrabil in vrgel z voza, če bi te ne imel rad! Zdaj boš videla svojega fanta, boš videla, kako se je poškrilil! No, vrag ga vzemi — ne govorim o njem, drugače bi mislila, da sem mu zaviden!“

Hanci je bila pot predolga; vila se je neprestano na desno in levo. Srce ji je utripalo nemirno; v strahu in žalosti je bila še senca upanja.

„Očitata se mu prezgodaj, obsodila sem ga po krivici. Kdo mu je povedal, da se je vrnil, kdo je povedal, da je pozabil name? Tako slabotno in lahkoverno je srce! Ena sama neprijazna beseda — pa glej, vzdignil se je črn roj nelepih misli!“

Zaželela si je, da bi mu videla v oči, samo za trenotek in od daleč; spoznala bi ga takoj, če je Mate, ali če je tujec.

„Veliko si hodil po svetu, Tone — kakšna so dekleta tam, v velikih mestih?“

„Že vem, zakaj vprašaš! No, Bog z njim! Dekleta so lepa v velikih mestih in človeka izpreleti, če zašumi takale drobna stvarca mimo njega. Ampak za vse skupaj bi ne dal počenega groša! V nevarnosti je mlad fant, ki ima še brenčeljne v glavi; človek, ki je kaj izkusil, pa debelo pljune in gre dalje po svoji poti!“

Čudno se je zdelo Hanci, da bi imel Mate rad kako drugo žensko, toda strah ni hotel iz srca, izpred oči ni hotela tista lepa gospa v šumeči svileni obleki.

Zadaj so se razgovarjali in smejali. Izmed vseh glasov se je razločil tanki, brenčeči glas klepetave šivilje, postarne device, suhotne in bledikaste. Hanci se je zdelo, da govori samo zanjo in resnično se je bila šivilja nekoliko sklonila in je govorila glasneje.

„Včeraj sem ga videla na fari! Šel je moško in me še pogledal ni. Mi tudi ni do njegovih besed! Gosposki je bil, širok klobuk je imel, kakor reto, in žametno suknjico. Po vsej fari že govore, da je začel z novo učiteljico. S tisto, ki se ozira za vsakim moškim in sodi v šolo kakor jaz na prižnico ...“

Tone se je razsrdil, sam ni vedel zakaj.

„Kaj pa te brigajo drugi ljudje, gobezdalo? Naj začenja s komer hoče, njegova reč je!“

Šivilja je govorila dalje, sklonila se je še bliže.

„Ampak lepa je, tudi ve, da je lepa! Našemi se, da bi me bilo tako sram na cesto. Bluzo nosi, ki ima rokave široke in komaj do komolcev in ki je izrezana pod vratom. Pravijo celo, da kadí cigarete in jaz jim verjamem ... Takoj ko je prišel, ga je dobila na limanice, pa težko, da bi ga izpustila ...“

Hanci je bila koža na obrazu trda kakor iz usnja, od čudnega strahu se ni upala ozreti nikamor, ne premakniti se. Ubežala bi neusmiljenim besedam, toda nagnila se je bila tudi sama, da bi slišala bolj natanko. Drugi so se razgovarjali naglas, Hanca pa je slišala samo tanki, brenčeči glas šivilje.

„Lepe reči pripovedujejo o njem! Živel je v mestu, da je človeka sram povedati, pa se še bahá. Sam je pravil davkarici, s koliko ženskami je imel opravila; že na obrazu se mu pozna, da je babjek. Jaz bi ne marala več zanj, če bi bil od glave do nog z zlatom okovan!“

Tone se je okrenil.

„Če ne boš zdaj precej tiho, te vržem z voza!“

„Kaj pa sem povedala hudega? Komur ni prav, pa naj si pomaga!“

Videla je njegov obraz in je utihnila.

Tone se je sklonil k Hanci.

„Ne poslušaj babjih govoric! Pa ne zameri mi, če sem te morda kaj razžalil!“

Hanca se je začudila in laže ji je bilo poleg njega ...

(Dalje prihodnjích)

TO in ONO

EMANCIPACIJA KITAJK

Življenje žensk na Kitajskem se je v zadnjih letih precej spremenilo. To še posebno zadeva poročene žene, ki so po starih tradicijah živele v večni pokorščini svojemu možu in svoji tašči. Po vzorcu modernih držav postajajo tudi Kitajke bolj svobodne, da si lahko izbirajo poklice in zaslužek, za kakršnega so sposobne. Avgusta meseca se je tam mudila angleška deputacija. Med temi je bilo tudi več reporterjev, ki so dobili precej dobre vtise od nastopov žensk-uslužbenk. Na železnici, ki vozi iz Shanghaija, je bila ženska Hsu Chia Ling za sprevodnico. Gdč. Chen Chiang Wyu pa je napovedala odhod vlaka in dala potrebna navodila med vožnjo. Potnike je pozdravila in jim želela, da bi smatrali kupeje kot njihov začasni dom ter da bi bili vljudni drug napram drugemu. Prtljago naj odložijo na police in smeti naj vržejo v košek, ki je na razpolago v vsakem kupeju. Med vožnjo je ta uslužbenka čitala iz črpk iz dnevnega časopisa, ki je seveda pod vladno kontrolo. Potnike je zabavala tudi z godbo na gramofonskih ploščah. Njen zaslužek je od 18 do 20 dolarjev na mesec. Sprevodnica pa zasluži malo manj. „To so začete plače,“ so rekli „in jih bomo kmalu povišali tem in drugim uslužbenkam.“ Pred letom 1950 ni bilo videti žensk v takih službah in preteklo bo še nekaj časa, predno si bodo ženske upale v javnost, odkar jim je enakopravnost zagotovljena. Poročena žena je bila gospodinja, mati. Danes pa so ženske že v raznih poklicih, do katerih so prej imeli le moški dostop.

Na vlakih je bilo čisto in še precej udobno. Okna so bila zamrežena, da so jih potniki lahko držali odprta. Kadar se je vlak ustavil, so se hladilne naprave (fans) avtomatično odprle in začele hladiti zrak, da je bilo prav prijetno. Strežaji, ki so servirali potnikom hrano, so imeli sanitarne maske preko ust in nosa. To se vse lepo čita. Če je pa tudi v drugih ozirih taka skrb, bomo pa še izvedeli. Angleška deputacija je obiskala tudi jeklene tovarne in Anshan, v Mandžuriji. Tam so bila zaposlena prav mlada dekleta pri težkih delih, kjer so robot-stroji prevračali in prekladali razbeljene kose jekla. Delavke so se prav mirno zadržale, kakor da se ne zmenijo ne za vročino, ne za ropot. V sili vrag muhe žre, pravijo. Boljši je tak zaslužek, kakor pa nobeden. Brez dvoma bo novi red na Kitajskem prinesel dosti razočaranj za marsikoga, za katere bo pa tudi koristen, če jih spravi iz zaostalosti in nevednosti. Vladati nad skoraj šest sto milijoni ljudi je velika odgovornost, katero bodo prevzele tudi ženske, ako hočejo ostati v resnici enakopravne.

NA ZVEZINEM DNEVU v Lemontu v nedeljo, 18. julija 1954, so na popoldanskem programu nastopila tudi čikaška dekleta z lepimi simboličnimi vajami, katere je priredil g. Ciril Pfeifer. — Na prvi sliki vidimo hčerke naše požrtvovalne članice pod. št. 2, Mrs. Jennie Puhek, 2041 W. 22nd Pl., in sicer: Mary, Dolores in najmlajša, Genevieve. — Na desni sliki stoje: Mary Puhek, Hanna Welbl, Francka Stanovnik, Dolores Puhek; pred njimi sta Pavla Mušič in Genevieve Puhek. — Poleg teh so nastopile tudi: M. Lavrič, M. Vlašič in Mimi Željko, voditeljica te skupine plesalk. Želimo si, jih še večkrat videti.

ROČNO DELO INDIJANK NAVAJO

Rod Navajo Indijancev ima svojo rezervacijo v državi Arizona, New Mexico in deloma tudi v Utah. Zemlja ni bogve kaj prida za poljedelstvo, so pa obširni pašniki za živino, ki se pomika iz kraja v kraj, kjer najde boljše in obilnejšo pašo. Vsled tega živi ta rod napol nomadsko življenje, kakor smo čitali v povestih iz starih časov. Poleg živine imajo ti Indijanci tudi mnogo ovac. Kakor piše zgodovinar Charles F. Lummis, so ovce prepeljali Španci okrog l. 1540. Tudi Navajos se pečajo z ovčjerejo. Od ovac dobivajo dosti volne in to največ porabijo za domače izdelke različnega oblačila in preprog. Ko je volna vsa čista, jo ženske spredejo in navijejo v štrene. Te pa pobarvajo z vsemogočimi barvami, katere si tudi sami napravijo iz rastlin in iz nekaterih rud. Ko so štrene presušene, pa se začne prava ženska umetnost. Na silno primitivnih statvah začno pridne ženske roke prebirati različne niti in sproti ustvarjajo različne motive v jako živih barvah. Skozi belo volno so preprežene niti mavričnih barv. Iz plavih, rdečih, rumenih, zelenih in raznih drugih niti so sestavljeni jako lepi vzorci, ki kažejo veliko nadarjenost teh pridnih tkalk. V svoji živi domišljiji te ženske stko jako simetrične motive iz harmonično ubranih barv. Na teh preprogah ne najdemo krvin in okroglih vzorcev, so pa jako lepi, kar priča o dobrem okusu teh delavnic žen.

Pristne navajske preproge so jako cenjene in tudi trpežne. Saj so napravljene iz domače, najfinejše volne, ki je barvana tako, da ne obeli. Po raznih mestih prodajajo dobre imitacije teh preprog, ampak se ne dajo meriti z vrednostjo pristnega domačega indijanskega izdelka.

Kdor kdaj potuje po prej omenjenih državah in ima priliko ogledati si ta

ročna dela, naj ne zamudi take prilike. Če more, naj si kupi tako ogrinjalo za spomin in mu gotovo ne bo žal, ker bo v resnici imel nekaj lepega in trajnega doma. Kdor premore tako dragocenost, naj jo tudi zavaruje pred molji, ki so njeni najhujši uničevalci.

ALI SO KAKŠNA PRAVILA ZA DOSEGO VISOKE STAROSTI?

Ta problem je več let proučevala profesorica na Columbia univerzi v New Yorku. Dr. Helen Flanders Dunbar do sedaj ni našla nobenih zanesljivih pravil za stoletnike. Pravijo, da je v Ameriki okrog 2000 ljudi, ki so stari po sto let. Od teh je ta gospa imela priliko govoriti s 400 starčki in starkami. Nobeden teh ni mogel priporočiti kakšne posebne hrane ali kakšno posebno navado, ki bi ljudem bila v posebno pomoč tekom njihovega življenja. Ta znanstvenica je tudi ovrgla znano teorijo o mirnem življenju. Največ stoletnikov je našla v takih razmerah, kjer je bila borba za obstanek vedno za petami. Živel so tudi v precej hrupnih distriktih, kjer je bilo še ponoči nekaj ropota, kaj šele podnevi. Med izobraženimi stoletniki je slišala, da so se ogibali razuzdanega življenja. Nekateri so bili kadilci in tudi kozarčka pijače se niso vselej branili. Kljub vsem tem trditvam od takih, ki so že dvakrat srečali Abrahama, je vendar nekaj v ljudeh, kar jih drži tako dolgo pri življenju. Kdor bo našel to skrivnost, bo gotovo najbolj popularna oseba, do katere se bodo obračali posebno tisti, ki imajo raj že na svetu. Prav dobro se je odrezal tisti vojni veteran, ki je svetoval, naj ljudje ne pozabijo dihati, pa bodo živeli kar naprej in naprej.

PRED-KONVENČNA KAMPANJA
od 1. dec. 1954 do 31. marca 1955.

Zdravje in bolezen

FRANK J. KERN, M. D.

KOŽNE BOLEZNI

V zadnjem članku sem opisal nekaj kožnih bolezni le bolj na splošno; zdaj si pa ogledajmo nekatere bolj v podrobnostih.

Mnogo starejših in seveda tudi mlajših ljudi trpi na takozvanem ekcemu (eczema, ekzem). Beseda je grškega izvora ter pravega slovenskega izraza za to tujo besedo ne poznam (niti Škerljeva in ne Kotnik nimata izraza v novejših slovarjih). Domači izrazi bi bili: izpuščaj, lišaj, vnetje kože in drugo, kar seveda pokriva vse polno različnih kožnih bolezni z različnimi povzročitelji. V zdravniškem pomenu je ekcem vnetje kože, povzročeno od raznovrstnih povzročiteljev in tvarin, bodisi da jih uživamo, vdihavamo ali se jih dotikamo. Novejši izraz za tako občutljivost je alergija. Mnoge bralke so vidle dojenčke z ekcemom po obrazu, to je z močno vneto kožo, ki je bila rdeča, je solzila in bila polna površnih hrast. Dete se je neprestano praskalo, ker ga je koža srbel. Tak otrok je občutljiv ali alergičen za materino ali tudi za kravje mleko. Nekaterim, toda le redkokdaj, je ekcem izginil po uživanju kozjega mleka. Mnogo takih otrok trpi na ekcemu do drugega ali tretjega leta, navzlic vsem mazilom in zdravljenjem pri specialistih. Hraniti jih moramo brez mleka, če je mogoče.

Pred nekaj tedni me je obiskal v uradu 18-letni fant. Njegove starše poznam že nad dvajset let. Ta mladenič

trpi že prav z mladega na ekcemu in semtertja na naduhi. Preiskan je bil po najboljših klinikah od takozvanih „allergy specialists“. Našteli so mu nad ducat raznih jedil in raznih praškov in rastlin, za katere je bil občutljiv. Če je pomagal očetu kositi poleti travo, je zbolel za naduho. Ko je prihajal bolj v leta, ga je ekcem popuščal, da je smel uživati razno hrano, ki mu je v prejšnjih letih škodovala. A pred nekaj meseci mu je zatekel obraz in vrat, koža je „solzila“ in silno srbel. V letošnjih počitnicah je delal v mlekarini, kjer je prišel v dotiko s čokolado, s katero so delali čokoladno mleko. Bil je občutljiv za čokolado in morda še za druge tvarine, s katerimi je prišel v ožji stik.

Več let zdravim od časa do časa starejšega bolnika, ki v tovarni barva volno. Najmanj petkrat je zbolel za hudim ekcemom po rokah, po obrazu in vratu. Brez zdravlil bi ne spal noč in dan. Bolezen je navadno trajala šest tednov do dveh mesecev, če se je zdravil ali ne. Njemu je le ene vrste barva škodovala, katere pa nismo mogli ugotoviti, ker je prišel v dotiko z mešanimi barvili. Drugi bolnik in prijatelj se je prišel pred kratkim po barvanju svoje hiše zdraviti za hudim ekcemom na obrazu. Ali je bil občutljiv za barve ali za terpenin in druge primese, nismo ugotovili. Pred leti sem naletel na več ženskih pacientk z ekcemom na obrazu vsled uporabe pudrov (face powder), ki so vsebovali „orris root“. Zadnje čase je

dosti manj sitnosti s kozmetičnimi izdelki, vendar se dobijo primeri, da je ženska občutljiva za „nail polish“ ali „lip stick“. S prsti zanese kemikalije na obraz. Izpahak traja včasih več tednov, tudi če uporaba dotičnih predmetov preneha.

Glede zdravljenja ekcema: Kolikor zdravnikov — toliko zdravil. Prejšnja leta (in še zdaj) so bila v modi zdravila, ki bi naj vsaj ustavila nadležno srbečico, v obliki mazil, ki so vsebovala karbolično kislino (phenol) ali smolo (tar). Križ je, da te kemikalije same prav pogosto povzročijo ekcem. Torej je imelo zdravljenje slabši učinek, kot če bi bolnik pripustil naravi sami, da ga ozdravi in bi rabil kake preproste pomade, vaselin, „cold cream“, „lotions“, glicerini, „calamine“, „plain“ itd. Pred par leti so prišla v navado takozvana antihistaminična mazila, vsebujejo leke antihistamine, ki včasih pomagajo zoper alergične bolezni, kakor seneno mrzlico (hay fever), „hives“, naduho itd., a tudi ta mazila so se izkazala, da sensitizirajo (napravijo občutljivo) kožo po daljši uporabi.

V res hudih primerih uporabljamo zdaj znani lek cortisone, oziroma hydrocortisone v tabletah za notranjo uživanje ali v obliki mazila, ki je pa drago za navadne delavce, razen za manjše kožne izpahke. Cortisone pomaga v par dneh, potlači bolezen, dokler zdravilo uživamo; v največ primerih moramo čakati, da narava sama ozdravi zlasti tako zvano kontaktno vnetje kože (contact dermatitis), kar sem že zgoraj omenil. Dostikrat zdravniki in bolniki z raznimi mazili le podaljšamo bolezen. Narava ne dela skokov, kot pravi latinski pregovor.

ŽENSKO STALIŠČE V BURMI

Nekako pred sedmimi leti je Burma postala samostojna država in ob tej priliki so postale tudi ženske državljanke svobodne. Če kdo vpraša in načne to vprašanje tam, bi dobil tak odgovor, da bi se čudil. Burmančanke pomilujejo Japonke in ženske drugod, ki se še vedno potegujejo za enakopravnost. „Kaj, pri nas,“ bi rekle, „nimamo takih skrbi.“ Ženske niso samo enakopravne, ampak v marsičem prekašajo moške prebivalce. To je njihov ponos, to je njihova samozavest. Z osemnajstim letom smejo na voliše, kakor moški državljani. V tem ni nič privilegija. Za vse je enaka pravica. Ko dekleta doseže polnoletnost, se lahko poroči brez posebnega dovoljenja in če ni v zakonu srečna, se lahko loči in obdrži svoje deklško ime. Tudi v Ameriki je poznana organizacija „Lucy Stone“. Njene članice se drže svojega priimka in ne moškega. Ne smemo pa misliti, da so ženske v Burmi razuzdane. Ravno obratno. Ženske spoštujejo vse čednosti in kreposti našega spola. Tam ni navada, da bi dekleta hodila okrog s fantom brez spremstva starejše osebe. Tudi ni v

navadi, da bi fant prijel dekleta za roko. To bi tam smatrali za netaktno. Ženske so jako čedne in dobro oblečene. Tudi po kmetih, kjer opravljajo težja dela, so ženske ohranile svojo prisrčnost in ljubkost. Zanimajo se za skupno blagostanje dežele in čimdalje več žensk prevzema odgovorne službe. Premožnejša dekleta se izobrazujejo tudi izven dežele. Tam ne najdemo žensk, ki bi ne bile ponosne, ki bi bile brezbrizne, kaj se godi v javnosti, in vse to jih napravi jako svobodne in inteligentne. Mnogo žensk vodi trgovino samostojno, medtem ko se mož kje sonči ali pa nadzoruje svoje otroke. V tem slučaju si res zamenjata vlogi, kakor ni med nami v navadi.

MARILYN BELL — PONOS MESTA TORONTO, KANADA

Šestnajstletna mladenka, učenka na višji šoli v mestu Toronto, je danes v javnosti kot najbolj občudovana in ljubljena športnica v plavanju. To poletje je Canadian National Exhibition povabila gdč. Florence Chadwick iz San Diego, Cal., da ji plača \$10.000, ako preplava jezero Ontario. Nihče ni dvomil, da bi Florence ne

zmogla tega rekorda, saj je preplavala trikrat morje med Anglijo in Francijo, Gibraltarsko ožino in Bosporus, poleg drugih morskih ožin. Tudi doma v Kaliforniji je dosegla rekord, ko je preplavala okrog 23 milj med otokom Catalina in Long Beach-em. Vendar ji to pot ni bila sreča mila, ker jo je napadla morska bolezen in je preplavala samo 13 milj. Istočasno pa je plavala tudi domačinka Marilyn Bell, kateri je bilo do tega, da reši čast Kanade. Severno od Niagarskih slapov se nahaja mesto Youngstown, v državi N. Y. Tam je Marilyn poskusila svojo srečo v plavanju. V sredo, 8. septembra zvečer ob 11:17 se je ta tekma začela in srečno končala v četrtek ob 8:13 zvečer v Kanadi. Preplavala je 36 milj v 20 urah in 56 minutah. Čolni, ki bi imeli spremljati Chadwickovo, so dajali poguma mladi plavalki Marilyn. Med plavanjem je pila toplo juho in sirup, da je lažje vztrajala. Kakšno presenečenje jo je čakalo, ko je stopila na trdna domača tla. Na bregu se je zbrala večja množica ljudi kakor tedaj, ko je Kanado obiskala kraljica Elizabeta. Ves čas plavanja so po radiju oddajali natančen potek, ki je obetal končni uspeh

Koncert Glasbene Matice v Chicagu in Milwaukee

Pretekli mesec se je izpolnila Slovincem v Chicagu in Milwaukee srčna želja, slišati najboljši slovenski pevski zbor v Ameriki. Glasbeno Matice iz Clevelanda. Dirigent g. Anton Šubelj je vložil veliko truda in skrb-

Dirigent g. Anton Šubelj

no pripravil spored koncerta. Zavedal se je važnega kulturnega poslanstva Glasbene Matice, pa tudi pevci so vedeli, da je uspeh odvisen od vsakega posameznika, zato je vsak doprinesel, kar je bilo sploh mogoče.

Po zelo prisrčnem sprejemu v Milwaukee, se je zvečer vršil koncert

v cerkveni dvorani, ki je bila polna navdušenih rojakov in rojakinj iz mesta in drugih oddaljenih krajev.

Pevski spored je obsegal veliko poznanih slovenskih narodnih kakor tudi umetnih pesmi in kmalu po začetku so bili vsi prijetno presenečeni. Nihče ni pričakoval kaj takega — vsaka pesem je znova povečala radostno razpoloženje. Bilo bi preobširno ocenjevati posamezne solistke in soliste, kakor tudi ves zbor in izvajanje pesmi. Kdor pozna Glasbeno Matice, si lahko sam ustvari kritiko. Velik aplavz in številni šopki so potrdili, da je koncert dosegel svoj namen — poživil je Slovincem zavest in ponos. Marsikdo je zopet povdaril staro resnico: Majhen narod smo, revni smo — toda pesem imamo, kot jo nihče drugi nima!

Tudi v Chicagu je bil koncert velik dogodek za Slovence, kakor tudi vse ljubitelje petja. Ena pesem je bila boljša od druge, navdušenje nepopisno. — Zaslužen je bilo priznanje, ki ga je izrekla naša slovenska matica po koncertu: „Glasbena Matice mi je dala vse, kar sem si želela... srečna sem, da sem slišala še enkrat toliko lepih slovenskih pesmi!“ — Sličnega mnenja je bil vsak udeleženec koncerta in splošna želja je bila, da bi bil koncert „Glasbene Matice“ v Chicagu in Milwaukee letni kulturni dogodek!

Iskrena hvala g. Antonu Šublju, vsem pevkom in pevcem, kakor tudi ge. Veri Slejko za izvrstno spremljavo na klavirju.

—Ured.

domačinke. Ljudje so bili jako ponosni in navdušeni, zato pa je bil tudi sprejem tako prisrčen. Mesto Toronto ji je pripravilo sijajen sprejem, kakor visokim in odličnim gostom. To vse je bilo veliko presenečenje za mladenko, ki je stopila v tekmo brez vsakih obljub in nagrad. Razume se, da ji tudi nagrade niso izostale. Kakor pišejo, je že do sedaj prejela dvakrat več, kakor je bilo obljubljen prvi plavalki, Chadwick. Do tedaj čisto nepoznano dekle je bilo obsuto z najrazličnejšimi darili in voščili. Zlatnina, srebrnina, krasen avtomobil, pisalni stroj, dve činčili, vsaka vredna po tisoč dolarjev in nešteto drugih reči je bilo razstavljenih v njenem domu. Čvrsta mladenka je napravila tako dober vtis na vse, da ji ne bo manjkalo še drugih ponudb v bodočnosti. Naj bi zdrava in srečna uživala svoje lepe uspehe.

SPREMENBA V PREHRANI VPLIVA NA RAST OTROK

Na Japonskem, kjer so riž in ribe glavna hrana prebivalstva, so pod vplivom in s pomočjo Amerike v šolah vpeljali priboljšek z mlekom in kruhom. Japonski narod je številen in jako rodovit, postave je pa bolj

majhne in šibke. Veščaki v prehrani so se zanimali in začeli dajati šolarjem nekaj mleka in kruha, kakor ga dobivajo ameriški otroci tukaj. Ta poizkus se je sijajno obnesel. Za merilo šolskih otrok so vzeli leto 1938. Tedaj se je na Japonskem še precej dobro živelo in otroci niso kazali pomanjkanja hrane, kakor se je zgodilo med drugo svetovno vojno. S tem priboljškom v šolskih „lunčih“, ko so otrokom dajali mleka in kruha, se je fizično stanje otrok v toliko izboljšalo, da so bili enaki otrokom v dobrem letu 1938. Po več mesecih pa so zapazili, da so ti šolarji precej zrastle in zgledali jako krepki in zdravi. Štiri milijone šolskih otrok dobiva v šoli kompletno kosilo, ako zmorejo starši plačati 350 yen na mesec, to je primeroma 98 centov našega denarja. Otroci staršev, ki tega ne zmorejo, pa dobivajo brezplačno kozarec mleka in kos kruha. Ta sprememba prehrane otrok je najboljši dokaz, da je od hrane odvisno zdravje in razvoj otrok.

Na Japonskem je navada, da ljudje sedejo kar na tla, pa naj bo pri jedi ali drugače. Tam ne poznajo stolov. Gotovo imajo premožnejše hiše tudi kaj takega pohištva, ampak stolov ne rabijo, ker niso tega vajeni. Ameriška

okupacija pa je tudi v tem oziru pripomogla, da je prišel stol do svoje praktične uporabe. Če bi mi, ki nismo vajeni sedeti na tleh s podvitimi nogami, poskusili posnemati Japonce, bi se kmalu tako utrudili, da nam bi bil vsak stol velike vrednosti. Tudi na Japonskem je prišel stol do svoje praktične veljave. Je pa še mnogo delavskih družin, ki niti tega kosa pohištva ne zmorejo. Zdaj primerjajmo pohištvo navadnega delavca v Ameriki s tem, kar imajo delavske družine na Japonskem, pa bomo zopet lahko peli „God Bless America“.

SEGREGACIJA PO ŠOLAH NI POSTAVNA

Tako je odločilo najvišje sodišče v Ameriki, a na žalost se ljudje ne zmenijo za ta odlok. V naši prestolnici, kjer prebiva vsa vrhovna oblast naše dežele, se ljudstvo upira, da bi pošiljalo svoje bele otroke v šole, kjer bi se učili tudi zamorski otroci. V tem mestu je 122 ljudskih šol, kamor bi zahajali otroci belega in črnega plemena in kar jih je še drugih pomešanih vmes. Največ upora je bilo okrog McKinley „High“-šole. Prišla je policija in razgnala demonstrante. Postava se mora upoštevati, pa naj beli človek še tako protestira. Beli človek je bil tisti brezsrčnež, ki je lovil domačine v Afriki ter jih prodajal v sužnjost. Plemeniti Abraham Lincoln je sužnjost odpravil in našo sedanjo vladno pa čaka tudi težka naloga, da uveljavi enakopravnost otrok do šolskega pouka, kjerkoli se nahajajo in kakršnekoli barve je njih koža. Če se temu upiramo, nismo še dosegli plemenitosti srca in ljubezni do svojega bližnjega. Upajmo, da se bo začetna razburjenost polegla in razmerje do črnih otrok ublažilo. Vsem vihra ista zastava in vse naj ščitijo enake postave.

DEVETO ZBOROVANJE GENERALNE SKUPŠČINE ZDRUŽENIH NARODOV

To zborovanje, ki se je začelo dne 21. septembra, je otvorila predsednica ga. Vijaya Lakshmi Pandit in ker je njen rok potekel, je bil na tem zborovanju izvoljen nov predsednik, dr. Elco Van Kleffens.

Delegatje, ki simpatizirajo s komunistično Kitajsko, so upali, da se jim bo gotovo ta želja izpolnila, da spravijo Kitajsko v Zvezo narodov. Sovjetski zunanji minister Andrej Y. Višinsky je čakal komaj deset minut, ko je že stavil predlog, da se vlado v Pekingju prizna kot pravo zastopnico tega naroda in ne Kaishkovo vlado na Formozi. Ameriški delegat Henry Cabot Lodge, jr., pa je predlagal, da se to vprašanje odloži do prihodnjega leta. Prišlo je do glasovanja in proti ameriškemu predlogu je glasovalo enajst držav; šest se jih je pa vzdržalo glasovanja.

PRED-KONVENČNA KAMPANJA
od 1. dec. 1954 do 31. marca 1955.

Indijski delegat V. K. Krishna Menon bi bil rad videl, da bi se U. S. resolucija črtala, kar pa je predsednica ga. Pandit zavrgla. Sicer pa ga. Pandit tudi misli, da je vlada v Pekingu prava zastopnica Kitajske in bi ta morala biti vključena v Zvezo narodov. Anglija, ki sicer priznava ministerskega predsednika Chou En-Lai-ja kot polnomočnega zastopnika Kitajske, je kljub temu glasovala, da se to vprašanje odloži.

Novoizvoljeni predsednik generalne skupščine je veščak v mednarodnih zadevah. Za seboj ima 35 službenih let kot diplomat iz Nizozemske. Kot predsednik nizozemske delegacije se je že decembra meseca dobro uveljavil in imel svojo izvolitev skoro v žepu. Protikandidat je bil princ Wan Waithayakon iz Thailand-a, ki pa je umaknil svojo kandidaturo. Vendar pa je dobil tri glasove, Van Kleffens pa 45. Zavedajoč se nevarnosti, ki ogroža mir sveta, je novi predsednik priporočal sporazum med narodi, da preprečijo izbruh ponovne vojne. „Danes ne sedimo več na sodčku smodnika, ampak na ‚thermuclear‘-bombah. To nevarnost naj imajo diplomati vedno pred očmi, da ne pahnejo svet v pogubo.“

Dva grobova

Na groblje zadnjič spet sem šel, tja me kaj rado vleče. Grobove gledal sem in štel, in molil prav goreče.

V zatišju tamkaj groba dva sem videl v vrsti novi. — Celo na grobih se pozna razlika med stanovi.

Na desni ves zagrajen grob bršljin zelen pokriva; na križu venec, več podob. Kdo neki tu počiva?

Tu notri zdaj je večni dom bogate vam samice. Jaz v takem ležal pač ne bom. Najdražje, glej cvetlice!

A zraven grob ves zapuščen, zaraščen s travo samo, brez rož in vencev osamljen, ni križa tu nad glavo.

Tu notri vdova revna spi, otrok številnih mati; ne zmorejo pa skupaj vsi lesen križ ji dati.

Pa deteljica, rdeči mak ta skromen grob krasita, pokojnici v spomin in znak to svetu tu velita:

Da vdova revna prav tako, enako sladko sniva. kot v grobu lepem zraven nje soseda nje počiva. —

I. Zupan

USTANOVNE ČLANICE podružnice št. 31, Gilbert, Minnesota, ki so bile navzoče na proslavi srebrnega jubileja. V prvi vrsti sedijo: Mrs. Frances Rogina, Mrs. Mary Preshern, Mrs. Frances Press and Mrs. Josephine Ulicher. V drugi vrsti stojijo: Mrs. Margaret Kukar, Mrs. Anna Zgonc, Mrs. Anna Glatc, Mrs. Angela Prosnick, Mrs. Mary Vuccinovich, Mrs. Mary Kern in Mrs. Mary Barle. Zadaj za vsemi pa stoji Mrs. Anna Abrahamson. Naše iskrene čestitke in želje, da bi dočakale še mnogo obletnic!

GOSPA BETTY FARRINGTON IZ HAWAII

Hawajsko otočje se še vedno smatra za teritorij in še ni bilo sprejeto kot 49. država. Ima pa pravico držati svojega zastopnika v Washingtonu. Do pred kratkim je bil g. Farrington, lastnik Honolulu Star Bulletin-a, hawajski zastopnik. Vsled njegove smrti so bile razpisane volitve in zmagala je vdova Farrington z jako veliko večino. Hawaii bo odslej zastopala ga. Betty Farrington.

BODIMO PREVIDNI Z ELEKTRIČNIMI APARATI

Elektrika je velika pomoč vsaki gospodinjji. Pritisnemo gumb, pa začne delati brez vsakih ugovorov. Je uslužna in silno koristna pri vsaki hiši. Vendar pa moramo biti previdni, ker nam lahko povzroči nesrečo ognja in smrt. Kadar brišemo in čistimo ledenico, ki je zvezana z elektriko, prekinimo tok s tem, da iztaknemo zvezo v steni. Potem brez skrbi umivamo vso ledenico brez vsake nevarnosti. Enako je z drugimi električnimi napravami.

SLOVENSKI PREGOVORI O PEČI

Od peči do vrat je bil po svetu.

Peč je pozimi potrebna reč.

Peči se od daleč ne pozna, če je vroča.

Pri peči ni nič reči.

Prva sreča gre rada za peč sest.

Pust pod steno, velika noč za pečjo.

Pust za zapečkom, velika noč pod oknom.

Tuje peči so mrzle.

NA NASLOVNI STRANI november-ske Zarje prinašamo sliko novega pročelja našega Zvezinega doma, ki nam je vsem v ponos. Mnoge članice so v ta namen prispevale in njih imena kot vsota se priobčujejo v Zarji. — Vsaka, ki prispeva, prejme spominski „ključek na verižici“, ki naj bo tudi znak sestrskosti zavednosti. Tiste, ki ga še nimate, pišite ponj na glavni urad: Slovenian Women's Union, 1937 W. Cermak Road, Chicago 8, Ill. Prispevek pa lahko izročite tudi svoji tajnici, ki vam bo oskrbela spominski „ključek“. — Vaše ime in prispevek bosta objavljena v Zarji.

PRED-KONVENČNA KAMPANJA

se bo pričela 1. decembra 1954 in bo trajala do 31. marca 1955. — Nagrade bodo določene na glavni seji direktorice, ki bo meseca januarja prihodnjega leta.

PRIJATELJICI V SPOMIN

V petek, 8. oktobra, je po dolgi boleznini preminula

MRS. MARY SEBANZ,

moja dobra prijateljica, slovenska pionirka, od početka članica pod št. 1 S.Š.Z. ter ustanovna članica in prva blagajničarka društva Kraljica Majnika, št. 157 KSKJ.

Sestra Sebanz je bila rojena na Dunaju, kjer je družina takrat bivala. Njen oče, Anton Starich, je bil zaposlen pri železnici v tem mestu. Leta 1896 je vsa družina prišla v Sheboygan.

Stariceva družina je bila v naši, takrat mladi in majhni slovenski naselbini, nekako ognjišče za slovenske priseljence, ki so bili povelični samci. Staricevi so mnogim postregli s hrano in stanovanjem, pa tudi z dobrim nasvetom, ki je bil za novodošle zlata vreden; mnogim so preskrbeli delo in zaslužek, radi tega so bili v naselbini splošno spoštovani. Ničesar važnega se ni zgodilo brez njih sodelovanja.

Rajna Mary, ki je z našo naselbino takorekoč „gor“ rastla, se je zanimala za narodno življenje, zlasti za ženska društva. Bila je med ustanoviteljice naše fare. Povsod je pomagala, kjer je bilo treba. V najlepšem sporazumu sva dalj časa vodili posle prvega ženskega podpornega društva v naselbini, društva Kraljica Majnika; ona kot prva blagajničarka, jaz kot prva tajnica. Od takrat sva vse skozi bili dobri prijateljici. Ko sem jo dan pred njeno smrtjo obiskala, je rekla: „Ako ozdravim, se bova še kaj pogovorili o starih časih...“ Očividno je živela v spominih na nekdanja lepa in živahna leta, ko je naša naselbina bila kot ena družina. Ker smo bili navezani sami nase, smo se drug drugega držali v družabnem oziru. Zdaj je vse to minulo. Vsak ima svojo družino; otroci so poročeni, kar je prineslo nove družinske razmere in novo družabnost. Nekdanjega skupno-povezanega narodnega življenja, kot smo ga pred leti poznali — ni več. Časi se spreminjajo in z njimi razmere, v katerih živimo.

V imenu naše podružnice ter v svojem lastnem imenu izrekam globoko sožalje družini in sorodnikom pokojne Mrs. Sebanz. Zavedno in priljubljeno pionirko bomo ohranili v najlepšem spominu! Naj mirno počiva v hladnem grobu!

Marie Prislant

Št. 2, Chicago, Ill. — Mesec november je zelo pomemben, posebno za naše drage pokojne. Spominjamo se jih v molitvi in darujemo sv. obhajilo za zveličanje njih duš.

Zadnji mesec, oktober, nismo imele seje, ampak smo igrale na karte. Udeležba je bila velika in vsaka je bila zamišljena v tisto karto in nestrpno čakala, kdaj bo izklicana njena številka. Nekateri so res bile tako srečne, da so odnesle več dobitkov. Igro so imele v oskrbi: Mrs. J. Zeleznikar, Mrs. A. Jerin, Mrs. M. Fabjan in Mrs. L. Zefran. Prav prisrčna hvala!

Po tej napeti igri smo se nekoliko okrepčale s kavo in dobrim pecivom. Počastile so nas slavljence rojstnih dnevov. Naša dobrosrčna L. Zefran je spekla dva velika „kejka“, kakor za kakšno „ohcet“. Oh, kako sta bila okusna; Mrs. M. Malloy in Miss T. Zibert sta prinesli vsaka po en „kejk“, bila sta prav izdatna; Mrs. Bahor in Mrs. J. Ciblinski, Miss B. Kobal in Mrs. Margetic so pa darovale v denarju, da smo dokupile, kar je bilo potrebno v kuhinji; slednja je darovala tudi dva funta kave. Mrs. Vrasich je pa prinesla rdečega vina za čaj, da je malo barvo spremenil.

Naši vestni A. Zorko in S. Petrovich sta nam skuhalo kavo in čaj ter pripravili mize in jih obložili z dobrotami. Upam, da ne bosta šli še dolgo v „penzijo“, ker tako točnih pomočnic bo težko najti.

Prav lepa hvala vsem in vsaki za sodelovanje.

Drage članice, ne pozabite udeležiti se novemberske seje v polnem številu!

F. Zibert

Št. 3, Pueblo, Colorado. — Lepo jutro je bilo v nedeljo, 15. avgusta, ko se je vršila blagoslovitev naše nove cerkve Marije Pomagaj. Vse nas je prevzel občutek hvaležnosti, da smo dočakali, kar smo si tako želeli. Ko so duhovniki s škofom na čelu končali blagoslovitev cerkve, smo bili iz srca hvaležni. Sv. mašo je daroval sam škof Joseph C. Willging ob asistenci več duhovnikov. Govor je pa imel župnik sodovne fare, ki je v njem razložil zgodovino fare Marije Pomagaj, odlično delo pokojnega Rev. Cirila Zupana, posebno pa sedanjega župnega upravitelja Rev. Daniel Gnidica. Petje na koro pod vodstvom Johny Sustarja je bilo krasno; vsi pevci so tukaj rojena mladina. Ta slovesnost nam bo ostala v trajnem spominu. Cerkev je edina v tem kraju, ki nima nobenih stopnic in farani smo ponosni nanjo, saj bomo pustili našim potomcem krasen spomin.

Prva poročenca v novi cerkvi sta bila Audrey Medved in Charles Barnett. Ljubka nevesta je vnukinja članice Mary Kocman; ženin pa vnuk članice Mary Ansec. Ganljiv je bil pogled, ko je nevesta položila šopek cvetlic na Marijin oltar. Za vedno sta si obljubila zvestobo Olga Debevec in John Ogulin. Prijazna nevesta je hčerka sestre Frances Debevec. — Sprejmite vsi skupaj iskrene želje za

srečno bodočnost. Vam, drage sestre, pa želim ljubo zdravje, da bi še dolgo skupaj zahajali na svatbe.

Sezona počitnic se je končala. Zopet velja izrek: Home sweet home! Brzojavno je bila poklicana Mary Miklich iz San Diega, California, kjer je zbolela hčerka in morala na operacijo. Tam se je mudila ves mesec.

Sestra Mary Kogovšek se je zabavala v Denverju, Colorado, ter se spotoma udeležila polletne seje Zapradne Slovenske Zveze, pri kateri ima urad druge glavne podpredsednice. — Rose Lesar je obiskala svoje tri sestre v Minnesoti; Theresa Starr se je dobro počutila s soprogram v Jolietu ob času konvencije KSKJ. Ravno tako Katie Krasovec. Hvala za pozdrave iz Jolietu.

Sestra Rose Suša je dobila več obiskov iz Clevelanda, in sicer: Anna Gušnik, sestrična in brat John Skul, sorodniki Mary Zdravje in Gušnikova hčerka, omožena Pavšek. Mize so bile bogato obložene, kajti sestra Zdravje je kuharica in pol. Omenjeni prijatelji iz Clevelanda so se ustavili tudi pri družini Pavček Sr., na farmi. Spotoma so obiskali tudi Thereso Centa.

Najlepše čestitke sestri Mary Stayduhar. Njen sin Raymond je izdelal izpit za Art Instructor-ja ter poučuje na Keating High School. Graduiral je v Art Institutu v Chicagu. — Annette Stayduhar je prejela prvo nagrado kot Central Football Queen. Nadebni mladini naše priznanje in čestitke.

Danes, ko to pišem, je umrla po dolgi in mučni boleznini Amalia Jamnick. Pokojna sestra je zelo trpela in ko sem jo obiskala, mi je potožila: Veš, Ani, tako me boli, da bi najrajši končala življenje. Tolažila sem jo, da ji bo Marija olajšala bolečine. — Hčerka Angelca je mamo skrbno negovala ter ji lepo stregla. Razen nje sta še hčerki Anne in Milka, omožena Centa. Vsi so upali, da se bo še pozdravila. Jesen je pa upihnila tudi njeno življenje.

Draga nepozabna sestra in prijateljica! Odnegli so te in položili v temen grob, odkoder ni več vrnitve. Sestre naše podružnice so polne tuge in oči polne solz, saj smo te vsi ljubili. Preostalih naše sožalje!

Umrla je tudi Catharina Gersick, mati naše sestre Mary Perse. Pogrebne obrede je opravil ob asistenci duhovnikov bratranec Pater Pius iz Lemonta, Illinois. Pridigal je zelo lepo, prav po starokrajsko, ter omenil mnoge dobre lastnosti pokojne. Rekel je: „Zaupala je v voljo božjo, vzemimo si jo za zgled, da bo tudi naša ločitev lajša, ko nas Bog pokliče.“ — Hčerka Mary je potrpežljivo stregla svoji materi ter ji lajšala dolgo trpljenje. Bodi ji blag spomin; preostalim naše sožalje.

Bolnih je več članic. Theresa Mutz je v bolnišnici; je resno bolna in je bila pred kratkim štiri dni v nezavesti ter so vsi domači pričakovali že njeno zadnjo uro. — Bolezen je ne-

koliko popustila, vendar je pa še vedno v resnem stanju.

Josephine Stanko (Erjavec) je že šest tednov v bolnišnici zaradi srčne napake. Zdravje se ji počasi vrača. Frances Miketich že dolgo boluje doma; Jennie Hochevar, naša zapisničarka je bila operirana ter se ji zdravje polagoma vrača. Omenjena je hčerka naše članice in sotrudnice novic v Glasilu KSKJ, Frances Lesar. Tudi moja sestra Mary Pugej boluje že dva meseca po operaciji. — Vsem bolnim želimo ljubelega zdravja. Ko boste pa zdrave, pozabite na trpljenje — ne pa na naše seje.

Josef in Angela Krall z družino so srečni in ponosni, ker si je hčerka Anne izvolila redovniški poklic. Pridružila se je Benediktinkam v Chicagu, Illinois. V družini se je rodilo 13 otrok, ki so vsi živi in zdravi. Bog ji daj blagoslov v novem stanju. — Ko to pišem, se nahaja Angela Krall pod zdravniško oskrbo v bolnišnici. Naj ji hčerkinja molitev izprosi ljubo zdravje.

Naša kartna prireditev je povoljno izpadla. Srečno številko je dvignila Mary Novak iz Santa Fe Street. Prejela je lep električen „Egg Beater“. Topla zahvala vsem članicam, ki so nam vedno v pomoč pri prodaji srečk, darujejo dobitke in še pridejo igrati.

Čestitke naj sprejme Mr. John Gern za ponovno izvolitev kot glavni predsednik KSKJ. Vsi smo ponosni, ker je iz naše slovenske naselbine Pueblo.

V čast nam je tudi, da sta si naš predsednik Eisenhower in njegova soproga izbrala za počitnice mesto Denver v našem slikovitem Coloradu. Prijazna Mamie se zabava na domu svojih staršev ter obuja spomine na mlada leta; predsednik pa ljubi ribolov. Vsi jima želimo, da odneseta lepe vtise in spomine iz Colorada.

Vse čitateljice naše lepe Zarje pri srčno pozdravljam,

Anna Pachak, predsednica

Št. 6, Barberton, Ohio. Drage sestre! Zadnja seja se zaradi majhne udeležbe na žalost ni vršila. Prosim vas, da pokažete nekoliko več zanimanja in pridete na prihodnjo sejo 6. novembra. Saj podružnica ni samo za odbornice, ampak za vse članice. Pravtako upam in pričakujem vse na decembersko sejo, na kateri bo izvoljen odbor za prihodnje leto. Jaz sem že mnoga leta v odboru in bi želela mlajših novih moči.

Kakor ponavadi, je tudi sedaj nekaj naših članic bolnih. Dobro znana sestra Mary Spelich je bila v bolnišnici in upam, da ste jo nekatere obiskale. Mrs. Jennie Troha pa je še bolna.

Imam na rokah še vedno nekaj kuharskih knjig. Za praznike so prav lepo darilo prijateljicam, saj vsaka rada kaj dobrega skuha. Pridite po nje!
Mary Fidel, tajnica

Št. 10, Cleveland (Collinwood), Ohio. — Poročilo šivalnega kluba. — Danes bom poročala prav na kratko. Imela

ZA VEDNO SE JE POSLOVILA...

Naša priljubljena in zvesta odbornica MRS. FRANCES SUŠEL nas je dne 12. oktobra za vedno zapustila. Njen pogreb se je vršil 15. oktobra. — Več prihodnjič.

bi prav veliko za povedati o naši razstavi, ali žali Bog, ta dopis bo izšel, ko bo razstava že za nami.

Zima se nam bliža z vso naglico in ne bo dolgo, pa bodo tako dolgi večeri, da bomo kar vesele naših šivalnih sestankov. Tam je čas tako krak, da ne vemo kdaj mine večer. Vse, ki še niste pri našem klubu, prav srčno vabim, da se nam pridružite v največjem številu. Sprejele vas bomo prav z veseljem in nebo vam žal. Uživate boste z nami par veselih uric in naučile se boste vsega mogočega ročnega dela; zraven pa še izvedle razne novice iz naselbine pa tudi od drugod po svetu. Kjer se shaja toliko deklet skupaj, je vedno dosti za povedati.

Sporočam vsem, da smo izpremenile čas mesečnih društvenih sej, katere so se vršile vsa dolga leta vsak drugi četrtek v mesecu. Od sedaj naprej bodo vsak drugi torek. Dan smo spremenile zato, ker je naša nova tajnica zadržana ob četrtkih drugod in se ne bi mogla udeležiti sej. Pod tem pogojem je tudi ona prevzela tajništvo.

Prosim vse članice, da ji gredo kolikor mogoče na roke, da se bo lažje privadila novemu poslu. Posebno pa prosim tiste, ki ste zaostale na asementu, da istega čimprej poravnate ter olajšate delo naši tajnici.

Tebi, draga Silvija, pa želim vso srečo, zdravje in prav dober napredek na društvenem polju in upam, da boš dosegla uspeh, saj si mlada, korajžna in vesela ter imaš vse dobre lastnosti.

Tončka Repič, poročevalka

Št. 12, Milwaukee, Wis. — Vabim vse članice na redno mesečno sejo dne 3. novembra pri Serugi, točno ob 7:30 zvečer. Na dnevnem redu je razgovor za naš „Pillow-Case Card Party“, bi se bo vršil enkrat v mesecu januarju ali februarju prihodnjega leta. Pridite na to sejo v polnem številu!

Naša predsednica bo obhajala svoj rojstni dan dne 4. novembra; naša glavna tajnica pa 5. novembra. Obema želimo vse najboljše!

Kruta smrt je zopet posegla v našo sredo; topot si je izbrala našo dobro sestro Mary Starich. Naj ji bo lahka ameriška gruda; preostalih naše sožalje.

Več članic se nahaja na bolniški listi. Med njimi so: Mary Janzovnik, Anna Trogar, Stavia Dobersek, Fanny Zainer, Mary Krncz in Jean Kramberger. Prosim članice, da obiskujete bolne sosesestre in jim lajšate dolge ure boleznij.

Pozdrav vsem glavnim odbornicam in članicam Zveze, posebno pa pri pod. št. 12. —
Mary Schimenz

Št. 14, Cleveland, Ohio. — Jesenski čas je tukaj, bogat po sadežih pa tudi lep po naravi; listje rumeni in pada na zemljo ter vse se pripravlja na zimsko spanje. Tako je tudi z našim življenjem: vse gre proti koncu, staramo se in zdaj zmanjka ene zdaj druge.

Naša obletnica in veselica dne 3. oktobra je povoljno uspela. Dvorano smo imele nabito-polno in vsi so bili veseli in zadovoljni, stari in mladi. Saj so Grabnerjevi fantje tako pridno igrali, da se je vse vrtelo. Posebno vesele smo pa bile me, odbornice, ker sta bila naš trud in naše delo dobro plačana. Zato se zahvalim vsem, ki so pomagali ali kakorkoli sodelovali pri tej prireditvi, posebno še pomočnicam v kuhinji (delale so brezplačno) za pomoč pri točilnici kakor tudi pri mizah in plačilnih listkih.

Leto se bliža h koncu in zdi se mi prav, da vas še danes spomnim na decembersko sejo. Na tej seji bo potrebna velika udeležba, ker bomo obravnavale o načrtih za prihodnje leto. Vsaka bo imela besedo in glasovala za, ali proti — da ne bo kasneje nepotrebne godrnjanja: to ni bilo prav, ali to bi moralo biti drugače. Pa tudi novi odbor bo izvoljen, ki naj bo vsem všeč. — Po seji bo zabava, godovanje (za tri mesece) in pa božičnica ali „Christmas Party“. Ta večer bo vse kaj več kot ob navadnih sejah, zato pridite vse — ne bo vam žal. Ali ni lepo, če se večkrat sestanemo in se poveselimo — saj življenje je tako kratko.

Pozdravljam glavne odbornice in vse, ki berete našo „Zarjo“.

Mary Strukel, predsednica

Št. 17, West Allis, Wis. — Počitnice so minule in spet se je začel čas sej ter delo pri podružnici. Zadnja seja je bila precej dobro obiskana in upam, da nas bo drugič še več.

Letos smo izgubile že štiri članice, kar je velik udarec za podružnico; pa se ne da nič pomagati. To je usoda nas vseh. Naše sožalje preostalim; pokojnim pa naj sveti večna luč.

Da nekoliko nadomestimo izgube, smo na zadnji sej sprejele novo članico Antoinette Kompas. Dobrodošla med nas! Za prihodnjo sejo sta po sestri tajnici predlagani še dve novi članici. Vse, ki imate hčere, snah in njihov otroke, pripeljite jih med nas.

Bolnih je več članic. Vsem želimo ljubelega zdravja.

Naša predsednica Josephine Schlossar se je srečno vrnila iz obiska v Jugoslaviji. Prav lepo nam je opisala potovanje in vtise in vse smo jo z zanimanjem poslušale. Čeprav smo že dolgo let v novi domovini, nas še vedno srce vleče tja, kjer smo preživele svojo mladost. Sestra Schlossar se nas je spomnila z malim spominkom, za kar smo ji vse hvaležne. Upamo, da nam bo prihodnjič še kaj povedala o stari domovini, ker nas vse zanima.

Drage sestre, pridite na prihodno sejo, ker bo podano poročilo o kartni prireditvi. Nato se bo vršila običajna zabava v prid blagajne, ki je bila v preteklih mesecih precej izčrpana. Ako prinese katera majhen dobitok, nam bo tudi prav prišel.

Ne pozabite na prihodno sejo.

Fanny Medle

Št. 18, Cleveland, Ohio. — Iskrene in tople pozdrave iz naše letos res kar preveč „secrete“ Floride vsem mojim cenjenim sestram pri podružnici št. 18, posebno zvesti mi Mrs. Nettie Strukel, katera se večkrat oglasi s svojimi pisemci! Vsakokrat, dasiravno se razveselim „pošte“ iz Clevelanda, se mi vtisne v srce tiha bol domotožja po kraju, kjer sem preživela nad 40 let...

Tu slučajno ne ujamem nikjer nič slovenskega; čula sem, da je približno 200 milj od nas naselbina naših rojakov v kraju Samsula, Fla., kjer se ponašajo s svojim Narodnim domom. Pred kratkim je naš dnevnik „Jacksonville Journal“ prinesel zelo laskavo-pohvalen dopis o tamkajšnjih Slovenceh, kateri so s svojo vztrajno marljivostjo kultivirali ameriško zemljo, da lahko z njihovimi pridelki in sočivjem zalagajo tudi tukajšnje ogromne mase prebivalstva. (Morda ob priliki več o tem.)

Misli mi odhajajo na društveno letno zabavo v mesecu oktobru. Upam, da tudi to pot privede članice skupno zanimanje za svojo podružnico, in da v lepem soglasju delujejo še v daljno bodočnost za napredek iste!

Čitam „Zarjo“ skoro bolj natančno sedaj kot kdaj prej in vidim, da se skoro povsod kar „kosajo“ med seboj, kje naj bi bil vidnejši cilj delovanja? Prav tako! Naj bi naša organizacija bila res čislana med splošnim občinstvom vsepovprek!

Kot že omenjeno, tu okoli nas ni nič Slovencev, pač pa raznovrstnih športov, klubov za tukajšnjo mladino, v kateri je res vsa bodočnost naroda. Za moj del, imam zabavo ponajveč le s hišnim delom in na vrtu. Radovedno pričakujem letošnjo zimo (katero slikajo brez snega...), če bodo setve ta mesec — zelenjava in nekaj poznanih rožic — res ponovno obrodile svoj blagoslov pred Božičem? Vročina pojenjuje! Občutno smo bili iste deležni, a vendar upam, da se ni nihče stajal. Dasi je res prav malo deževnih dni, vendar razno drevje z mnogovrstnimi bujnimi cvetovi čudovito lepo uspeva, in to v eni sezoni, kar dosedaj nisem nikdar prej v življenju videla. Sadno drevje pa tukaj ni doma. Sempatje se opazi hruške, toda vse prepletene z dolgim sivim mahom, ki visi od 2—4 metrov dolžine raz ubogih vej. Ker veter sam raznaša na širno stran to čudovito slamo (iz katere izdelujejo „žimne modroce“), je stvar čiščenja dreves zelo naporna in tudi precej stane. Sploh neverjetno, toda vsako sadje je tu po trgovinah zelo drago, kot tudi paradizniki. Mleko je po

28 centov za kvart; meso in druga zelenjava in kruh pa je nižjih cen kot v severnem Ohio. Sicer je pa zemljišč in posestev dovolj na prodaj, in to vse skozi agencije. Mesto Jacksonville zelo napreduje in krasne stavbe — ponajveč zavarovalniške družbe — tekmujejo v njih za ugled in obstoj. Pri vseh podjetjih pa so povprečna delovna moč: črnici. Baže delajo za manjšo plačo in sploh še v mnogih krajih prevladuje tista skrita misel, da je črнопolti zemljan vreden manj od belokožcev. Če pa opazuješ delo pri zgradbah, si zatrdno prepričan, da tudi ta zatirani narod vrši vestno svoj posel.

Raztegnil se je moj dopis; oprosti ljubka Corinne — in vesel rojstni dan v oktobru! Pristržne čestitke tudi ge. mami za njen rojstni dan, 5. novembra. Še na mnoga zdrava leta obema!

Josie Praust

Št. 20, Joliet, Ill. — Sestra Mary Stark na Hosmer Ave. je izgubila dragega sina, Joseph-a Stark, v starosti 54 let. Umrl je po kratki bolezni. Pokojni Joseph Stark je bil poročen ter zapušča poleg neotolažljive matere tudi soprogo, več hčera in sinov, dve sestri in štiri brate.

Sestra Mary Stark je imela letos več nezdod. Ko je bila na počitnicah, je padla in se morala radi tega dalj časa zdraviti doma. Tudi drugih bolezni je imela med tem časom dovolj. Vse ji želimo, da bi čimprej zopet okrevala in prišla med nas. Mrs. Stark je bila naša prejšnja nadzornica in je v kljub temu, da ni mogla več prevzeti urada, še vedno rada zahajala na seje, dokler jo ni dohitela nesreča. Sestri Mary Stark, njeni družini ter družini pokojnega Joseph-a Stark izrekamo naše globoko sožalje. Pokojniku, ki se je moral posloviti od svojih dragih v najlepših letih, naj Bog podeli večni mir.

Na počitnice sta se odpeljala naša prejšnja podpredsednica Frances Bottari in soprog. Ustavila se bosta v Los Angeles, San Francisco, Fontani ter v Mexico. Obiskala bosta sorodnike, katere nista videla že dalj časa. Naši Frances in soprogu želimo najlepših dni v Kaliforniji in v Mexico ter srečen povratek.

Operaciji se je morala podvreči Sue Glavan iz Broadway St. Sedaj se že zdravi doma. Želimo, da bi zopet prišla kaj kmalu med nas.

Kegljaška sezona je v polnem teku. Članice, ki želite par ur počitka in razvedrila, pridite v Rivals park, kjer boste videli naše članice igrati se, vsako v svoji skupini, v tem jesenskem sportu. Kegljaško ob ponedeljkih ob sedmih.

Drage sestre! Leto se približuje zopet h koncu. Treba je poravnati asament, katerega dolgujete podružnici, da zamore pravočasno oddati tajnica na glavni urad. Naprošene ste, da pridete na prihodno sejo in poravnate, kar dolgujete do sedaj.

Josephine Erjavec

Št. 21, Cleveland (West Park), Ohio. — Seja v oktobru je bila zanimiva in zabavna, le škoda, da vas ni bilo več navzočih. Pogrešale smo sestro Mary Hosta, ki je bila tisti čas v bolnišnici. Vendar se je že pozdravila in je v nedeljo, 17. oktobra s soprogom srečno obhajala zlato poroko.

Zapisničarica Ančka Pelčič je nevarno padla in si zlomila roko. Prav tako se je pri padcu poškodovala sestra Pišel ter bila odpeljana v bolnišnico. Zboleli sta tudi Antoinette Vidovich in sestra Kozuh. — Vsem bolnim želimo skorajšnjo okrevanje.

Sožalje sestrama Helen Konkoy in Dorothy Pelčič nad izgubo novorojenčkov. Nikar ne žalujte preveč, saj imate angelčka v nebesih. Sožalje tudi starima materama Pelčič in Koželj.

Vesela sestra Zeman se je podala z letalom v daljno Kalifornijo. Pravi, da je bila vožnja po zraku prav prijetna.

Ker se nahajamo v Marijinem letu, naj povem kratko zgodbi, ki sem jo doživela v vlaku. Zraven mene je sedela neka indijanska mati s 14-letnim sinom in dvema hčerkama, v starosti 12 in 3 let. Pred njimi je bil postavljen velik Marijin kip in ta indijanska družina je na glas molila rožni venec. To se mi je zelo dopadlo in tudi jaz sem se jim pridružila. Pri pogovoru sem izvedela, da se vračajo iz Rima in da je njen mož pri vojaki na Koreji. Prišel je čas ločitve, segli smo si v roke in se poslovili: zbogom! Škof Baraga je sigurno te indijanske družine prav vesel.

Vabim vse, da pridete v polnem številu na prihodno sejo, da kaj ukrenemo v prid naše podružnice. Pripeljite tudi kaj novih članic, kajti čim več nas bo, tem lepše bo na naših sejah. Frances Kavc, poročevalka

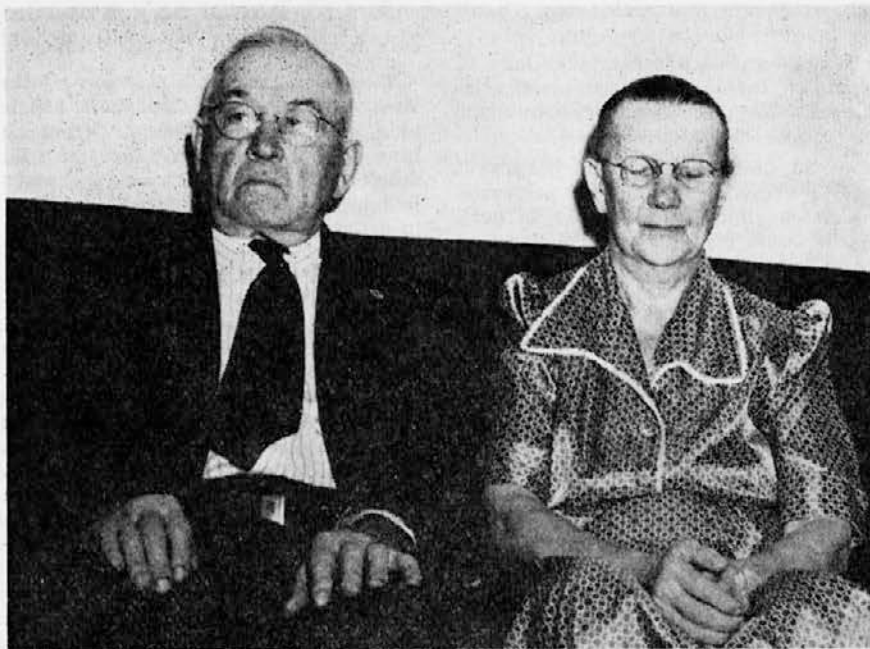
* * *

SREBRNA POROKA MR. IN MRS. MICHAEL DANCULOVICH

Mr. in Mrs. Michael Danculovich, 12902 Longmead Avenue, Cleveland, Ohio, sta letos slavila svojo srebrno poroko. Slavljenska, Mrs. Stella Danculovich je vestna tajnica podružnice št. 21 v Clevelandu (West Park). — Mr. Michael Danculovich je voznik pri Sealtest Belle Vernon mlekarni. Pred tem pa je služil pri vojaki 22 let. V družini je sin Kenneth, star 20 let, ki je študent v Purdue University, in Richard, star 15 let, ki obiskuje John Marshall High School v Clevelandu. — Čestitke in iskrene želje, da bi dočakala še mnogo obletnic. (Slika je v angleškem delu.)

Št. 29, Broudale, Forest City, Pa. — Na naši zadnji zabavi je bila slaba udeležba, ker smo ravno ob tistem času imeli dva smrtna slučaja. Umrl je pionir Mr. Laurich, doma iz Dolenskega. Žena mu je umrla 8. okto-

ČESTITKE ZLATOPOROČENCEMA MR. IN MRS. ANTON HOSTA!

V nedeljo, 17. oktobra, sta Mr. in Mrs. Anton Hosta, 13405 Bennington Avenue, Cleveland (West Park), Ohio, praznovala svojo zlato poroko. Slavnost se je začela s sv. mašo ob osmih v „Annunciation“-cerkvi. — Jubilanta je poročil Monsignor Vitus Hribar 17. oktobra 1904 v cerkvi Sv. Vida, Cleveland, Ohio. — Anton Hosta se je rodil 9. januarja 1876 v vasi Imenja, fara Sv. Jernej, Jugoslavija. V Ameriko je prišel leta 1901 ter bil zaposlen pri New York Central železnici nad 30 let; v pokoju se nahaja 11 let. Mrs. Hosta je dospela v Ameriko 1904. — Zlatoporočenca imata 11 otrok; osem sinov: Anton Jr., Frank, John, Martin, Louis, Joseph, Raymond; tri hčere: Mary, Anna (poročena Hancetta), in Irene; ter 22 vnukov in vnukinj. V njenem domu na Carrington Ave. sta prebivala 42 let.

Mrs. Hosta je bila predsednica pri podružnici št. 21 od začetka do lanskega leta, ko je radi slabega zdravja morala odložiti svoj urad. Podružnico je zastopala na mnogih konvencijah. Vsa leta je neumorno delovala za dobrobit podružnice kot Zvezde ter je med članicami zelo priljubljena. Čestitke slavljencema ter vsej občje spoštovani družini. Naj ju Bog ohrani še mnogo let!

bra 1951 — zdaj pa oba počivata v hladni zemlji. Zapušča šest otrok; tri sinove in tri hčere, ki so že vsi odrasli.

Nadalje se je za vedno poslovil od nas mož naše članice Mary Grošel. Zapustil je štiri sinove in dve hčeri, ki sta poročeni. — Izrekamo obema družinama iskreno sožalje. Pokojnika naj v miru počivata.

Kot po mnogih krajih, je tudi tukaj divjal hud vihar; napravil pa ni velike škode.

Opisati hočem še nekoliko svoje potovanja v Michigan. — Že dolgo sem nameravala obiskati sestrično, ki biva v South Dakoti. Letos se mi je ta želja izpolnila. V družbi sorodnikov sem se odpeljala z avtomobilom na dolgo pot. Najprej sm se ustavili v Detroitu, potem pa nadajevali pot v Willard, kjer smo prenočili. Naslednjega dne smo dospeli v South Dakoto. Sestrična je bila zelo vesela najinega snidenja, saj se nisva videli že dolgo let. V svojem dolgem življenju (stara je že 76 let) je preživela najhujši udarec, ko sta hčerka in sin zgorela v avtomobilu. Tudi mož je umrl že pred več leti. — Bila sem dobro postrežena in po pogovoru sem si ogledala še mesto,

kjer sem videla mnogo zanimivega. Čas je hitro minil in treba je bilo nazaj na pot. Zopet sem uživala prijetno avtomobilsko vožnjo v Detroit, kjer sem bila pri sv. maši, potem sem se pa odpravila na letalo, ki me je v treh urah pripeljalo domov. Potovanje je bilo zame res doživetje, za kar se moram zahvaliti sorodnikom, s katerimi sem se tako daleč peljala. Tudi vsem, ki so mi ob priliki obiska izkazali gostoljubnost, najlepša hvala. Bog vam naj povrne z zdravjem!

Vabim vse članice k seji, dne 5. decembra, kjer se bo prebral zapisnik o delovanju naše podružnice v tekočem letu. Če katera želi, se lahko oglasi pri meni v nedeljo ali v ponedeljek, ter ji bom radevolje na uslugo.

Želim mnogo uspeha pri kampanji za nove članice, da bomo dosegle zadostno število ter lahko poslane svojo delegatko na prihodnjo konvencijo, ki bo v mesecu maju v Clevelandu.

Mary Pristavec, predsednica

Št. 30, Aurora, Illinois. — Letošnja jesen je bila pri nas prav lepa. Dnevi so bili topli, ponoči pa je večkrat dež namakal naše vrtove. Zato je zelenjava dobro uspevala in smo je lah-

ko precej vkuhali in vložili v kozarce za zimske mesece.

Kakor sem čitala, je koncert Glasbene Matice v Milwaukee in Chicagu zelo lepo uspel. Tudi jaz sem si ga želela slišati, pa mi na žalost radi zdravja ni bilo mogoče. Srečni ste, ker lahko še kaj takega doživite. Kaj je lepšega za nas, kot lepo ubrano slovensko petje.

Pri nas se malo sliši slovenske govornice; starejši nas vse prehitro zapušča, mladina je pa amerikalna. Za nas je postalo pusto in prazno ter edina sreča zame je, da dobivam še precej slovenskih časopisov ter si z njimi krajšam čas; izvem kako živite po drugih slovenskih naselbinah in kako skušate si ohraniti slovensko besedo in kulturo kar najbolj dolgo mogoče.

Te dni je bila tukaj na obisku Mrs. Tilly Aister-Kurnik iz San Francisca, California (hčerka naše pokojne Mrs. Aister). Obiskala je očeta, brate in sestre ter še nas par Slovencev. Ni se mogla načuditi spremembi v teh kratkih letih, odkar je od doma; saj ni več slišati slovenske govornice. Kje je vsa tista mladina, ki jo je bilo prej toliko. — Obiskala je še grob svoje nepozabne mamice, se podala pogledat tudi v Milwaukee, potem pa odletela nazaj na svoj dom v sončno Kalifornijo. Hvala lepa, Tilly, za obisk; smo Te bili vsi veseli. Ob priliki nas pa spet obišči, če bomo še med živimi.

Dekleta višje šole, poprimite se šivanja! Ne-le, da si napravite obleko ceneje po svojem okusu, ampak s svojo pridnostjo morda tudi dosežete nagrado, kot jo je neko dekletje iz naše „Madonna High School“. Najprej je bila odlikovana na omenjeni šoli, potem je tudi v Chicagu dosegla prvo nagrado izmed 38 deklet; in sedaj je bila poslana še v New York. Če tam doseže prvenstvo, jo čaka lepa služba na univerzi. Čeprav jo osebno ne poznam, ji želim vso srečo.

Ne morem pozabiti krasne naravne slike, ki sem jo videla na potu domov iz Iowe. V dolini je žuborel potoček, na hribčku pa se je pasla krava-liska ter premišljevala, kako bi prišla do vode. Nad vsem tem jasno nebo, ob potočku pa obširno cvetoče grmičevje, je ustvarilo krasno naravno sliko. Priroda ima res mnogo lepote za tiste, ki jih hočejo videti.

Mesec november je posvečen dušam v vicah. Spomnimo se jih v molitvi. Naj sveti večna luč vsem našim pokojnim članicam! Frances Kranjc

Št. 32, Euclid, Ohio. — Oktoberska seja je bila lepo obiskana. Veseli nas, da se tudi mlade sestre zanimajo za delovanje naše podružnice, saj v mladini je bodočnost!

V nedeljo, 17. oktobra, se je vršila proslava 25-letnice obstoja naše podružnice. O poteku bom poročala drugič. Danes se hočem iskreno zahvaliti vsem, ki so sodelovali pri pripravih kakor tudi za darila.

Ob tej priliki smo prejele razne čestitke. Naša prva predsednica Jennie Pink, ki že dolgo boleha in ne more z doma, se nas je spomnila z velikodušnim darom \$25.00. Iskrena hvala, Mrs. Pink, in Bog naj Vam poplača in olajša to zemeljsko trpljenje! — Čestitke je poslala tudi naša nekdanja odbornica Justine Filips iz sončne Kalifornije ter priložila dva dolarja. Hvala lepa! — Tudi Anton Grdina, boter zastave, je čestital podružnici k 25-letnici obstoja.

Naša nekdanja blagajničarka Helene Kovacevich je bila 14. septembra obdarjena z zalo hčerko, ki bo delala družbo bratcu. S tem je tudi Mary Kolman postala zopet stara mama. Čestitke vsem!

Miss Margaret Golinar, hčerka Katarine Golinar, se je zaročila s Sam Živkovichem, ki je v službi Strica Sama. Čestitke!

Operaciji sta srečno prestali Rose Cerne iz Fullerton Ave. in Cecelia Zupančič iz 270. Street. — Ponesrečili sta se Anna Intihar iz Neumann Ave. in Rose Bergles; zlomili sta si nogi. Bog daj, da bi vse naše bolne članice hitro okrevale.

Hčerka Katarine Skrobot se je v septembru poročila. Želimo ji obilo sreče v novem stanu!

Ko to pišem, se je raznesla novica, da smo izgubile sestro Josephine Sturm iz Geneva, Ohio. Naj v miru počiva; duša pa naj se veseli pri Bogu.

Ker je ta dopis zadnji pred decembersko sejo, ste že sedaj vabljeni, da pridete na letno sejo, ki bo na prvi torek v decembru v navadnih prostorih. Seja bo zelo važna, pa tudi zabavna. Obhajale bomo rojstne dneve in priredile božičnico, za katero naj vsaka prinese darilo v vrednosti enega dolarja (za izmenjavo darov).

Pozdravljene in na svidenje,

Frances Perme, poročevalka.

Št. 33, Duluth, Minn. — Seja meseca oktobra je bila dobro obiskana. Zaradi cerkvenega bazarja se je vršila en teden poprej, kakor navadno.

25-letnico smo obhajali kar na tiho. Po seji smo igrali karte in bunko ter članice so nam pripravile prav okusen „lunch“. Prav lepa hvala in se priporočamo še vnaprej.

Četudi je že malo pozno, se prav lepo zahvalim vsem podružnicam v Minnesoti, ki so me tako iznenadile in me obdarovale z vsakovrstnimi da-

Na sliki (desno) so članice pod št. 33, Duluth, Minnesota, ob priliki Zvezinega dne v Gilbertu, Minnesota. Od leve na desno stoje: Mrs. Helen Krall, bivša predsednica; Mrs. Mary Shubitz, najodličnejša mati v Minnesoti (imenovana na Zvezinem dnevu 22. avgusta); in Anna Podgorsek, agilna predsednica pod št. 33. — Pri mizah sedijo članice št. 31 v Gilbertu. Mrs. Shubitz je vestna tajnica pod št. 33 že dolgo vrsto let. Čestitamo!

riji na Zvezin dan v Gilbertu. To mi bo ostalo vedno v spominu.

Najlepše pozdrave naši gl. tajnici in urednici Zarje, kakor tudi vsem članicam SZZ.

Mary Shubitz

Št. 38, Chisholm, Minn. — Pospravili smo z vrtoz pridelke in se pripravili na dolgo zimo. Zakurili smo že peči, da se bomo pri njih greli, medtem pa za zabavo poslušali radio; tisti pa, ki imajo televizijske aparate, bodo pa lahko tudi gledali razne komedijante, hollywoodske igralce in lepe plesalke.

Tudi naša društvena aktivnost je zopet oživela, in ker nisem čez poletje nič pisala za v Zarjo, bom sedaj na kratko omenila nekatere važne dogodke preteklih mesecev.

Dne 14. julija se je sestra Mary Separovich podala v Duluth na kliniko radi preiskave zlomljene noge. Zdravnik je ugotovil, da je noga ozdravljena. — Pa glej nesrečo! Ko se je vračala domov z Dulutha v avtomobilu, katerega je šofiral zet Joe Janezich, je nekdo zavozil pred njih „karo“ in povzročil grozno nesrečo. Joe Janezich je bil ranjen v koleno; hči Fanny je imela obe nogi zelo potolčeni; Mary Separovich pa obe nogi zlomljeni, zvito desno roko v zapestju in hude poškodbe na glavi. Morala je nazaj v Duluth v bolnico, kjer je prestala dve operaciji, da so ji uravnali nogi in roko v zapestju ter obvezali glavo. Izgubila je mnogo krvi in potrebna je bila transfuzija. V bolnišnici je bila 14 dni, kjer je prestala strašne bolečine, predno so jo pripeljali zopet domov. Zdravje se ji polagoma vrača in njena hčerka ter zet ji prav lepo strežeta in pomagata lajšati bolečine. Nj jima Bog stotero poplača. Mary in Fanny sta obe članici Zveze.

Sestra Mary Zurga se je tudi zelo poškodovala. Stopila je predaleč iz

35 LET ZAKONSKKE ZVEZE Mr. in Mrs. ANTON PODERZAY

V nedeljo, 20. junija 1954 sta Mr. in Mrs. Anton Poderzay dočakala 35-letnico zakonskega življenja. Otroci so jima priredili veliko svečanost na njih domu v Soudanu, Minnesota, kamor je bilo povabljenih mnogo sorodnikov in prijateljev. Dom je bil lepo okrašen in mize obložene z vsakovrstnimi dobrotami. V družini se je rodilo osem otrok; najmlajši, Leonard je v juniju dokončal višjo šolo; Robert, živi doma; Pauline, poročena Trucano, je Soudanu; Theresa, poročena Galaski, v Virginiji; Thomas, je pri vojakih v Nemčiji; Joseph in Anton sta oba oženjena v Soudanu; Caroline, poročena Akins, v Venice, California. Razen teh imata še devet vnukov in vnukinj. (Slika na strani 345.)

Naše čestitke in želje, da bi dočakala še mnogo srečnih in zdravih let!

sobe in padla po stopnicah. Upam, da se je medtem že pozdravila.

V nedeljo, 22. avgusta smo se zbrale članice naše podružnice, 27 po številu, in se odpeljale z busom (3 s „karo“) v Gilbert na Zvezin dan ter proslavo srebrnih jubilejev šestih minnesotskih podružnic.

Slovesnost se je začela s sv. mašo ob enajstih. Pri pridigi je Father Papesch dal javno priznanje Slovenski Ženski Zvezi za vse dobro delo, ki ga vrši, z željo, da bi organizacija delovala v istem duhu še mnogo let. Med sv. mašo slišale lepe slovenske nabožne pesmi in vrnila se mi je misel, kako je žalostno, da so v naši cerkvi v Chisholmu ukinitili slovensko petje.

Ko smo šli iz cerkve, se je vllil dež, ki ni prenehal vse popoldne. Sestra Anna Mahne nas je povabila v svojo „karo“ in nas peljala v mestno dvo-

rano, kjer se je vršil banket. Slavnostno kosilo je bilo okusno in dobro pripravljeno. Program, ki ga je vodila Tončka Lucich, predsednica podružnice št. 31, je bil lepo izpeljan, kar ste že čitali iz poročila v zadnji Zarji. Omeniti pa moram še posebej slovenske pevce pod vodstvom Mr. Williama Kuntare, ki so nam prav lepo zapeli nekaj slovenskih pesmi. Posebno pesem „Mlatiči“ se mi je zelo dopadla, saj me je popeljala nazaj v otroška leta, ko smo še v šoli prepevali:

Urno sepec izpod rok,
pika poka, pika pok.

Pevci so želi v priznanje velik aplavz. Hvala vam!

Tudi naša urednica Corinne je lepo čestitala in izrekla priznanje minnesotskim podružnicam; najbolj pa se mi je dopadlo, ko je nastopila naša glavna tajnica Albina Novak, ki se ne sramuje, da je Slovenka, ter imela lep in pomenljiv govor v pristni slovenščini. Upam, da bodo vsi njeni dobri nauki in nasveti v vzpodbudo vsem članicam Zveze. Za zaključek smo zapele pod vodstvom naše glavne odbornice za mladino, sestre Mary Theodora, lepo pesem „Angelsko češčenje“.

Veselo razpoložene smo se poslovile in voščile druga drugi srečno pot. — Naši glavni predsednici, ki se ni mogla udeležiti letošnje proslave, pa že sedaj polagamo na srce, da se vidimo prihodnje leto v Biwabiku. Takrat bosta naša podružnica in pod. št. 39 slavili svoj srebrni jubilej.

Na seji 6. oktobra smo razmotrivale, kaj bi napravile, da bi bile seje bolj privlačne. Dosedaj smo vsako leto v novembru priredile kartno zabavo, letos je ne bo, ker smo sklenile, da se bo vršila zabava po glavni seji v decembru. Članice prosim, da bi prinesle zopet kaj za pod zob. Čim boljše bo, tem rajši bomo jedle. Tiste, ki imate kaj dobrega za popiti, ste tudi naprosene, da prinesete kakega pol galončka, da nas bo malo poživilo. Pridite vsi, saj domača zabava vsem dobro stri. — Tudi na božična darilca ne pozabite; vsaka naj prinese majhen dar, ki bo na zabavi izmenjan. Sestri tajnici bi pa priporočala, da bi naredila skrivnostno zavitek, kar bi vse navzoče razveselilo. Toliko v pojasnilo vsem, ki želite sodelovati. Upamo, da bo zopet lep domač večer.

Naša sosestra Emma Pakiž je izgubila svojega ljubljenega soproga, Antona Pakiž. Poleg žene zapuščča tri sinove: Antona in Viktorja v Chisholmu, ter Rev. Rudolpha v Floodwoodu; hčere Mary, Genevieve in Dorothy v Chisholmu; v Clevelandu pa brata Valentina. — Članice naše podružnice so molile rožni venec ob njegovi krsti. Naj mu Bog podeli večni mir in pokoj; preostali naše globoko sožalje.

Naši glavni tajnici Albini želimo za njen rojstni dan mnogo zdravja, sreče in zadovoljstva. Happy birthday to you, Albina!

Vsem bolnim članicam želim sko-

rajšnjega okrevanja, da bi bile vse zdrave in vesele.

Prosim vse članice, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje.

Srečno pozdravljene vse gl. odbornice in članice SZZ; poseben pozdrav pa članicam pri pod. št. 38!

Mary Nosan, predsednica

Št. 41, Cleveland (Collinwood), Ohio. — Na zadnji seji je bilo lepo število članic in upamo, da vas pride še več v bodoče.

Sestra Theresa Strauss je vpisala v mladinski oddelek svojega malega vnučka, katerega smo prav vesele. Sestri Strauss prav lepa hvala za sodelovanje.

Pred nekaj tedni je preminul Frank Arko, soproga sestre Frances Arko. Naše iskreno sožalje vsem žalujočim; blagi pokojnik pa naj v miru počiva. Po dolgotrajni mučni boleznii sta se preselili v lepše življenje sestri: Mary Šinkovec in Pauline Opalich. Obe pokojnici sta potrpežljivo prenašali bre-me dolgoletne bolezni. Naj jima bo ljubi Bog milostljiv sodnik; žalujočim družinam izrekamo naše globoko sožalje.

Sestri Mary Coprich in Mary Bačnik sta srečno prestali nevarno operacijo in sta na potu okrevanja. Obe ma in vsem, katere se ne počutite dobro, prav iz srca želimo, da bi vam ljubi Bog podelil najboljše zdravje v najkrajšem času.

Mr. in Mrs. Andrew Sturm bosta 23. novembra obhajala 49-letnico srečnega zakonskega življenja. Mrs. Sturm je naša ustanovna članica. Slavljen-cema prav prisrčno čestitamo in jima želimo, da bi v zdravju in zadovoljstvu dočakala zlato poroko.

V začetku tega meseca praznuje svoj rojstni dan naša agilna glavna tajnica Mrs. Albina Novak. Želimo ji še mnogo zdravih in srečnih rojstnih dni. Bog Te živi, Albina!

Naša prihodnja seja bo že letna seja, na katero ste vse članice prav posebno vabljeni.

Ella Starin, tajnica

Št. 54, Warren, Ohio. — Mesec november je posvečen vernim dušam in spominjamo se naših dragih, ki so nas zapustili iz te solzne doline; naše podružnice pa vseh sosester, ki so bile vnete za Zvezo. Ne pozabimo pa tudi vseh pionirk, ki so gradile našo Zvezo ter sedaj že počivajo v ameriški zemlji. — Veliko se jih bo spomnilo svojih staršev, bratov in sester, ki počivajo v daljni domovini. Mene so vselej oblike solze, ko sem premišljevala, kdo bo krasil grobove, ko bom odšla v tujino; takrat so bili mati še živi, očeta pa sem izgubila že v zgodnji mladosti. Ker nam ni mogoče, da bi položili cvetlice na njih gomile — zato se jih spomnimo v molitvi.

Seja v septembru je bila lepo obiskana. Soproga sestre Anne Tomažin, Charles, je iz svoje trgovine prinesel lepe dobrotke in prigrizek, za kar najlepša hvala.

Veselica, ki smo jo priredile, je lepo uspela ter udeležba je bila velika. Naj se na tem mestu zahvalim vsem, ki so na en ali drug način sodelovale — prodajale vstopnice, darovale potice ter vsakovrstne druge dobre jedi. Seveda smo vedno ene in iste. — Na seji pred veselico je bilo sklenjeno, da vsaka članica kupi vstopnico za en dolar. Prosim, da vse tiste, ki se niste udeležile, oziroma še ne plačale vstopnice, poravnate pri tajnici; prav-tako tudi tiste, ki ste dolžne na asementu. Blizu se konec leta in treba je urediti račune. Zavedajmo se, da smo sestre in imamo vse enake dolžnosti. Sestra Kasan se je najbolj potrudila pri kampanji in pridobila največ novih članic.

Teta štokljka se je oglasila pri sestrah: Agnes Franko (Racher) in Ann Berdek. Naše čestitke!

Sestra Brigita Gliha se je morala podvreči težki operaciji, katero je srečno prestala. Težko bolezen je pre-stal tudi Jack Lunder; sestro Elizabeth pa bolezen še vedno nadleguje. Prisrčno se zahvaljuje naši podružnici za cvetlice, kakor tudi gospodinjskemu klubu in njenim snaham, ki tako lepo zanjo skrbijo. — Vsem bolnim želimo ljubega zdravja.

Anton Zuga se je srečno vrnil z obiska v stari domovini. Doma je iz Ižanskega, živel je pa v Ljubljani. Obiskal je tudi mojega brata v Sušlju v Ribniški dolini. Iskrenah vala za uslugo, ker je vse oddal, kar smo mu bili izročili. Dobrodošel v naši sredi!

Na delavski praznik nas je obiskal sin z družinico. Bili smo ga prav veseli, saj vsi radi vidimo vnuke. Ko smo se poslovili, sem bila klicana k telefonu. Na moje veliko presenečenje sem spoznala glas Žugove France, ki je prišla iz Arizone, da se pomeni z očetom, kako se je imel na potovanju v domovino. — Frances je bila moja prva prijateljica, ko sem prišla iz Clevelanda v Warren. Čeravno je bila tukaj rojena in takrat stara komaj 15 let, je vendar lepo govorila slovensko in nam pomagala pri nakupu raznih gospodinjskih potrebščin v dve milj oddaljenem mestu. Takrat smo kupovali ponajveč v 5 in 10 centov trgovinah — danes se našim potomcem godi bolje.

John in Ana Mlakar sta praznovala 25-letnico poroke. Za to slavnost so jima hčerka, sestre in prijatelji pripravili prijetno presenečenje v Slovenskem domu. Še na mnoga leta, Ann in John, da bi zdrava dočakala zlato poroko.

Sestrskeske pozdrave vsem in ne pozabite na sejo 17. novembra. Dobrodošle vse nove članice v naši sredi!

Rose Racher, predsednica

Št. 61, Braddock, Pa.—Minilo je poletje, prišla je jesen in kmalu bo zima. Posedale bomo okrog peči in čitale našo ljubo Zarjo, v kateri se veliko bere, kako se imajo članice SZZ po širni Ameriki in kako se zanimajo za delo pri podružnicah. Tako bi lahko

bilo tudi pri nas — pa žalibog ni. Članice se vse premalo zanimajo za naše seje in nekaterih že vse leto ni bilo videti. Prosim vas vse, da pridete zanesljivo vsaj na glavno sejo, ki se bo vršila 12. decembra. Na tej seji bodo volitve odbornic za prihodnje leto in obravnavale bomo načrte za bodoče delo.

Sestram, ki so bolne, želim hitrega okrevanja. Prosim tudi, da mi sporočite, če vam je znan slučaj bolezni naše članice. Vsaka, ki je bolna, prejme od podružnice darilo — seveda tajnica mora zanjo vedeti.

Pozdrav vsem sestram širom Amerike, posebno pa pri naši podružnici.

Johanna Chesnik, predsednica

Št. 64, Kansas City, Kansas.—V poletnem času so naše seje bolj slabo obiskane. Posebno letos, ko smo imeli neznošno vročino, ni bilo veliko udeležbe. Šele 5. oktobra je padlo nekaj dežja, ki je namočil zemljo in ohladil ozračje.

V juniju je slavila svoj rojstni dan Julija Pintar in nas pogostila s „kejkom“ ter pijačo. Avgusta meseca pa je obhajala svoj rojstni dan naša vrla tajnica Katherine Lastelič, ki nam je tudi dobro postregla. Obema smo želele Happy birthday.

Zaradi vročine smo letos opustile veselico na dan sv. Ane; zato pa pridite v velikem številu na seje, ker bomo razpravljale, kaj naj ukrenemo v korist naše podružnice. Prihodnje leto meseca maja bomo namreč obhajale 20-letnico naše podružnice.

Obžalujemo nesreči, ki sta zadeli naše dve sosestri; soproga naše prejšnje zapisničarice Mary Horzen je zadel mrtvoud in leži hudo bolan; moža naše druge nadzornice Mary Majerle pa je avtomobil povozil na cesti, ko je šel domov od dela, ter mu zlomil kost v kolku. Zdravi se v bolnišnici. Bog jima vrni kmalu ljubo zdravje.

Več naših soseser se je podalo letos na potovanje. Sestra Mary Gergič z družino je šla obiskat brata v Los Angeles; moja sestra Mary Kobe je obiskala sina, snaho ter pastorko v Los Angeles-u; Mary Juratovich in soproga sta obiskala sina v Indiani. Sestra Josephine Zupan pa je šla na "ohcet" svoje vnukinje v Gary, Indiana. — Praviijo, da so se vse dobro imele.

Jaz sem se odpravila na Zvezin dan v priljubljeni Lemont. Kako je bilo tam, ne bom opisovala; to so storile že druge. Še vedno mi pa zvenijo po ušesih besede Fathra Odila, po večerni procesiji: „Drage žene, all more katero pero popisati, kaj se tukaj v Lemontu godi? Ali niste ponosne, da ste Slovenke?“ — Takrat vem, da bi bila vsaka izmed nas najrajši glasno zavpila: da; pa smo samo molče prikimale, ker naša srca so se topila v nebeški sreči in veselju.

Pozdravljam vse naše članice širom Amerike ter vse romarice in glavne odbornice, ki so bile navzoče. Posebna zahvala pa sestri Mary Terlep iz Jo-

lieta, ki me je vozila po Jolietu in mi ga razkazovala. Pozdrav tudi Pauline Rus, Mrs. Jagodnik iz Rockdale ter Papičevim hčerkam in materi, katere sem obiskala. Najlepša hvala vsem za gostoljubnost.

Naša zabavna predsednica Lucy Orešnik se mudi na obisku pri svoji hčerki v Milwaukee, Wisconsin.

Lepo število romarjev iz Kansas City se je podalo v Lemont na Veliko Mašo, 15. avgusta, ko so imele častite sestre preobleko. Ob istem času sta dve častiti sestri iz Kansas City slavili 25-letnico redovnega stanu; to sta hčerka Mrs. M. Veselich in hčerka Mrs. F. Urh. Prvotako je slavila 25-letnico redovniškega stanu tudi č. s. Susan, ki je dolga leta poučevala pri nas; doma je iz „Sun-Flower State“. Vsem trem naše iskrene čestitke!

Miss Mišičeve opisovanje potovanja po Evropi je bilo zelo zanimivo in sem ga z veseljem prečitala od začetka do konca.

S pozdravom vsem,

Antonija Kostelec, predsednica

Št. 95, So. Chicago, Ill. — (Marija Bistrička). — Drage sestre! Ja vas pozivam i molim, da bi došle na decembarsku sjednico, koje će se održat na decembar 1, 1954 u crkvenoj dvorani. Stoga vas pozivam ranije ove godine, pošto znate i same, da je naša sjednica svaku prvu sredu u mjesecu, a baš u decembru ove godine dojde prva sreda na 1. decembar. Zadnja sjednica u godini jest najglavnija, i treba sve članice, da so prisutne.

Imademo novih ove godine, pak je običaj, da se nove primaju po pravilima na godišnjoj sjednici i ima se odbrati odbor za buduću godinu 1955. Ima še drugih stvari, koje su koristne za naše dobro i naš branč. Stoga vas molim, da dojdete u što većem broju — više glava, više pameti. Predsednica sama ne može ništa ni odobriti ni storiti.

Želim zdravlje svim našim dragim sestram, koje su bolesne, da jih dragi Bog ozdravi i poživi i da se još mnogo leta sastanemo zdrave i vesele.

Na svیدنje na 1. decembra u našoj novoj hall pod crkvom Sacred Heart.

Pozdravljam glavne odbornice i sve članice naše dične organizacije Slovenske Ženske Zveze i želim vam svima sretne Božične praznike i Novo leto 1955.

Zbogom in do svیدنja!

May dear Jesus bless all and everyone!

Mrs. Mary Markezich

KONZERVIRANJE HRANE Z OBSEVANJEM

V starih časih, ko je bila hrana bolj enostavna, ni bila prevelika skrb, kako bi hrano obdržali dalj časa užitno. Saj je niso imeli dosti in tudi ne tako različne, kakor jo imamo da-

nes, hvala Bogu. Ljudje so vedeli, da jo je treba držati na hladnem in da se na gorkem prej pokvari. Z vkuhanjem sadežev in mesa je bil storjen velik napredek. Pred nekaj leti so začeli pa hrano zmrzovati. V takem stanju se vse jako dobro ohrani. Treba pa je za to imeti posebne ledenice. V zadnjih časih, odkar se je atomska znanost začela ukvarjati tudi s tem problemom, nam obetajo možnost, da bomo hrano lahko držali užitno in okusno, ne da bi imeli š tem kakšno posebno delo. Na pomoč bo prišla atomska znanost. Ne gre toliko zato, da bi olajšali skrb gospodinjam, ampak je potreba po institucijah in v armadi, kjer morajo držati ogromne zaloge na razpolago v različnih situacijah. Posušene krompirjeve rezine, posušena jajca v kantah, takozvane K-rations, bi nadomestili z novimi metodami konzerviranja. Tozadevna raziskovanja se dosledno vršijo v laboratorijih v Brookhaven-u na Long Island-u, N. Y. Z radioaktivnimi žarki poskušajo ohraniti hrano užitno in svežo kar najdalj mogoče. Po čudnem naključju so prišli do uspeha s krompirjem. V popolnoma svežem stanju je ostal celih devet mesecev. Zavit narezan kruh kmalu plesni; kruh, ki je bil izpostavljen žarkom, je ostal svež in okusen tri tedne. Poskusili so tudi s hrenovkami (frankfurter) ter napravili tri zavitke hrenovk v povoščenem papirju iz plastike. Vse tri zavitke klobasic so držali v navadni temperaturi. V treh dneh se je v enem zavitku pokazala plesen. Klobasice niso bile več užitne. Drugi zavitek klobasic, ki je bil podvržen izžarevanju, je ostal nepokvarjen okoli deset dni. Tretji zavitek pa je bil izpostavljen še bolj močnemu obsevanju in je ostal nepokvarjen cela dva meseca v navadni temperaturi. S temi poskusi še ni rečeno, da bomo kar v par mesecih lahko držali hrano s pomočjo atomske znanosti. Do končnih uspehov je še dolga pot poizkusov in preizkušenj v laboratorijih. Do tedaj pa se poslužujmo znanih metod vkuhanja raznih sadežev in mesa ter bodimo veseli, da premoremo take shrambe, kakor so električne ledenice.

BARAGOVA PRATIKA za leto 1955

je ravnokar izšla. Zanimiva je po vsebini, posebno pa še po lepih slikah mest, trgov in vasi iz naše lepe slovenske domovine.

Stane \$ 1.25

s poštino, kar je poslati v Money order, čeku ali gotovini na naslov:

BARAGOVA PRATIKA
6519 W. 34th St.
BERWYN, ILLINOIS

In Loving Memory Of Our Departed Members!

APRIL TO OCTOBER, 1954

Branch #1, Sheboygan, Wis.

Angela Saye — September 5, 1954
Mary Sebanz — October 8, 1954

Branch #2, Chicago, Ill.

Theresa Markoja — June 8, 1954
Antonia Dosch — July 8, 1954
Mary Stimetz — August 29, 1954

Branch #3, Pueblo, Colo.

Mary Vidmar — June 28, 1954
Amalia Jamnik — September 27, 1954

Branch #6, Barberton, Ohio

Barbara Simcich — June 26, 1954

Branch #7, Forest City, Pa.

Frances Kamin — July 22, 1954

Branch #8, Steelton, Pa.

Mary Kofalt — July 18, 1954

Branch #10, Cleveland, Ohio

Kristina Urankar — May 10, 1954
Catherine Stefancic — May 22, 1954
Frances Susel — October 12, 1954

Branch #12, Milwaukee, Wis.

Mary Starich — September 14, 1954

Branch #13, San Francisco, Cal.

Anna Skala — August 7, 1954

Branch #14, Cleveland, Ohio

Julia Willem — May 12, 1954
Anna Bajt — July 3, 1954
Margaret Oberstar — July 18, 1954
Mary Ivec — September 8, 1954

Branch #15, Cleveland, Ohio

Theresa Lekan — May 15, 1954
Agnes Gricar — July 3, 1954

Branch #16, Chicago, Ill.

Anna Ksiazek — September 20, 1954

Branch #17, West Allis, Wis.

Barbara Evans — August 12, 1954
Mary Kovacic — September 1, 1954

Branch #18, Cleveland, Ohio

Mamie Hoffert — June 8, 1954
Antoinette Cernelich — September 6, 1954

Branch #20, Joliet, Ill.

Josephine Tijan — May 26, 1954
Agnes Skedel — July 14, 1954
Cecelia Zivetz — August 26, 1954

Branch #21, Cleveland, Ohio

Sophie Tisovec — April 13, 1954

V blag spomin pokojnim sestram!

APRIL — OKTOBER 1954

Branch #23, Ely, Minn.

Mary Pucel — September 7, 1954

Branch #26, Pittsburgh, Pa.

Katherine Rogina — September 16, 1954

Branch #28, Calumet, Mich.

Mabel Strucel — August 25, 1954
Agnes Lokar — September 14, 1954

Branch #25, Cleveland, Ohio

Agnes Offak — May 19, 1954
Anna Grdanc — May 20, 1954
Rose Koporc — June 14, 1954
Magdalena Anzlovar — July 14, 1954
Mary Lozar — July 15, 1954
Mary Zakrajsek — July 24, 1954
Stefania Paulin — August 8, 1954
Mary Pajk — August 3, 1954
Helene Debevec — August 29, 1954
Frances Cernilogar — September 11, 1954
Josephine Ogrin — October 3, 1954

Branch #32, Euclid, Ohio

Anna M. Strauss — May 29, 1954
Josephine Sturm — October 6, 1954

Branch #41, Cleveland, Ohio

Pauline Opalich — September 22, 1954
Maria Sinkovec — September 19, 1954
Rose Gubanc — October 8, 1954
Mary Tomazic — October 13, 1954
Mary Zibert — October 14, 1954

Branch #55, Girard, Ohio

Amelia Schmitt — May 14, 1954

Branch #61, Braddock, Pa.

Frances Safran — October 6, 1954

Branch #67, Bessemer, Pa.

Theresa Jardas — July 12, 1954

Branch #78, Leadville, Colo.

Mary Stibernick — May 13, 1954

Branch #80, Moon Run, Pa.

Cecelia Dermotta — April 24, 1954

Branch #89, Oglesby, Ill.

Mary Kozel — May 25, 1954

Branch #91, Oakmont, Pa.

Margaret Wratcher — May 19, 1954
Jennie Burell — September 26, 1954

Branch #95, So. Chicago, Ill.

Gloria Ljubicich — June 1, 1954

Donations for SWU.-Home

(Continuation — Nadaljevanje)

Prispevki od listkov za dobitek „afghan“ in od verižic s ključki.

The following donations were made for the Improvement of our Home Office through the Key-Ring Project.

Branch #16, SOUTH CHICAGO, Illinois (\$41.00)

\$ 2.50: Branch #16, So. Chicago, Ill.

\$ 1.50: Angelina Mish, Nick Kekich, Kate Triller.

\$ 1.00: K. Toporis, Caroline Petkovich, Mrs. J. Stua.

50 cents: Antonija Yaki, Caroline Oberman, Mary Rago, Mary Dusa, Catherine Svalina, K. Alberte, Marene Kahn, Ann L. Springer, Chas. Drach, Veronica Benesh, Mary Pelozo, Evelyn Tome, Katherine Zlogar, Mary Baroha, Gladys Buck, Agnes Cherne, O. Cigoi, Jennie Demsar, Elmer Druga, Agatha Dukich, George Kalcic, M. Kompare, Ema Kral, Josephine Kral, Mae Krusinski, Mrs. A. Malis, Agnes Mergolo, Ted Milakovich, Kata O'Rajcic, Mary Primozic, Rose Salakar, Elizabeth Salehar, Mary Skorya, Rose Skul, Vicky Smrekar, Mary Soldo, Jackie Solty, Gabriella Spretnjak, Margaret Spretnjak, Pauline Spretnjak, Elsie Starcevic, Steve Starcevic, Mrs. Jos. Sustarich, Kate Vidmar, Amalia Zec.

Branch #17, WEST ALLIS, Wisconsin (\$26.50)

\$ 5.00: S.W.U. Branch #17.

\$ 1.50: Marie Floryan, Josephine Paucek.

\$ 1.00: Emilie Imperl, Josephine Imperl, V. Kastelic, Marion Marolt.

50 cents: Mrs. Kastelic, Frances Piwoni, Louis Wamberger, Rev. Rudolph Verbic, Mrs. Edward Gugley Sr., Frances Imperl, Mary Kostner, Anthony Marolt, Mrs. F. Marolt, John Besal, Catherine Zimmermann, Anton Floryan, Margaret Betenz, Fanny Medle, Theresa Rauter, Jennie Jarz, Josephine Kerzich, Rose Ropovsch, Helen Kastigar, Justine Bertonce, Mary Kasminar, Mrs. Andrew Kansler, Ana Vesel, Theresa Kasedmar, Mrs. C. Quigley, Mrs. Edward Quigley, Joseph Pirnat, Luise Barborich, Theresa Bozich.

Branch #20, JOLIET, Illinois (\$ 8.00)

\$ 1.00: Mrs. Luke Benedick, Mrs. Ugo Valli.

50 cents: Mrs. Frank Avsec, Francis Horvat, Theresa Koletto, Julia Makse, Ann Mihelich, Josephine Muster, Frank Muster, Mary Nemanich, Agnes Shega, Mrs. Anton Terlep, Agnes Zobel, Evelyn Zobel.

Branch #22, BRADLEY, Illinois (\$1.00)

50 cents: A. Poch, M. Zajc.

Branch #24, LA SALLE, Illinois (\$26.00)

\$ 1.00: M. Radliff, Elaine Wallack.

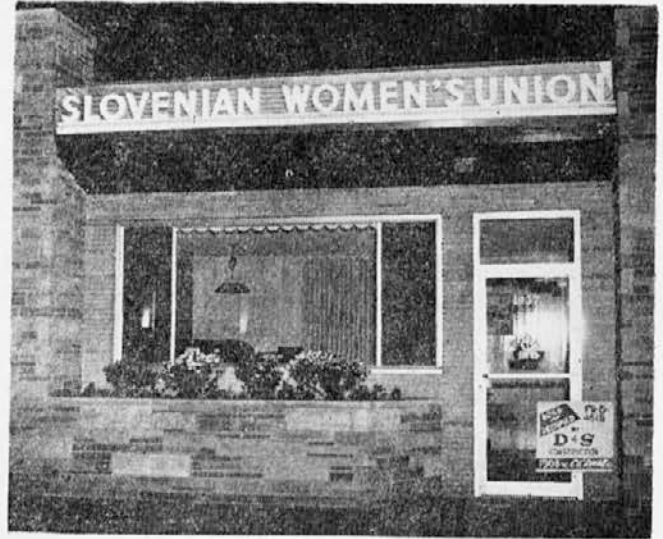
50 cents: Theresa Aister, Justine Anglevar, Ann Cassidy, Nettie Cusick, Mary M. Daley, Patricia Foley, Jennie Gnidovic, Ann Gregorich, Wanita Helmer, Theresa Hollerick, Josephine Horzen, Frances Jancer, Julietta Jurkovich, Mary Kastigar, Diana Kelso, Fannie Kobilsek, Louis Kosen, Albina Kovacic, Mrs. Frank Kovacic, Theresa Kreskowski, Mary Krogulski, Mary Livek, Helen Miklavcic, E. Mrowicki, Anton Ovnick, Frances Peterlin, Anne Plantan, Josephine Pokar, Mary Prazen, Mary Predanich, Elizabeth Pyszka, Josephine Rady, Mary Savnik, A. Scheier, Mary Sever, Emma Shimkus, Kedi Spicmiler, Angela Strukel, Audry Strukel, Mary Strukel, Mary Struna, Marie Terselic, Catherine Tostovaisnik, Mary Uranich, Rose Wiczozcek, Christine Witek, Patricia Foley.

Branch #25, CLEVELAND, Ohio (\$78.00)

\$ 2.00: Mary Starc, Mary Otonicar.

\$ 1.50: Mary Nosan, Anna Kramer.

\$ 1.00: E. Krizman, M. Krainz, Mary Krnc, Kay Shoe, Frances Zakrajsek, Johanna Petkovsek, Paulina Stefan, Loretta Slapnik, Frances Kotnik, Frank Mervar, Anna Kramer, Mary Peterlin, Caroline Modic, Josie Modic, Victoria Smrekar, Ursula Lovsin, Josephine Cimperman, Frances Russ, Julia Slogar, Angela Verant, T. Martincic, Cecilia Znidarsic, Anna Kramar, Rose Kramar, Ernestine Pershe, Anna Cirinski, Jennie Kalister.

PRENOVLJENO PROČELJE Zvezinega doma. — Delo sta izvršila slovenska stavbenika Dolmovich & Squok, Chicago.

50 cents: Anna Hrovat, Helen Majer, Ivanka Majer, J. Petkovsek, Mary Vesel, Marija Knap, M. Blatnik, Mary Tekavec, Jennie Strnad, Carolina Modic, F. Macerol, Jennie Rutar, Germanie Grdina, Frances Korosec, Johanna Mish, Theresa Cernilogar, Mary Vesel, Frances Zakrajsek, Stella Rupe, Jennie Strnad, Alojzija Strazisar, Rose Cimperman Mary Tekavcic, F. Bencin, M. Bencin, J. Bencin, Maddie Zupancic, F. Zupancic, Louise Strazisar, Gertrude Urbancic, Cyril J. Rovanssek, Frances Zakrajsek, Louis Cimperman, Julia Makse, Anna Blatnik, Kati Selan, Mary Tekavec, Josephine Kolenc, Julia Makse, Mary Marsich, John Oboza, Eddie Snyder, Jennie Rutar, Anne Slapnik, Frances Brancel, Pauline Stampfel, Anthony Pryatel, Mary Jane Kenik, Mrs. Joseph Kenik, Rose Sabec.

Mrs. Angela Križman je sama razpečala 100 listkov v znesku \$50.00. Poleg tega je tudi ročno izdelala glavni dobitek, volneni „afghan“. — Prirčna hvala!

Branch #30, AURORA, Illinois (\$ 19.00)

\$ 10.00: Branch #30, Aurora, Ill.

50 cents: Mrs. LeRoy Peking, Mrs. Joe Klemencic, Barbara Fayfar, Mary Fayfar, Frances Krantz, Rita Schabb, Mrs. Edwin Aister, Tillie Kocyan, Anna Kocyan, Mrs. Victor Jakash, Emma Tomse, Anna Rasich, Marie R. Verbic, Julia Verbic, Teresa Zefron, Pauline Wackerlin, Mrs. E. Kalman, Frances Babiki.

Branch #31, GILBERT, Minnesota (\$ 15.00)

\$ 1.00: A. Lucich, Rose Klink, M. Vukelich.

50 cents: Mary Dreshar, Mrs. Louis Knaus, Mary Koroshec, Josephine Cike, Jennie Sternisha, Rose Ambros, Mary Bouchon, Mrs. Raub, Milka Skorjanc, Mrs. Louis Glatch, Mrs. Stephen Glatch, Mrs. Anton Glatch, Joseph Glatch, Mrs. Mike Kochevar, Mary Kuncal, Pauline Lapp, Mary Kompotich, M. Kramerich, J. Spanko, Jennie Novak, Rose Veronick, Rose Novak, Anna P. Butala, Carolyn Bradach.

Branch #32, CLEVELAND (Euclid), Ohio (\$ 12.00)

\$ 1.00: Mary M. Hocevar, Jennie Kustincic.

50 cents: Antonia Mah, Mary Hocevar, Mary Bukovec, E. Micholron, Matilda Racecic, Anna Petric, Mary Weber, F. Pernel, K. Pibernik, Mrs. Barkovich, Mary Rupar, Frances Mesojedec, Mrs. K. Turk, Anna Godlar, Mary Knific, Ann Cooke, Diane Demut, Barbara Baron, Mary Vodigar, Teresija Potokar.

Branch #33, DULUTH, Minnesota (\$ 6.75)

\$ 1.00: Antonia Penyan.

75 cents: Mrs. Emily K. Skull.

50 cents: Mrs. F. Podgorsek, Mrs. Joseph Jaksha, Mary Zbukovec, Mary Blatnik, Ann Sever, Mrs. Frank Rot, Mrs. Anton Blatnik, Mary Shubitz, Mary Fresl, Agnes Jerina.

Branch #34, SOUDAN, Minnesota (\$10.00)

\$1.00: Mrs. Jos. F. Erchul.

50 cents: Mrs. Nick Tekautz, Mrs. Ernest Johnson, Angela Planton, Catherine Koski, Mary Pahula, Frank Pecha, Mary Klun, Mrs. Louis Russ, Mr. Anton Poderzay, Julia Zallar, Mrs. Jacob Paulich, Mrs. Ernest Mustonen, Mrs. Louis Chiabotte, Mrs. John Zavodnick, Mrs. Ed. Dragavon, Mrs. Peter Yapel, Mrs. Anthony F. Yapel, Patsy Tezak.

Branch #35, AURORA, Minnesota (\$5.50)

50 cents: Frances Bradach, Maria Bradach, Mary Bartol, Mrs. Josephine, Frances Orazem, Frances Lessar, Anna Sterk, Mary Smalich, Mrs. Tom Smolich, Mrs. Frank Berdia, Charlotte Orazem.

Branch #37, GREANEY, Minnesota (\$17.00)

50 cents: Matt Krall, Rose Kasun, Mrs. Joe Krall, Frances L. Udovich, Matt Starich, Albert Udovich, Irene Skraba, Tony Babich, John Udovich, Mrs. Tom Shuster, Mrs. Ernest Carpenter, Mary V. Zgainor, Shirley Zgainor, Mary Starich, Mrs. Stanley Rutka, Mrs. Joseph Skraba, Mildred Stupica, Mary Vidor, Joe Udovich, Lloyd Ableman, Ed Tonatie, Katharina Kochevar, Ursula Skraba, Theresa Zakraisek, Daniel Persich, Stanley R. Povich, Mrs. Louis Zgaynor, Josephine Rauck, Ed Novak, Jerry Rekberger, Joe Zeleznikar, Matt Malarich, John King.

Branch #38, CHISHOLM, Minnesota (\$1.00)

50 cents: Mary Briski, Agnes Kochevar.

Branch #39, BIWABIK, Minnesota (\$10.50)

\$2.00: Branch #39, Biwabik, Minn.

50 cents: Rose Talus, Frances Ribich, Angie Brennan, Amelia Mestnich, Pauline Tapolka, Frances Anzelc, Mary Kulasewicz, Angela Anzelc, Angeline Karish, Frances Sherek, Rose Urick, Johanna Zallar, Marge Steblay, Anna Paulisich, Mary Strukel, Gizella Kure, Ursula Urick.

Branch #40, LORAIN, Ohio (\$38.50)

\$1.00: Frances Tomazic, Angeline Zgonc, Agnes Mezak.

50 cents: Mrs. Frank Anzelc, Mary Baraga, Helen Bohoric, Mrs. Edw. Brehany, Frances Brisak, Magdalena Bucher, Rose Cerne, Mary Cernilec, Emma Dieterich, Kedi Fush, Mary Gerbec, Mrs. Val. Gradisek, Agnes Jancar, Ralph Kobal, Antonia Kotnik, Angela Kozjan, Mrs. W. H. Knapp, Johanna Kristoff, Vida Kunial, Mary Kurjan, Mary Lavriha Sr., Agnes Mejak, Mary Mlach, Frances Pavlich, Frances Pavlovcic, Leonora Pavlovcic, Mary Pavlovcic, Mrs. Peter Penchoff, Mamie Perusek, Mary Plecnik, Sophie Pogachar, Ruth Pogorelc, Mary Ravnikar, Mary Rozanc, Theresa Rojher, Mrs. Stanley Russ, Louise Seckar, Helen Sekular, Leo Shapin, Mary Skapin, Mrs. Joseph Skerjanc, Dora Skoda, Helen Skrjanc, Rose Slaby, Alice Srerovjak, M. Strukel, Mrs. Joseph Svete, Frances Tilorayec, Mrs. A. Tomsic, Antonia Udovic, Mrs. Vincent Udovich, Mrs. John Ursic, Mrs. Tillie Vinovich, Mary Virant, Genevieve Wenzel, Jean Yelenc, Mrs. Yurman, Louise Zaletel, Mrs. Cyril Zgorc, Johanna R. Znidarsic, Ann M. Rozanc, Barbara Kilaric, Ant. Perusek, Frances Dougan, Frances Russ, Mary Pavlovcic, Rose Wenko, Ana Bobrowski, Louise Maticic, Mary Tomazic, Agnes Celik.

Branch #41, CLEVELAND, Ohio (\$43.00)

\$1.00: Josephine Zaplata, Rebecca Swachhammer, Anna Skufca, Polona Balish, Frances Vivic, Milka Elbert, Josephine Kozel, Jennie Bartol, Mary Raddell, Mary Markel, Frances Jamnik, Ella Starin, Katarina Sostaric, Katherine Benejovskiy.

50 cents: Jennie Barbish, Angela Metlika, Christine Urbas, Dorothy Zdesar, Mary Zdesar, Mrs. E. Sir, Jennie Klavs, Mary Zakrajsek, Lucia Ramik, Tess Shalaty, Rose Mary Dodick, Anna Prisel, Ella Starin, Pavlina Balish, Polona Balish, Julia Bolka, Marg. Mihelcic, Mary Plešec, Anna Planinsek, Mary Linc, Dolores Jamnik, Frances Hiti, Olga Bencic, Lucille P. Bady, Eleanor Stupar, Ella Bratina, Mrs. A. Kuhar, Ana Stupar, Ella Julylia,

Mrs. E. Millek, M. Ruble, N. Burger, Ursha Panikvar, Viola Mocnik, Anna Mocnik, Alma Zarman, Mary Cerjak, Rosi Gubanc, Mary Jalovec, Jean M. Ivons, Frances Meše, Anna Rebolj, Nellie Pintar, Rese Pawlich, Rose Strumbla, Arnold W. Jamnik, Bobby Anderson, Starin, Ella J. Anderson, Mary Bacnik, Frances Hiti, Alice Bolka, Theresa Strauss, Mary Modic, Elsie Muzic, Frances Cinkole, Frances Zakrajsek.

Branch #42, MAPLE HGTS., Ohio (\$4.00)

50 cents: Theresa Filips, Frances Glavic, Marija Hocevar, Antonia Kastelic, Frances Legan, Theresa Simoncic, Agnes Vrcek, Millie Prhne.

Branch #43, MILWAUKEE, Wisconsin (\$26.50)

\$1.00: Mary Bentz, Mary Grasc, Mary Gross, Mary Hren, Christine Rebernisek, Isabel Tratnik, Jennie Troller.

50 cents: Mary Barley, Agnes Bushnik, Mary Bushnik, Rev. Claude, H. J. Daley, James C. Ewald, Anton Frangesh, William J. Frangesh, A. Fritzel, Florence Genereau, Gene Horne, J. Hickey, Ann Hren, Rev. Mark Hochevar, Ann Johnson, Frank Juven, Al J. Keuth, Josephine Kolar, Les J. Konkel, Elizabeth Korbar, Rose Kraemer, Mary Krumm, Sophie Levar, Mrs. C. Marolt, William Mueller, Mary Muth, A. L. Prudlane, F. Remic, Mary Ribbich, Monica Ribbich, H. Rogall, Mary Spende, Mary Tratnik, Angeline Valte, Celia Vachetz, Josephine Verbich, Theresa Verbnik, Mrs. W. Werssgerber.

Branch #45, PORTLAND, Oregon (\$4.50)

\$1.00: Mary Golik, Yustina Misetich, Louise Struznik.

50 cents: Lee Covach, Mary E. Roso, Frances Korosec.

Branch #46, ST. LOUIS, Missouri (\$7.75)

50 cents: Betty Borub, Louise Borub, Mrs. M. Dolenz, Mrs. M. Gregory, Mrs. M. Lousha, Mrs. A. Michelitz, Mary Moenigmann, Viola Pesove, Jo Prebil, Helen Skoff, Josephine Speck, Mary Stoher, Mrs. Thompson, Mrs. Eda Webb, Mrs. M. Zvanut.
25 cents: Mrs. Gregory.

Branch #48, BUHL, Minnesota (\$3.50)

50 cents: Annie Peschel, Mary Micklovich, Julia Cvar, Mary Kutzler, Mary Arko, Mary Glavan, Frances Ambrozich.

Branch #49, NOBLE, Ohio (\$11.00)

\$5.00: Branch #49, Noble, Ohio.

\$1.00: Mrs. R. Strah, Mary Gombach, Mary Stusek.

50 cents: Ann Snajder, Marlene and Patricia Gombach, Mary Farisnik, Frances Kinkof Janie Kosten, Elizabeth Schneider.

Branch #50, CLEVELAND, Ohio (\$6.00)

\$1.00: Carole Traven, Anne Molnar, Frances Sietz, Antonette Celesnik.

50 cents: Mamie Marin, Rose Lo Presti, Mrs. J. E. Seelye, Mary Loushin.

Branch #52, KITZVILLE, Minnesota (\$0.50)

50 cents: Mrs. Andrew Chiodi.

Branch #53, CLEVELAND, Ohio (\$9.00)

\$2.50: Alice Zema, K. Zeleznik.

50 cents: A. Estanek, Mary Oblak, Mary Estanek, C. Valentin, Mary Kolanz, Maria Strel, Ann Hocevar, Francis Hocevar.

Branch #54, WARREN, Ohio (\$19.00)

\$1.50: Rose Racher.

\$1.00: Joanne Racher, Dorothy Tomazin, Matilda Zagger, Dorothy Volk.

50 cents: Helen Gradishar, Ann Zakrajsek, Matilda Rek, Mrs. A. Shine, C. Knezevich, Brigita Gliha, Mary Zakrajsek, Victoria Zoga, Helen Yovich, Mrs. J. Sporich, Mary Meretich, Ann Mlaker, Mrs. Frank Ponikvar, Mrs. Chas. Brdek, Louise Tomazin, Jennie Golden, Mary Waltko, Elsie Persin, Elsie Shine, Hermina Glavach, Josephine Gliha, Mary Jane Hrusoicky, Ann Savor, Jennie Shine, Ann Tomazin, Millie Habich, Mrs. J. Persin.
(To be continued — Dalje prihodnjič)

STAR-POINT CAMPAIGN WORKERS (Continued — Nadaljevanje)

Branch	Name	A	B	J	Total	Branch	Name	A	B	J	Total
16,	Josephine Kral	0	0	3	3	89,	Ann Claudnic	0	0	2	2
17,	Marie Floryan	0	1	1	2	89,	Helen Kernz	0	0	1	1
18,	Nettie Strukel	0	0	1	1	89,	Mary Jasbec	1	0	0	1
19,	Mary Lenich	2	2	3	7	90,	Mary Rupnik	2	0	0	2
19,	Mary Shukle	3	1	0	4	91,	Amalia Sorch	0	1	1	2
20,	Frances Gaspich	2	0	0	2	91,	Anna Kastelic	0	1	1	2
20,	Frances Bottari	2	0	0	2	91,	Mary Solomon	0	0	1	1
20,	Bertha J. Hofer	1	1	0	2	93,	Helen Corel	0	1	2	3
21,	Stella Danculovic	0	0	3	3	93,	Mary J. Shager	0	0	1	1
21,	Josephine Sanker	1	0	2	3	95,	Mary Markezich	0	8	4	12
21,	Mrs. W. Nosan	0	0	1	1	95,	Pauline Stanley	0	7	12	19
23,	Barbara Rosandich	1	1	3	5	95,	Louise Dichele	0	2	0	2
23,	Mary Dejak	1	0	1	2	95,	Martha Brezich	0	2	0	2
24,	Angela Strukel	2	1	11	14	102,	Johanna Artac	1	0	0	1
24,	Anna Plantan	0	0	1	1	104,	Theresa Zallar	1	0	0	1
25,	Mary Otonicar	9	19	25	53	PROGRESS MADE BY BRANCHES					
25,	Pauline Stampfel	0	1	3	4	1,	Sheboygan, Wisconsin	2	1	1	4
25,	Anna Tomsich	0	1	0	1	2,	Chicago, Illinois	2	6	3	11
25,	Mary Offak	0	1	0	1	3,	Pueblo, Colorado	6	5	10	21
26,	Mary Coghe	0	0	1	1	5,	Indianapolis, Indiana	0	0	10	10
27,	Mary Stefancic	1	1	0	2	7,	Forest City, Pa.	2	4	20	26
28,	Stephanie Ryan	3	1	0	4	8,	Steelton, Pa.	0	2	1	3
28,	Gertrude Kastelic	1	0	0	1	9,	Detroit, Michigan	1	0	0	1
29,	Mary Pristavec	0	1	1	2	10,	Cleveland, Ohio	1	0	3	4
31,	Rose Klink	2	0	1	3	12,	Milwaukee, Wisconsin	0	0	4	4
32,	Frances Perme	0	0	2	2	13,	San Francisco, California	0	2	0	2
32,	Ann Cooke	0	0	2	2	14,	Cleveland, Ohio	0	0	4	4
32,	Anna Godlar	1	0	1	2	15,	Cleveland, Ohio	3	5	1	9
34,	Mary Erchul	1	1	2	4	16,	So. Chicago, Illinois	0	0	3	3
34,	Mary Pahula	0	1	1	2	17,	West Allis, Wisconsin	0	1	1	2
35,	Frances Bradach	0	0	2	2	18,	Cleveland, Ohio	0	0	1	1
35,	Jennie Putzel	0	1	0	1	19,	Eveleth, Minnesota	5	3	3	11
35,	Margaret Fugina	0	1	2	3	20,	Joliet, Illinois	5	1	0	6
38,	Anna Trdan	0	1	0	1	21,	Cleveland, Ohio	1	0	6	7
39,	Frances Anzelc	3	0	3	6	23,	Ely, Minnesota	2	1	4	7
39,	Mary Delak	0	0	2	2	24,	La Salle, Illinois	2	1	12	15
41,	Frances Jamnik	1	0	0	1	25,	Cleveland, Ohio	9	22	28	59
41,	Mary Jalovec	1	0	0	1	26,	Pittsburgh, Pa.	0	0	1	1
41,	Theresa Strauss	0	0	1	1	27,	No. Braddock, Pa.	1	1	0	2
43,	Rose Kraemer	2	4	21	27	28,	Calumet, Michigan	4	1	0	5
43,	Mary Tratnik	6	0	7	13	29,	Broundale, Pa.	0	1	1	2
43,	Celia Groth	1	0	1	2	31,	Gilbert, Minnesota	2	0	1	3
45,	Mary Werderber	0	1	1	2	32,	Euclid, Ohio	1	0	5	6
50,	Mary Loushine	0	0	1	1	34,	Soudan, Minnesota	1	2	3	6
53,	Mary J. Kolanz	0	1	3	4	35,	Aurora, Minnesota	0	2	4	6
54,	Rose Racher	0	0	3	3	38,	Chisholm, Minnesota	0	1	0	1
54,	Mrs. J. Kassin	2	0	4	6	39,	Biwabik, Minnesota	3	0	5	8
54,	Mary Waltko	0	0	1	1	41,	Cleveland, Ohio	2	0	1	3
54,	Mary Ponikvar	0	1	0	1	43,	Milwaukee, Wisconsin	9	4	29	42
55,	Mary Macek	0	0	1	1	45,	Portland, Oregon	0	1	1	2
56,	Mary Meadows	1	0	0	1	50,	Cleveland, Ohio	0	0	1	1
57,	Mary Opalka	0	0	1	1	53,	Cleveland, Ohio	0	1	3	4
57,	Frances Yerman	2	2	2	6	54,	Warren, Ohio	2	1	8	11
57,	Elizabeth Stanec	0	0	1	1	55,	Girard, Ohio	0	0	1	1
63,	Angela Modic	0	3	1	4	56,	Hibbing, Minnesota	1	0	0	1
63,	Frances Gerze	0	0	1	1	57,	Niles, Ohio	2	2	4	8
63,	Agnes Krasovic	1	1	0	2	63,	Denver, Colorado	2	7	4	13
63,	Ann Urbancich	0	0	1	1	65,	Virginia, Minnesota	0	1	0	1
63,	Johana Krasovic	1	0	0	1	66,	Canon City, Colorado	0	0	1	1
65,	Marie Feck	0	1	0	1	67,	Bessemer, Pa.	0	2	2	4
66,	Maria Lauriski	0	0	1	1	71,	Strabane, Pa.	2	1	1	4
67,	Frances Samsa	0	1	1	2	73,	Warrensville, Ohio	6	0	9	15
67,	Johanna Adamic	0	0	1	1	77,	N. S. Pittsburgh, Pa.	0	0	1	1
67,	Mary Snezic	0	1	0	1	84,	New York, N. Y.	1	0	0	1
71,	Mary Tomsic	2	1	1	4	88,	Johnstown, Pa.	0	2	3	5
73,	Louise Epley	6	0	9	15	89,	Oglesby, Illinois	6	0	10	16
77,	Frances Femec	0	0	1	1	90,	Bridgeville, Pa.	2	0	0	2
84,	Angela Voje	1	0	0	1	91,	Oakmont, Pa.	0	2	3	5
88,	Mary Lovse	0	2	2	4	93,	Brooklyn, N. Y.	0	1	3	4
88,	Mary Kuzma	0	0	1	1	95,	So. Chicago, Illinois	0	17	18	35
89,	Josephine Livek	1	0	1	2	102,	Willard, Wisconsin	1	0	0	1
89,	Celia Hobneck	1	0	2	3	104,	Johnstown, Pa.	1	0	0	1
89,	Mary Mizjek	2	0	3	5	Total					
89,	Frances Nemeth	1	0	1	2	90	104	238	432		

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION OF AMERICA

THE PRESIDENT'S MONTHLY MESSAGE

Dear officers and members:

Winter is upon us too soon and so are elections of branch officers in the month of December. The last meeting of the year is most important as we all revue the accomplishments of the past eleven months, make steps for improvements where necessary and thank the officers for a job well done. Every good member should know her responsibility to attend her meetings as only in this way will she be fully informed of the needs, and what steps to take, to make a complete success the following year.

Our preconvention campaign starts December first. This is the campaign that will decide who will be the Convention-Queen. Every member should at least try to add one new member and those that will strive for the honor and the free trip to the Convention, will have to work a little harder; but it's worth it. Please try your best!

It is Thanksgiving time again and once more we are

blessed with a rich harvest. On this Thanksgiving Day, let us be grateful in the realization that any sacrifices we make are a small reward for the blessings we have received. As members of a great organization, it has been our privilege through the years to practice the teachings of good fellowship and patriotism. I hope, you all have a blessed Thanksgiving Day!

To our Supreme Secretary Albina Novak and all members, who celebrate their birthday in November, are extended sincere congratulations and also the very best wishes for many more years of health and happiness.

Most sincerely yours,

JOSEPHINE LIVEK

Best wishes for a very Happy Birthday on November 8th, Mrs. Livek. We hope that you will be blessed with good health and a wonderful year of fraternal friendship.

SLOVENIAN DAMSALS in our native costume smile prettily in this picture as they did to a great television audience when participating in the United Cerebral Palsy Telethon in Chicago, Illinois on May 22, 1954. The girls are members of Branches no. 2 and no. 16, Chicago, and are, left to right, Marilyn Kovacic, Theresa Zibert, Corinne Novak and Dorothy Kovacic; in front is Dorothy Fortuna. As an added feature of this great charitable drive, our Slovenian nationality was represented by a panel of distinguished personalities including, Dr. Lud Leskovar, Director of the Chicago Slovenian Radio Hour, Frank P. Kosmach, President of St. Paul Federal Savings and Loan

of Chicago; Stanley Srabarneck, President of the Chicago Policeman's Benevolent Association; Edward J. Blatnick and John Korosa; Chicago businessmen and both directors of their own radio shows. The Slovenian language was heard for the first time over Chicago TV during this program, and our polkas and waltzes were performed before the cameras by a group from Milwaukee, Wisconsin under the direction of Frances and Joseph Dragan. Accompanying the dancers was the orchestra of Frankie Kovacic of South Chicago. The showmanship displayed by our Slovenian representation was widely acclaimed by the Chicagoland viewers, who called it the most spirited of all groups participating in the telethon.

Very lovingly and proudly,
we are sending this today,
Feeling grateful for your dearness
and your understanding way.
Very fondly we are wishing
that on your Day and
all year through
You will know the joy you've
given
To those who care for you.

With sincere wishes for a very
Happy Birthday on November 5th,
TO MOTHER

—from Corinne.

LOOKING FORWARD TO
THANKSGIVING? Remember the
right spirit of that holiday exists in
your hearts—and the first thing to
do in celebration is to really Give
Thanks!

Convention Delegate Information
is on page 351.

Activities of Our Branches

MISS MARGARET MENART,

daughter of Mrs. Christine Menart of Vandling, Forest City, Pennsylvania, is a student at Saranac Lake College, New York. She is studying to be an X-Ray Technician. Her mother, Mrs. Christine Menart, is our marvelous secretary of Branch no. 7, Forest City, Pa. We are certain that if Margaret takes her example from her very industrious mother, she will accomplish many successful achievements in her specialized field. Our congratulations to her for assuming this endeavor!

No. 7, Forest City, Pa. — Hello everybody! I must report on the success of our last meeting of Oct. 10th. The attendance was good and our treasury received a grand support. Thanks to all the donors of prizes and helpers at the party we held after the business session. Special thanks to our business friends who donated prizes—namely—Betty Pribula, Frank Goskowski Capital Market; Red Cross Drug Store, Joseph Miskowsky prop.; Kelly's Drug Store; E. Bloxham; David Krasno, Jeweler; Stanley Damasavage, A & P Manager; Kameen Hardware Co. Must not forget Mr. F. Ferraro, who supplied us with game cards, numbers etc. Whenever we can return the favors we will do so.

Congratulations to Mrs. Mary Janzic who became grandmother of set of twins, a new son and daughter, in her daughter Margaret's family who reside in Lancaster, Pa.

Mrs. Barbara Puchnik Payne of Binghamton, N. Y., surprised our local residents with a friend who showed colored films of main cities of Jugoslavia and her native people—which was very interesting. The films were

shown at the Forest City High School on Sunday afternoon and evening, Oct. 17. Barbara is our member, also former High School teacher. Thanks to her and her friend who donated her time to our Slovenes.

A number of our members still have their returns to make so that books can be balanced. Please do so at once; time is flying—its later than you think.

Wish everyone a Happy Thanksgiving, stop and think over—we have a lot to be thankful for!

Best wishes to all our sick members, those at home and in the hospital. We will remember all in our prayers. If you can't visit the sick at least send them a little card of cheer, it means so much.

Asking all members to attend the November meeting so we can plan our Christmas Party as usual, please come the more the merrier—and do not forget the new campaign coming up—also election of officers for New Year—besides delegates to the Convention.

Until the next report—my regards to all far and near—thank you.

Christine Menart, Secretary

No. 16, So. Chicago, Ill. — Meetings are well attended however, we would like to see same new faces from time to time. Birthdays and anniversaries are celebrated every month.

Ann L. Springer

No. 17, West Allis, Wis.—With vacations over, I do hope to see more members attending the meetings in the future.

Our Pillow-Case Party was held Oct. 10th. Many thanks to the members for donating pillow cases and prizes for this affair as the proceeds go into our treasury.

We were very glad to welcome back our dear President, Josephine Schlossar after her well-earned vacation trip to Europe. She told us many interesting facts of the life led now in Slovenia, and of the interesting places that she and her granddaughter, Joan Reible saw and visited and were quite impressed by, in the foreign countries.

My sincere thanks to Josephine Kerzich for her interesting write-up in the last issue of Zarja, and I do hope that she'll continue to keep us up-to-date about future events.

Best wishes for a speedy recovery are extended to Mrs. Mary Stopper and Mrs. Mary Kosmina. Members, please visit the sick at your leisure moments, so that they can enjoy some cheer.

Music-lovers from far and near attended the Glasbena Matica Concert at St. John's Hall on October 2nd, directed by the former Metropolitan

singer, Anton Schubel, whose voice is loved by all the Slovenian people and many others. Mr. Schubel and his talented group of singers gave a wonderful performance of folk songs and arias from the different operas. The singing of the entire group was magnificent with excellent solo voices. Mr. Schubel must be a very proud man to have such an exceptional group and we do hope we will be fortunate enough to hear them soon. Much credit must be given to Mrs. Albina Novak and Miss Corinne Novak our Supreme Officers, for their help in arranging to bring Glasbena Matica to Milwaukee and Chicago to perform. Many thanks to them for their interest, so that we could hear such lovely music. All who attended the concert were very well pleased and have hopes of hearing them again soon. Cleveland, Ohio should be very proud to have such a talented group of singers in their midst. Best wishes to all.

Marie Floryan, secretary

SILVER JUBILARIANS
MR. AND MRS. MICHAEL
DANCULOVICH

Twenty-five years ago, May 11, 1929, the marriage of Mr. and Mrs. Michael Danculovich took place at St. Boniface Church in Cleveland, Ohio. Mrs. Stella Danculovich is our gracious and hard-working secretary of Branch no. 21, West Park, Cleveland, Ohio. The celebrating couple is pictured here the evening of their Anniversary as they were feted by their family and many friends. Housewife, Stella, and her husband Michael, who is a salesman-driver with the Sealtest Belle Vernon Milk Company, and who served 22 years with the Army, are very proud of their boys, Kenneth, age 20 years, who is a student at Purdue University, and Richard, age 15 years, attending John Marshall High School in Cleveland. We join their well-wishers in extending warmest felicitations and hopes for many, many more years of good health and wedded contentment!

GOLDEN JUBILARIANS MR. & MRS. ANTON HOSTA

Mr. and Mrs. Anton Hosta celebrated their 50th anniversary at the 8 o'clock Mass Sunday, October 17th, in the Annunciation Church on Bennington and West 130th Street. Open House for friends was held in the J. D. N. Hall, 4583 West 130th Street.

The Jubilarians married October 17, 1904, in St. Vitus Church, Norwood Road and Glass Avenue by Monsignor Vitus Hribar.

Anton Hosta was born January 9th, 1876 in the Village of Imenja fara, St. Jernej, Jugoslavia. Mary Hosta, nee Golob, was born November 21st, 1882 in the village of Mali Ban, St. Jernej, Jugoslavia. Mr. Hosta arrived in America in 1901, Mrs. Hosta in 1904.

Hosta, who has been an employee of the New York Central Railroad for over 30 years, retired 11 years ago.

Mr. and Mrs. Hosta have eleven children, eight sons, Anton Jr., Frank, John, Martin, Louis, Albert, Joseph, Raymond, and three daughters, Mary, Anna Hanchette, and Irene. They have 22 grandchildren.

They have lived at their home 13224 Carrington Avenue (formerly West Park) for 42 years. (Picture on page 335.)

No. 27, North Braddock, Pa.—Our meetings lately have been very poorly attended, and there are a few members who are away back in their monthly dues, some for all of this year. Come ladies get in rhyme with time, and come to our meetings and get straightened out with your secretary, so that she knows how she stands. You know ladies when you miss one month dues, she is not supposed to pay your dues for you, unless you call her and let her know that you will take care of it, but she is kind and thinks it is an oversight on your part, but then that oversight goes into months and months, and I call that negligence. So let's all do our best and get our dues paid on time, it is getting on to the end of the year.

We extend our sincere congratulations to Mr. and Mrs. Anton Mramor, who celebrated their fiftieth wedding anniversary on Sept. 24, 1954. They were married at St. Joseph's Church in Braddock, Pa. on Sept. 24, 1904, and now fifty years later, they celebrated their Golden Wedding Anniversary with a High Mass at the same church, with a renewal of their marriage vows. They had open house for all their friends on Saturday, Sept. 25. Mr. Anton Mramor is 76 years old, and is retired from the Edgar Thompson mill, and Mrs. Mary Verber Mramor is 67 years old. They have four sons, Anton, Frank, Rudolph, and

CONVENTION QUEEN CAMPAIGN
Dec. 1, 1954 — March 31, 1955

WEDDED 35 YEARS

Mr. & Mrs.
ANTON PODERZAY

John, and two daughters, Mrs. Mary Stefanski and Mrs. Pauline Garrity, fourteen grandchildren and three great-grandchildren. Sixteen nieces and nephews from Ohio visited them for their golden celebration. Rev. Joseph A. Wank, Pastor of St. Joseph's church presented Mrs. Mramor with the beautiful crucifix, with the stations of the cross all around the Corpus, also she received many other gifts.

Congratulations are also in order for Mr. and Mrs. John Petelin who celebrated their 48 wedding anniversary on October 3, 1954. Mr. John Petelin is 76 years old, and Mrs. Anna Petelin is 79 years old. They have one daughter and six grandchildren. Mrs. Petelin's daughter, and her three daughters, also the daughters of Mrs. Mary Mramor belong to our Slovenian Womens Union #27 of North Braddock, Pa.

Belated name-day wishes are extended to our organizer and vice president Mrs. Ursula Pierce who observed her name-day on October 21, 1954.

Ladies come one, come all to our December meeting. It is the time that we have election of officers, and if no one comes, we will not be able to vote, so come ladies and do your duty.

If we have any member who is sick, or in the hospital, we wish that God would grant her a speedy recovery.

Hoping that we will see all at the December's meeting, and a happy Thanksgiving to everyone.

Mary Stephenson, President

Anton Poderzay born in Jugoslavia (doma iz Gaberje pri Dobropoljah) was married to Caroline Erchul (born in Soudan, a daughter of Mr. and Mrs. Thomas Erchul Sr.—now deceased) in St. Martin's church in Tower, Minnesota on June 20, 1919. On Sunday, June 20, 1954 their children held open house at the Poderzay home for all friends and relatives to help celebrate their parent's 35th wedding anniversary. It was a gala affair, with guests coming and going all afternoon and evening. Their home was prettily decorated for the occasion and the table centered with a beautiful tiered wedding cake topped with a miniature bride and groom. They were the recipients of many gifts, congratulatory messages and a purse of money. They are the parents of eight children—the youngest in the family, Leonard, having completed high school in June; the others are Robert, living at home, Pauline (Mrs. A. Trucano), Soudan; Theresa (Mrs. F. Galaski) Virginia; Thomas with the U. S. Army in Germany; Joseph and Anthony both married and living in Soudan; and Caroline (Mrs. D. Akins) of Venice, California. They also have nine grandchildren. Congratulations!

No. 34, Soudan, Minn.—Our first fall meeting of the season was held on Tuesday, September 21, with Mrs. Joseph F. Erchul presiding. After the routine business was transacted, discussions began on how to celebrate our Branch's 25th anniversary which took place on October 6. It was finally decided that the occasion be celebrated with a turkey dinner at the Marjo Hotel, in Tower, on Sunday evening, October 17, commencing at 6 o'clock with all members invited, and our guest of honor to be our pastor, Rev. John Jershe. On that day, also, one of the Sunday Masses at St. Martin's Parish, will be celebrated for all living and deceased members of Branch 34. Also, a Mass was celebrated on the 6th of October, the day Branch 34 was organized—and it was a Requiem Holy Mass for the repose of the soul of Mrs. Frances Loushene who was the organizer and founder of Branch 34.

Mrs. Joseph F. Erchul, the president appointed the Mmes. Frank Plantan, John Zavodnick and Anthony F. Yapel as a committee in charge of all arrangements, etc. for the celebration on October 17.

After all business was taken care of, games were played by all members present—and all went home with a prize—and a delicious lunch concluded the evening's entertainment, served by the hostesses—Mrs. John Tekautz, Mrs. Victor Tanko and Mrs. William Vollendorf.

The next meeting will take place on Tuesday, November 16, at the Catholic Men's Clubhouse with Mrs. Michael Musich, Mrs. Joseph Gornick and Miss Mary Musich as hostesses.

Our next membership campaign will be the **CONVENTION QUEEN CAMPAIGN** to begin December 1, 1954, and end April 30, 1955. Winner of this campaign will be crowned **Convention Queen** at our 10. National Convention in Cleveland, May 22 to 25, 1955. Get on the bandwagon, and let's make it the best and most successful campaign of all.

Before I conclude, may I add a little "history" of our Branch. As stated above, Mrs. Frances Loushene was the organizer and founder—at the time, she was in her late sixties and in spite of that, went from house to house urging the women to join and explaining all the excellent benefits to be derived individually and collectively by Slovenian women in joining such a national organization. Her efforts were fruitful as 18 members were present for the first meeting at her home—and the following officers were chosen, Pres. Mrs. Jacob Pavlich, Mrs. Joseph F. Erchull as vice-pres., Mrs. Mary Pahula as secretary, and Mrs. Joseph Gornick as treasurer. Trustees were chosen as follows: Mrs. Peter Spollar, Mrs. Mary Klun and Miss Mary Dragavon who is now Sister Boniface OSB of the College of St. Scholastica in Duluth, presently located at St. Timothy's school in Chicago. All the first officers are still living—and all but Sister Boniface still members of Branch 34. Mrs. Mary Pahula the first secretary has been secretary all the 25 years of the existence of the organization—and in addition has acted in the capacity of treasurer a number of years. This I believe is a record of some kind, and certainly shows devotion to duty.

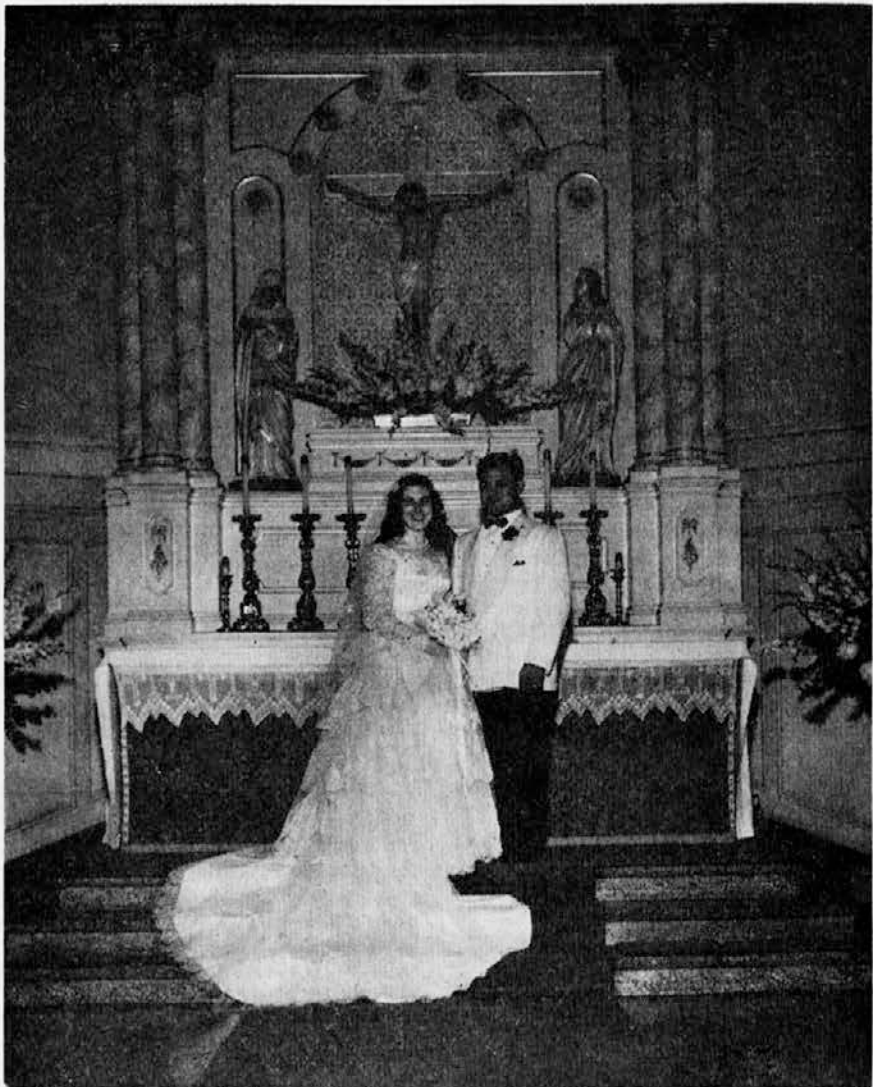
Present officers of Branch 34 are: Mrs. Joseph F. Erchull, Pres.; Mrs. Jacob Pavlich, Vice-Pres.; Mrs. Mary Pahula, Sec.-Treas.; and Trustees are Mrs. Frank Plantan, Mrs. John Zavodnick Jr., and Mrs. Anton Poderzay. Sargeant at Arms is Mrs. John Pahula and Publicity chairman and reporter is Mrs. Anthony F. Yapel.

Of the original 18 charter members, 7 are still members of Branch 34, most of the others having passed away. The living members are Mrs. Mary Pahula, Mrs. Joseph F. Erchull, Mrs. Mary Klun, Mrs. Joseph Gornick, Mrs. Joseph Skala, Mrs. Peter Spollar and Mrs. Jacob Pavlich.

The original membership of 18 has increased (in spite of the deaths of so many of our older members who originally came from Jugoslavia) to the impressive total (for our little communities of Tower and Soudan) of 51 adult and 6 juvenile members to date and prospects for a few more in the offing.

Greetings to all SWU-members,

Mrs. Anthony F. Yapel, reporter

MR. and MRS. ANTHONY A. FAZIO (Violet F. Knez) were married June 26th, at the Church of Holy Redeemer. The Rev. J. A. Martucci officiated. The write up about the wedding was in September "Zarja". The bride is president of Br. #45, Portland, Oregon. We wish them a blessed and happy life together.

No. 43, Milwaukee, Wis.—At our October meeting we did not have too large of an attendance, but our friendly atmosphere prevailed among the few who were present. We completed the details that had to be worked out for our card-party. We wish to thank all the members who have worked so diligently on this event. After our meeting a few of us went to St. John's hall to attend the Christian Mother's card party, and from there we went on to St. Mary's hall in West Allis where branch 17 was sponsoring their card party. We also stopped in to visit the homes of Mary Tratnik and Ceil Groth. We enjoyed our visits and had a wonderful time roaming about with Rose Kraemer acting as our very capable chauffeur.

We wish to welcome Katherine and Frances Holmberg who have been transferred from Duluth, Minn., to our branch in the adults, and also to Evelyn and Kathleen Holmberg who are with us in the juveniles.

Now again I must mention dues, which every member must be reminded to pay. If you are in arrears please take care of this at your earliest convenience.

We hope the Verbick family will be very happy in their new surroundings and wish them every success in their new business venture.

I also wish to extend my best wishes for a Happy Thanksgiving and hope everyone will be grateful for His graces and blessings we have received.

Hoping all sick members will soon be well on the road to recovery. See you all at our next meeting.

Mary Ribbich

MORE NAMES of our wonderful SWU Key-Ring Project contributions appear on page 340. Key-Rings are still available and donations to the Home Building Fund gratefully accepted.—Write to the Home Office, 1937 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill., or your secretary will also oblige.

No. 45, Portland, Ore.—With the approach of the fall and winter seasons and the outdoor work completed for some time, we can look forward to some interesting activities in our branch.

First of all we'd like a good attendance at all our meetings not just some time. Large attendance at the meetings is most important if we want to have successful socials and meetings.

Our annual meeting will be held Thursday, December 2nd. Remember that at that meeting will be election of officers for the coming year (1955). Hope to see you all at that date 7:30 p.m. at Polich's Hall.

Sister Laura Conchuratt underwent a serious operation and is now recuperating. To her and to all who are sick we send our wishes for a speedy recovery.

Congratulations are in order to Mrs. Ann Mikolavich and Mrs. Justina Missetich who became grandmothers recently.

Wishing all our members loads of luck and a happy Thanksgiving day.

Louise Struznik, Secretary

NOTICE TO MINNESOTA MEMBERS

Anyone interested in traveling to Cleveland, Ohio, next May by charter bus, please take notice. This chartered trip can be possible only if a large group is interested in making this trip to our SWU Convention.

I'd like to mention this to you that we prefer members of the Zveza first, but will take non-members only to fill the bus if necessary. The rates will be much cheaper if all the seats are taken. If we happen to be short one or two passengers, we will go anyway but each person will pay the difference. I wish to make this clear that in chartering a bus a contract is signed for the trip. We pay 44 cents a mile for the regular bus plus tax. I will try to get the new bus again. The more passengers we have the cheaper it will be for all. Regardless, it will be much cheaper to travel by charter than on the regular run.

At Gilbert's banquet in August, more than twenty women gave me notice they were interested in going. Will these women please send in their names to me now? Also, I hope to take the Minnesota delegates on this bus if it is at all possible. So you can see there won't be many seats left, so hurry, get your name in, also your address and phone number.

Early in spring I will collect the fare. I cannot wait till May, then it will be too late. Please, if it is just a maybe deal with you, do not send in your name nor expect me to write five, six letters then tell me the last minute you are not going. I mean

CONVENTION QUEEN CAMPAIGN
December 1, 1954 — March 31, 1955.

DR. RUDOLPH L. JAMNIK

Newly graduated from the University of Detroit School of Dentistry, is Dr. Rudolph L. Jamnik, son of Mr. and Mrs. John Jamnik of Royal Oak, Michigan. Our new doctor has opened his dental office at Keggo Harbor, Michigan. His wife and two sons all belong to Branch no. 105, as does his mother. Congratulations and best wishes for success!

business, so you should, too. It would be so much easier for me to travel by plane without worrying about a bus load but if I can make a trip for someone or make someone happy then it is worth my time and effort. This trip to Cleveland will take twice the work it did to go to Lemont, so I must start early.

You can help by asking me questions now so I can answer some in this magazine. Also it would be a great help if each town would group up and have one woman be the spokesman. This would save me much letter writing.

Don't hesitate to give suggestions. We'll use anyone that is worthwhile and as the saying goes, two heads are better than one, we would like to make this trip one that we will never forget.

I must mention too, the men are welcomed, bring them along. I know they would have fun too. Maybe they could take in a baseball game. We plan to get to Cleveland Saturday afternoon and stay until Thursday morning. You may do as you wish while there. It would be up to each individual to make accommodations while there. Though I will be willing to help non-delegates who only wish to take in the convention to make room reservations near the convention hall if possible.

I will write again to let you know how we are getting along. It will be a one week trip—leaving May 20, returning May 27.

Mary B. Theodore

ENCOURAGE the friendly businessmen in your neighborhoods to extend their Christmas greetings in Jarja. Details on inside back cover page.

No. 56, Hibbing, Minn.—Our Fall season has started in full swing. Our September attendance was wonderful, also a new member, Rose Majerle was initiated. Welcome, Rose, into our midst. Reports were given about our trip to Zveza Day in Lemont since we hadn't had a meeting in August. Also reported on was the Minnesota State Day in Gilbert on August 22nd. The movies of Lemont and Jugoslavia were be shown at our October meeting. We hear that Biwabik was chosen to host the next Minnesota Zveza Day in 1955. The president reported on the Christmas Card sale. Each member is asked to buy at least one box of cards which, by the way, are really beautiful. Several members have been on the sick list, but were not reported to our secretary. So anyone knowing of a sick member is kindly asked to notify any officer. To all members who are still sick, we wish a speedy recovery.

Lunch and cards were enjoyed after the meeting, with hostesses being Mrs. Rapinac, Mrs. Butarac, Mrs. Brklich and Mrs. Garmaker. Also, Mrs. Javorina surprised us by sending a petica as an extra treat. Thanks, to all.
Anne B. Satovich, reporter

No. 73, Warrensville Hgts., Ohio.—A very warm welcome to our six new members: Ann Dular, Rose Ann Dular, Caroline Plute, Louise Rogel and Caroline Wisnewski. These ladies and nine Junior members were all enrolled through the efforts of Louise Epley, who holds the record for our branch. Good work, Louise, your heart is really in your work!

Congratulations to Min Bradac and Kay Yuratovac on their new baby girls.

Our deepest sympathy to Caroline Gilha whose father recently passed away.

Ladies, we have big plans for our December meeting. A Christmas Party, a benefit drawing and a good time is being planned by our committee. So, please come to Josephine Turk's home on Sunday, Dec. 5th, at 7:30 P.M. and bring a dollar gift for the exchange.
Mary Juratovac

No. 92, Crested Butte, Colo.—Hello! My, how the time does fly; not long ago we thought the summer months were enduring but already we must forget summer and think about winter. The mountains have had several inches of snow. And with the children all back at school, our town is once again quiet. Most of our "summer citizens" have boarded up their homes and moved away for the winter months. There is very little activity in town, with the exception of a new movie every Saturday and Sunday at

WOMAN'S GLORY *The Kitchen*

All recipes
are tested
by contributor
Frances Jancer
110 — 3rd St.,
La Salle, Ill.

As the holiday season approaches, requests have come in for different holiday favorites, be it Thanksgiving, Christmas or New Years Day. Readers do not ask for anything in particular but clamor for something that is new.

For your Thanksgiving day dessert instead of the traditional pumpkin pie, try this Baked Cider Pudding on your family. It is really something new.

BAKED CIDER PUDDING

½ cup shelled almonds, ¾ cup dry bread crumbs, 3 eggs, separated, ¾ cup sugar, 1 teaspoon grated lemon rind, ½ teaspoon cinnamon, 2 cups sweet cider, 1 cup heavy cream, whipped.

Put almonds and crumbs through a food chopper, using finest knife, beat egg yolks well, add sugar and beat until fluffy; add lemon rind, cinnamon, almonds and bread crumbs. Fold in the stiffly beaten egg whites, and turn into well-greased spring form pan. Bake in moderate oven 350 degrees for 30 to 40 minutes until firm. Unmold; heat cider and pour slowly over cake as soon as it is turned out of the pan. Serve with whipped cream. Makes 1 eight inch cake.

the local theater. We have Mass at 4 o'clock Sunday afternoon and really can boast a wonderful choir. The members have been singing songs of praise to God in Slovenian, under the direction of Miss Betty Spehar. Everyone has greatly enjoyed hearing these beautiful hymns.

In September, we had our regular meeting of the 12th at Frank's Cafe. The meeting was conducted by Vice-President, Frances Greenfield. Refreshments were served by Mrs. Ann Malensek and Josephine Somrak. After the business meeting, a popular game was enjoyed by all.

Our October meeting was held Sunday, the 3rd. Most all the members were present. Ann Saya, our president conducted the meeting. Refreshments were served by Rose Carricato and Ann Saya. Rose has moved to Gunnison, Colorado but is still a member of our branch. Try to make the meetings, Rose! We again played popular games the remainder of the evening.

Happy Birthday to all members whose birthday was in October or will be in November.

For that New Years Eve Party the following Tom and Jerry or Eggnog is super-colossal.

TOM AND JERRY

6 eggs, separated, ¾ cup granulated sugar, 1½ cups cognac brandy, ½ cup rum, 4 cups milk, 4 cups heavy cream, nutmeg.

Beat egg yolks lightly, add granulated sugar and continue beating until well blended; slowly add brandy and rum, then the milk and cream. Beat egg whites until stiff; fold into egg yolk-brandy mixture. Grate or sprinkle nutmeg lightly over each glass. Makes 24 portions, just right for a crowd.

Then again you could bring out something like the following punch if you prefer.

CHAMPAGNE PUNCH

2 cups diced pineapple, 2 cups strained orange juice, 3 tablespoons lemon juice, 1 cup whole strawberries, 1 pint brandy, 1 pint curacao, 1 pint Tokay, 3 bottled carbonated water, 3 quarts champagne, 1 large piece of ice.

Combine fruits and juices, brandy, curacao and Tokay. Mix well. Chill several hours. Add carbonated water, Champagne and pour into a punch bowl over a large piece of ice, just before serving.

Makes 6 quarts or 48 small glasses. Very good at Christmas time served with Pfeffernuesse or Springerle and the ever famous Lebkuchen. The following fruit drops go good at the Holiday season and at any time.

FRUIT DROPS

1 cup sweetened condensed milk, ¼ teaspoon salt, 1 teaspoon vanilla, 2 cups shredded cocoanut, 1 cup dates, chopped fine (if preferred prune or

apricots may be used instead of dates.)

Combine all ingredients and mix thoroughly. Drop on a greased baking sheet about 1 inch apart. Bake in a moderate 350 degree oven about 12 minutes or until delicately browned. Makes 2 dozen.

ENGLISH BRANDY WAFERS

¾ cup sifted flour, ¾ cup sugar, 3 teaspoons ginger, ½ cup molasses, ½ cup shortening.

Mix and sift dry ingredients. Heat molasses to boiling point; remove from heat and add shortening, stirring until all is melted. Gradually stir in flour-sugar mixture. Drop from tip of spoon on greased baking sheet about 2 inches apart. Bake in a slow oven 300 degrees about 12 minutes. When slightly cool, remove from pan and roll, top side out, over handle of wooden spoon. Keep in covered container. Makes 4 dozen wafers for your eggnog or punch.

MINCEMEAT SPICE DROPS

3 cups sifted flour, ½ teaspoon baking powder, ¼ teaspoon salt, ½ teaspoon ginger, ½ cup shortening, ¼ cup firmly packed brown sugar, ½ cup molasses, 2 egg yolks beaten well, 1½ cups mincemeat.

Mix and sift flour, soda, salt and ginger. Cream shortening, and brown sugar together, then beat in molasses and egg yolks; gradually stir in flour then the mincemeat. Drop from teaspoon on greased baking sheet and bake in moderately hot oven 375 degrees about 10 minutes. To use dry mincemeat break 19 oz. package into pieces, add ½ cup water, place over heat and stir until all lumps are broken up and mixture is practically dry; cool. Makes 4½ dozen cookies.

Those of you behind with dues' payments, please try to get them settled. It makes a lot of extra work for the treasurer to keep reminding those who are in arrears.

One of our out-of-town members visited us recently. Mrs. Rudy Stajduhar was here a few days ago. It was nice to see you, Helen; do visit again and try to be present at the meeting time. God bless each and everyone of you.

Helen Cobai, reporter

No. 105, Detroit, Michigan.—We are not too regular with our monthly reports, but sometimes we do have interesting items which we like to tell about. Mr. and Mrs. John Jamnik are very proud of their Dentist son, Dr. Rudolph L. Jamnik. He has moved with his family to Keggo Harbor, Michigan to assume his practice. Our branch join in congratulating the new doctor, and his proud family.

Mr. and Mrs. John Jamnik also just visited their daughter and family in West Hartford, Conn. Mrs. Music visited her mother in Wyoming and

Mrs. Kocjan also visited her mother in Ohio.

We hear that Mrs. Vidmar spent her vacation in Wisconsin and Minnesota. Mrs. Petrich had her daughter visiting her.

Mrs. Kodrich has been ill and spent a week in the Harper Hospital. We hope she will soon recover.

Mrs. Marie Nezbeda is quite happy in her new home. It is really a pleasant little home... and since we heard that she has been ailing, we hope that she will soon be feeling better.

Mrs. Bedich is in the process of doing a little home-improving. She is putting in the self-storing storm windows. Mrs. Bedich is still the same happy person as always.

Mrs. Mary Kochevar was also on the sick list; and we hope she will soon feel tip-top!

The meeting will be held at Mrs. Bedich's home on Nov. 7th. Be sure to attend so that we can discuss many things and put the books in order for the new year.

Mrs. Mary Bedich

JUNIOR'S PAGE

SANTA CLAUS IS COMING TO TOWN!

The time for Santa Claus and Christmas is very near at hand. Christmas Parties for our Junior Circles will be the most important events of many branches. We hope your branch will prepare one for you. Pictured here is the Juniors' Christmas party from Branch no. 67, Bessemer, Pa. The youngsters had lots of games, toys and refreshments, and were able to take this picture with Santa himself. The very active lady who is responsible for the large increase in the Bessemer Junior Circle is Mrs. Mary Snezic, who is a member of the Supreme Youth Board. Last year, Mrs. Snezic secured many new junior members and many of them were at the party.

We hope that you will have lots of fun making plans during the month of November for the Christmas season and its gala social events.

GIGGLES

Bob—I always do my hardest work before breakfast.

Rob—What's that?

Bob—Getting up.

Betty—Can you sell me a yard of pork?

Butcher—Well, I guess I could give you three pig's feet.

Teacher—Bobby, what is a duck?

Bobby—A chicken with snowshoes on.

Dentist—What kind of a filling do you want in your tooth?

Little Boy—Strawberry, please.

CATS

There are many kinds of cats. There are long-haired cats and short-haired cats. There are cats of almost every color. There are striped cats, black cats, white cats, gray cats, yellow cats.

Cats have been one of man's pets for many years. The Egyptians treated them with greatest respect.

Some people don't like cats because they feel that they do a great deal of harm. It is true that if cats are not properly fed and trained, they will catch birds. However, they do catch millions of rats and mice, and in this way prevent the spread of disease.

One of the oddest looking cats is the Manx. This cat comes from the Isle of Man which is in the Irish Sea. It has no tail whatever. Its hind legs are unusually long, and it has short, thick fur.

The Persian, sometimes known as the Angora, is thought by many to be the most beautiful cat of all. It has long, silky fur and a tail which waves like a plume.

These cats require constant care, because if their fur is not thoroughly brushed, they swallow it and get sick. The Persians may be red, white, black, and silver or smoky.

The Siamese is an unusual appearing cat. It is often considered the most intelligent. Its coat is a delicate fawn color, its ears and face, paws and tail are dark brown. Its eyes are a brilliant blue, and sometimes they are crossed. Often its tail has a bend in it. This cat comes from Siam.

The ordinary cat may be beautiful and intelligent also. There are tiger cats and tabby cats, and short cats, and long cats, and almost-any-color-you-like cats.

PATSY'S DOLL HOUSE

"I just know a fairy lives in my doll house, Mother," said Patsy. "Each morning when I come to play I find all the dolls put to bed and the furniture in spic and span order."

"Perhaps the fairies play house all night long, just as you play hard all day," said Mother.

"Maybe. But, Mother, can't the fairy come out and play house in the daytime with me?"

"Oh, no, fairies can't come out in the daytime. They must wait until the clock strikes twelve midnight. The storybooks say that that is the magic hour when fairies appear."

"I'll tell you what. Let's turn the hands of the clock around so that it strikes twelve," said Patsy. "Perhaps, the fairy will think it's time to come out to play."

So the hands of the clock were turned round and round until the clock struck twelve. And suddenly out from behind the clock jumped a teeny-tiny fairy. Patsy watched, her eyes very round and big, but she didn't say a word. "Whee! Now for some fun," said the fairy, flying over to the doll house on the floor. "First, I'll put this house in order. The way Patsy leaves it is a disgrace. Come, wake up, you dolls, and help me in the kitchen. Remember, I'm your fairy-aunt now, and you must mind me."

She waved her wand, and out of bed jumped five, pink-cheeked, fuzzy-haired dolls. Down the blue stairs they tripped. Jerry slid down the bannister. "Acra-doodle," he shouted, and Patsy, who had never heard doll language before, was quite surprised. She almost forgot and laughed out loud when Jerry landed at the bottom of the stairs before his brothers and sisters were even half-way down.

"Now, Jerry," said the teeny-tiny fairy, "You will break your legs some day. How many times have I told you not to slide down the banister? For punishment, you can not sit with us in the breakfast on the high stool in the kitchen."

"Huggledy! Huggledy!" cried Jerry.

"Is that a promise?" asked the fairy.

"Huggledy!" said Jerry.

"Well, I'll forgive you this time and let you eat with us. So give me a hug and set the table. Susie, you bake the pancakes. Dreamy, if you wish to eat, you must work. Go to the ice box and fetch the grapes."

The fairy's dolls began rushing around, carrying out the orders. In her hurry, Susie opened all the drawers, trying to find the griddle, and then she forgot to close them. The teeny-tiny fairy began to scold. "Susie is this being tidy? Now pile up the pans that you spilled on the floor and close the door of the cupboard. I never saw such untidiness."

"Patsy—let's me," said Susie.

"Perhaps she does, but that doesn't mean that I'll allow you to do it. Patsy is just a little girl, but perhaps she'll learn. Good gracious, what's this?" Suddenly, she looked at Peter, who kept turning on the faucet in trying to fill the water glasses.

"Stop, Peter, you're flooding the sink. Why are you playing with the faucets?"

"Fill-em glassés," answered Peter.

"Well, fill your glasses then and be through. A well-bred doll does not splash and play in the water."

After many trippings and skipplings around the room, breakfast was ready at last. Jane, the pink-cheeked doll with the red-checked dress, called, "Brekfirs ready!" And all the dolls scurried about to find places at the table. Each ate six dolly pancakes.

"Oh me! Oh my!" said the fairy. "Such good dolly appetites! Now we must get busy and clean the house."

Watching, Patsy could not help noticing how much fun all the dolls seemed to be having. How they scrubbed and dusted and cleaned! Not one corner was left untouched. Every tiny chair and table was put in its proper place, and the rest of the doll furniture was polished till it shone.

The clock struck two. The fairy waved her wand and sang her good-night song:

"Back to bed, my precious dollies,
All your frolicking is o'er
Hurry-scurry, now trip lightly,
O'er the polished doll-house floor."

Patsy was so delighted that she laughed out loud, and the teeny-tiny fairy heard her.

"Oh, Patsy!" she shouted, as she stamped her tiny foot. "You spied us!" The dolls stamped their little feet also and echoed, "You spied us!"

"Well, anyway, perhaps you have learned how to keep your beautiful doll house in order," said the fairy. The End.

Finančno poročilo S. Ž. Z. za mesec september 1954
Monthly Report of the S.W.U. for the Month of September 1954

	Mesečnina		Družabne in		Skupaj	Štev. članic	
	Redni	Mladinski	„Zarja“	Razno		Redni	Mladinski
1. SHEBOYGAN, Wis.	72.65	3.20	.10		75.95	189	33
2. CHICAGO, Ill.	156.15	14.50			170.65	375	151
3. PUEBLO, Colo.	141.80	12.20	1.50		155.50	338	127
4. OREGON CITY, Ore.	8.25				8.25	25	
5. INDIANAPOLIS, Ind.	44.35	5.40		.20	49.95	126	59
6. BARBERTON, Ohio	59.40	2.50	.20		62.10	164	25
7. FOREST CITY, Pa.	63.35	12.50	.60		76.45	159	128
8. STEELTON, Pa.						84	8
9. DETROIT, Mich.	18.90	.70		.35	19.95	49	7
10. CLEVELAND, Ohio	175.80	6.80			182.60	486	70
12. MILWAUKEE, Wis.	105.64	8.50			114.14	326	85
13. SAN FRANCISCO, Cal.	56.30	1.20			57.50	137	12
14. CLEVELAND, Ohio	131.30	5.40	.30		137.00	339	58
15. CLEVELAND, Ohio	140.95	6.40			147.35	339	66
16. SOUTH CHICAGO, Ill.	65.30	3.00	.20		68.50	163	32
17. WEST ALLIS, Wis.	56.45	1.20			57.65	148	13
18. CLEVELAND, Ohio	34.20	.80	.20		35.20	92	8
19. EVELETH, Minn.	63.95	8.10		.50	72.55	170	88
20. JOLIET, Ill.	197.85	18.90			216.75	559	189%
21. CLEVELAND, Ohio	44.80	5.40			50.20	121	55
22. BRADLEY, Ill.						28	#
23. ELY, Minn.	102.15	6.10	.10		108.35	265	61
24. LA SALLE, Ill.	85.00	9.50			94.50	223	100
25. CLEVELAND, Ohio	403.95	22.20			426.15	973	225
26. PITTSBURGH, Pa.	55.90	3.30		.55	59.75	148	34
27. NORTH BRADDOCK, Pa.	70.90	2.60			72.50	81	13 \$
28. CALUMET, Mich.	33.65		1.00		34.65	89	
29. BROWDALE, Pa.	17.95	2.10			20.05	47	22
30. AURORA, Ill.						27	1
31. GILBERT, Minn.	49.05	4.20	.50		53.75	123	42
32. EUCLID, Ohio	52.25	2.30			54.55	130	30
33. DULUTH, Minn.	29.45	1.70			31.15	79	17
34. SOUDAN, Minn.	20.75	.40			21.15	50	4
35. AURORA, Minn.	47.05	4.10	.10		51.25	100	41
36. McKINLEY, Minn.	3.85				3.85	11	
37. GREANEY, Minn.	15.65	.80			16.45	43	8
38. CHISHOLM, Minn.	74.05	1.50	.10		75.65	188	15
39. BIWABIK, Minn.	10.10	1.20			11.30	31	13
40. LORAIN, Ohio	38.20	.50	.30		39.00	98	5
41. CLEVELAND, Ohio	93.50	3.00		.25	96.75	254	32
42. MAPLE HEIGHTS, Ohio	16.55				16.55	43	
43. MILWAUKEE, Wis.	58.70	11.40			70.10	157	121
45. PORTLAND, Ore.	29.10	.60	.20		29.90	76	6
46. ST. LOUIS, Mo.	10.30	.30			10.60	28	3
47. GARFIELD HEIGHTS, Ohio ...	41.40	1.00			42.40	114	10
48. BUHL, Minn.	8.64	.40	.10		9.15	20	4
49. NOBLE, Ohio	19.30	.70	.10		20.10	53	7
50. CLEVELAND, Ohio	27.15	.80			27.95	69	8
51. KENMORE, Ohio	11.95	.30			12.25	27	3
52. HIBBING (Kitzville), Minn. ...	20.85	.40			21.25	51	5
53. CLEVELAND, Ohio	18.50	1.30			19.80	45	13
54. WARREN, Ohio	35.80	5.50	.10		41.40	93	59
55. GIRARD, Ohio	34.15	3.20			37.35	86	33
56. HIBBING, Minn.	45.25	1.00			46.25	120	10
57. NILES, Ohio	29.00	2.40			31.40	70	27
59. BURGETTSTOWN, Pa.	16.05	1.00			17.05	38	10
61. BRADDOCK, Pa.	16.50	.80			17.30	41	8 &
62. CONNEAUT, Ohio	12.25	.20			12.45	30	2
63. DENVER, Colo.	40.50	3.90	.30		44.70	100	42
64. KANSAS CITY, Kans.	26.25	1.20		.10	27.55	76	12%
65. VIRGINIA, Minn.	27.00	2.20			29.20	70	22
66. CANON CITY, Colo.	22.20	1.50			23.70	52	16
67. BESSEMER, Pa.	38.35	4.60	.60		43.55	86	46
68. FAIRPORT HARBOR, Ohio ...	13.30				13.30	28	
70. WEST ALIQUIPPA, Pa.	12.00	.60			12.60	15	3 \$
71. STRABANE, Pa.	47.70	3.10		.20	51.00	117	31
72. CHICAGO (Pullman), Ill.	17.25	1.10			18.35	45	11
73. WARRENSVILLE, Ohio	28.85	1.80			30.65	82	18
74. AMBRIDGE, Pa.	25.75	.20			25.95	54	2
77. N. S. PITTSBURGH, Pa.	19.60	2.40			22.00	35	24
78. LEADVILLE, Colo.						35	20 #
79. ENUMCLAW, Wash.	16.60	1.50	.70		18.80	41	15

	Mesečina		Družabne in		Razno	Skupaj	Štev. članic	
	Redni	Mladinski	„Zarja“-članice				Redni	Mladinski
80. MOON RUN, Pa.	10.85	4.20				10.85	26	
81. KEEWATIN, Minn.	12.25					12.25	35	
83. CROSBY, Minn.	12.05	.90	.50			13.45	28	9
84. NEW YORK, N. Y.	32.20	.90	.80			33.90	87	9%
85. DePUE, Ill.	12.90	.50	.10			13.50	34	5
86. NASHWAUK, Minn.	4.35		.40			4.75	11	
88. JOHNSTOWN, Pa.	31.40	3.70	.30			35.40	74	38
89. OGLESBY, Ill.	37.10	4.20	.30			41.60	108	42
90. BRIDGEVILLE, Pa.	22.90	2.40	.20		.10	25.60	65	24
91. VERONA, Pa.	25.65	1.10				26.75	54	12
92. CRESTED BUTTE, Colo.	10.00	.20				10.20	20	2
93. BROOKLYN, N. Y.	32.25	1.20	.50			33.95	85	12
94. CANTON, Ohio							24	11
95. SOUTH CHICAGO, Ill.	119.60	11.20				130.80	241	112
96. UNIVERSAL, Pa.	23.20	.30	.40			23.90	56	3
97. CAIRNBROOK, Pa.	14.80	.90				15.70	33	11
99. ELMHURST, Ill.	9.90					9.90	24	
102. WILLARD, Wis.							11	2
104. JOHNSTOWN, Pa.	11.20		.10			11.30	32	
105. DETROIT, Mich.	6.85	1.20				8.05	17	13
106. MEADOWLANDS, Pa.	11.80		.30			12.10	23	
Skupaj	4068.84	266.30	11.20	2.25		4348.59	10451	2771

%—Assessment for August; #—Assessment paid in August;

\$—Assessment paid for August and September; &—Assessment for July.

DOHODKI:

Asesment od članic in razno	\$4,348.59
Obresti od hranilnih vlog	150.00
Najemnina od posestva	150.00
Dozoreli državni bondi	4,000.00

Skupaj.....\$8,648.59

STROŠKI:

Za umrlo sestro Angela Saye, pod. št. 1, Sheboygan, Wisconsin	\$100.00
Za umrlo sestro Mary Stimetz, pod. št. 2, Chicago, Illinois	100.00
Za umrlo sestro Anna Skala, pod. št. 13, San Francisco, California	100.00
Za umrlo sestro Mary Ivec, pod. št. 14, Cleveland, Ohio	100.00
Za umrlo sestro Barbara Evans, pod. št. 17, West Allis, Wisconsin	100.00
Za umrlo sestro Mary Kovacic, pod. št. 17, West Allis, Wisconsin	100.00
Za umrlo sestro Antoinette Cernelich, pod. št. 18, Cleveland, Ohio	100.00
Za umrlo sestro Cecelia Zivetz, pod. št. 20, Joliet, Illinois	100.00
Za umrlo sestro Helena Debevec, pod. št. 25, Cleveland, Ohio	100.00
Za umrlo sestro Frances Cernilogar, pod. št. 25, Cleveland, Ohio	100.00
Za umrlo sestro Mabel Strucel, pod. št. 28, Calumet, Michigan	100.00
Bohemian Benedictine Press za Zarjo: tiskanje	\$1,025.00
pošta	48.64
delo na imeniku	14.90
Mesečne plače in administraciji (davek odštet \$103.80)	751.20
Najemnina za glavni urad in uredništvo	50.00
D. & S. Construction za popravilo poslopja	3,000.00
Naplačilo za najem dvorane S. N. Domu za konvencijo v Clevelandu... ..	25.00
Tiskovine, ekspres, pošta, zavarovalnina in razne potrebščine	225.33

Skupaj.....\$6,240.07

Bilanca 31. avgusta 1954 — Balance Aug. 31, 1954 .....

Dohodki v septembru — Income in September .....

Skupaj.....\$334,957.57

Stroški v septembru — Disbursements in September .....

Balance September 30, 1954 .....

ALBINA NOVAK, glavna tajnica

Convention Delegate Information

The convention shall consist of delegates of subordinate branches and all Supreme Board members.

To be a delegate or alternate, one must be at least 21 years of age, and be a member in good standing besides being a practical Catholic and a citizen at the time of election. Candidates for delegates and alternates must have attended at least 5 meetings of the year, prior to the Convention, being a member at least 1 year.

Each subordinate branch, numbering 80 to 250 members the first day in the month of January of the convention year shall be entitled to one delegate at the convention. If a branch numbers 250 to 500 members it shall be entitled to two delegates. Branches with 500 to 800 members shall be entitled to 3 delegates. Branches with more than 800 members may send four delegates; no branch shall send more than 4 delegates to the convention irrespective of the membership total.

Subordinate branches having a membership of less than 80 members shall be combined with other such branches by the Supreme Secretary for the purpose of electing a delegate. The total membership for consolidation for elections shall be considered as of the first day in the month of January of the convention year. The consolidated branches shall have a total of 100 members to be entitled to one delegate. In connection therewith the branches closest to each other shall be consolidated.

Delegates and alternates shall be elected in the month of February or March in the convention year. Elections held later shall not be considered.

The Union shall pay transportation expenses out of its treasury for the delegates and Supreme Officers. (Round trip fare in coach, to the convention city and 3 per diem.)

The 10th National S. W. U. Convention will be held May 22—25, 1955 at the Slovenian National Home, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Happy Birthday in November!

SUPREME OFFICERS:

November 8 — JOSEPHINE LIVEK, Supreme President;
 November 5 — ALBINA NOVAK, Supreme Secretary;
 November 25 — KATIE TRILLER, Supreme Trustee;
 November 8 — LILLIAN KOZEK, Supreme Youth Board.

BRANCH PRESIDENTS:

November 1 — Frances Plesko, #12, Milwaukee, Wis.;
 November 10 — Johanna Klucar, #104, Johnstown, Pa.;
 November 11 — Mary Gornik, #9, Detroit, Michigan;
 November 15 — Antonia Kastelic, #64, Kansas City, Kansas.
 November 18 — Frances Jamnik, #41, Cleveland, Ohio;
 November 20 — Cecelia Garrittano, #59, Burgettstown, Pennsylvania;
 November 21 — Catherine Lozier, #55, Girard, Ohio.
 November 26 — Mary Swamp, #106, Meadowlands, Pa.

Many happy returns of the day!

DESETA REDNA KONVENCIJA S. Ž. Z.

Deseta redna konvencija naše Zveze se vrši od 22. do 25. maja 1955 v Slovenskem narodnem domu, Cleveland, St. Clair Avenue.

Konvencija obstoji iz delegatk podružnic in vseh glavnih odborov. To bo prva konvencija, na kateri bodo navzoče vse glavne odbornice.

Delegatka in njena namestnica je lahko vsaka dobrostoječa članica, ki je praktična katoličanka, ameriška državljanka in je stara vsaj 21 let. Mora biti članica Zveze nad eno leto in se tisto leto pred konvencijo udeležiti najmanj pet sej svoje podružnice. To pa ne zadeva novih podružnic. Konvenčno leto se smatra od prvega februarja prejšnjega leta do zadnjega januarja konvenčnega leta.

Vsaka podružnica, ki prvega dne meseca januarja konvenčnega leta šteje 80 do 250 članic v odraslih oddelkih, pošlje eno delegatko na konvencijo. Podružnice, ki štejejo od 250 do 500 članic, so upravičene do dveh delegatk; podružnice, ki štejejo 500 do 800 članic, pošljejo tri delegatke in podružnice, ki imajo nad 800 članic, so upravičene do štirih delegatk. Več kot štiri delegatke ne pošlje nobena podružnica. — Podružnice, ki štejejo manj kot 80 članic, glavna tajnika združi, da si skupno izvolijo delegatko. Združene podružnice morajo skupno šteti 100 članic, da so upravičene do ene delegatke. Podružnice, ki ne pošljejo svoje delegatke, lahko zastopstvo poverijo delegatki druge podružnice ali pa glavni odbornici.

Delegatke se volijo meseca februarja ali marca v konvenčnem letu. Poznejše volitve se ne upoštevajo.

Zveza iz svoje blagajne krije vozne stroške delegatk in glavnih odborov do mesta konvencije in obratno ter plača tri dnevnic (\$36.00) za časa konvencije.

ALBINA NOVAK, glavna tajnica

NOVI SVET

Družinski list Novi Svet, izdaja za oktober 1954, je posvečena naši Primorski in prinaša sledečo vsebino: Simon Gregorčič (Ob pesnikovi 110-letnici rojstva), C. Pfeifer; Goriškemu slavčku Simonu Gregorčiču ob 110-letnici rojstva, pesem, Bršljanski; Primorski večeri, pesem, Bršljanski; Msgr. Ivan Trinko-Zamejski, C. Pfeifer; Zamejski motiv, pesem, Bršljanski; Srečko Kosovel, ob petdesetletnici rojstva pesnika kraške zemlje, C. P.; Primorski Veziliji, pesem, Bršljanski; Preko Krasa in Istre, napisal Matevž Borina; Lepa Vida, Vinko Beličič; Predjamski grad, C. P.; Ovčar Marko, Janez Jalen; Pustolovščine Toma Sawyera, Mark Twain-Milena Mohoričeva; Metuljček, črtica iz vaškega življenja, Limbarski; Strici, kmetska zgodba, F. S. Finžgar; Kaznovana radovednost, črtica, Ap.; Pregovori; K mislim in smernicam za ustanovitev Narodno-obrambne Zveze, Ciriš; Domača kuhinja, Praktični nasveti, Novice iz raznih naselbin. Za smeh. Slike. — English Section: Radio Talk on Slovenian Culture, Frank Shonta; Cartoons etc. Naročnina \$4.00 letno. Naslov: NOVI SVET, 1845 West Cermak Road, Chicago 8, Illinois.

Koledar in seznam sej podružnic

NOVEMBER

1 P Vsi sveti
 2 T Verne duše
 3 S Hubert
 4 Č Karol Borom.
 5 P Judita
 6 S Lenart, opat
 7 N 22. pobinkoštna

8 P Bogomir
 9 T Božidar
 10 S Andrej Avelinski
 11 Č Martin, škof
 12 P Martin, papež
 13 S Stanislav Kostka
 14 N 23. pobinkoštna

15 P Albert
 16 T Gertruda
 17 S Gregor, čudodelnik
 18 Č Posvečevanje cerkva
 19 P Elizabeta
 20 S Feliks, Srečko
 21 N 24. pobinkoštna

22 P Cecilija
 23 T Klemen, papež
 24 S Janez od Križa
 25 Č Katarina
 26 P Konrad
 27 S Virgilij, škof
 28 N Prva adventna

29 P Saturnin
 30 T Andrej

Seje podružnic:

1. nov. — št. 29, 35, 65, 83.
 2. nov. — št. 14, 32, 41, 42, 91.
 3. nov. — št. 3, 12, 38, 52, 95.
 4. nov. — št. 13, 45, 46, 53, 80.
 7. nov. — št. 6, 23, 24, 27, 51, 67, 73, 92, 97, 99.
 8. nov. — št. 25, 50, 86, 89.
 9. nov. — št. 1, 4, 18, 30, 56, 57, 59, 70, 77, 84.
 10. nov. — št. 15, 19, 28, 31, 40, 62, 88.
 11. nov. — št. 2, 10, 16, 33, 55, 81.
 14. nov. — št. 7, 9, 36, 37, 39, 43, 49, 61, 66, 68, 74, 79, 85, 96, 102.
 16. nov. — št. 26, 34, 93.
 17. nov. — št. 54, 72.
 18. nov. — št. 5, 106.
 21. nov. — št. 8, 17, 20, 64, 90, 104.
 25. nov. — št. 22, 78.
 28. nov. — št. 63, 94.

DECEMBER

1 S Natalija
 2 Č Bibijana
 3 P Frančišek Ksaver
 4 S Barbara
 5 N 2. adventna

6 P Miklavž
 7 T Ambrož
 8 S Brezmad, Spoč. M. D.
 9 Č B. Peter Kanizij
 10 P Čast. Janez Veliki
 11 S Marija, dekla
 12 N 3. adventna

13 P Lucija
 14 T Špiridijon, škof
 15 S Kristina
 16 Č Adelajda, Evzebij
 17 P Lazar
 18 S Gracijan, škof
 19 N 4. adventna

20 P Peter Klaver
 21 T Tomaž, apostol
 22 S Frančiška Cabrini
 23 Č Viktorija
 24 P Adam in Eva
 25 S Božič, Roj. Gospod.
 26 N Nedelja po Božiču

27 P Janez, evangelist
 28 T Nedolžni otroci
 29 S Tomaž, kanterb. škof
 30 Č Kolumba, devica
 31 P Silvester, papež

Seje podružnic:

1. dec. — št. 3, 12, 21, 38, 52, 95.
 2. dec. — št. 13, 45, 46, 53, 80.
 5. dec. — št. 6, 23, 24, 27, 51, 67, 73, 92, 97, 99.
 6. dec. — št. 29, 35, 65, 83.
 7. dec. — št. 14, 32, 41, 42, 91.
 8. dec. — št. 15, 19, 28, 31, 40, 62, 71, 88.
 9. dec. — št. 2, 16, 33, 55, 81.
 11. dec. — št. 47.
 12. dec. — št. 7, 9, 36, 37, 39, 43, 49, 61, 66, 68, 74, 79, 85, 96, 102.
 13. dec. — št. 25, 50, 86, 89.
 14. dec. — št. 1, 4, 10, 18, 30, 56, 59, 70, 77, 84.
 15. dec. — št. 54, 72.
 16. dec. — št. 5, 106.
 19. dec. — št. 8, 17, 20, 64, 90, 104.
 21. dec. — št. 26, 34, 48, 93.
 23. dec. — št. 22.
 26. dec. — št. 63, 94.
 30. dec. — št. 78.

CHRISTMAS CARDS

"Put Christ back into Christmas" by mailing Christmas cards with the true spirit of the Season. Fourteen exclusive religion cards packed in a box and mailed to you for \$1.00. Proceeds are used for education of young men to priesthood. — Write to:

SLAV MISSIONS, 4800 Main St., Lisle, Illinois

To all officers and members:

As in the past, we will plan our Christmas issue with great care, and dedicate it to the wonderful, happy and blessed Season. — In order to include the greetings of the businessmen and friends who are our annual Christmas patrons, we ask your kind assistance. Please try to secure a Christmas advertisement and send it to our office by November 25th. Thank you!

DR. FRANK T. GRILL

PHYSICIAN and SURGEON

Office 1858 W. Cermak Rd., Phone CAnal 6-4955
Chicago 8, Illinois

JOHN ZELEZNIKAR and SONS

COAL & OIL

2045 W. 23rd St. Phone VI 7-6891
Chicago 8, Illinois

Starc Park View Florists

Telegraph delivery service

Weddings, Bouquets, Funeral designs, Corsages

1096 Norwood Rd. Tel Ex. 1-5078
9320 Kinsman Rd. Tel. Mi. 1-2469

Cleveland, Ohio

J. J. STARC

GEREND'S FUNERAL HOME

Phone 7012

Ray Gerend Peter Bastasic
SHEBOYGAN, WISCONSIN

Bolezen - nesreča - smrt

so tri težke skrbi, ki se jih ne more nihče ubraniti
Danes ali jutri, bolj ali manj bo vsak prizadet.
Če hočeš dobro sebi in drugim, pristopi v

KRANJSKO-SLOVENSKO KATOLIŠKO JEDNOTO

*Najstarejša slovenska podporna
organizacija v Ameriki*

Posluje že 61. leto

Članstvo: 45,000 Premoženje: nad \$10,000,000.00

Sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta;
otroke pa takoj po rojstvu in od 16. leta
pod svoje okrilje.

Za pojasnila o zavarovalnici vprašajte
tajnike ali tajnice krajevnih društev
KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD:

351-353 N. Chicago Street, Joliet, Ill.

ARROWHEAD SIDING & ROOFING CO.

ROOFING, SIDING, INSULATION, REMODELING

All work and materials guaranteed

Box 507, Phone 2851 R

Virginia, Minn.

Your business will be appreciated!

JOS. ZELE & SONS

FUNERAL DIRECTORS

6502 ST. CLAIR AVE. 452 EAST 152nd St.
ENdicott 1-0583 IVanhoe 1-3118

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY COMPANY

A Service to Fit Every Budget
1727-31 W. 21st Street

CAnal 6-7172-73

CHICAGO

ZEFRAK FUNERAL HOME

1941-43 WEST CERMAK ROAD

LOUIS J. ZEFRAK CHICAGO 8, ILL.
ELIZABETH L. ZEFRAK
Funeral Directors & Embalmers Virginia 7-6688

Ermenc Funeral Home

5325 W. Greenfield Ave. Phone EVERgreen 3-5060

Milwaukee, Wisconsin

A. Grdina & Sons

ZA POHIŠTVO IN ZA POGREBE

Za vesele in žalostne dneve

Nad 51 let že obratujemo naše podjetje v
zadovoljnost naših ljudi. To je dokaz
da je podjetje iz — naroda za narod.

V vsakem slučaju se obrnite do našega podjetja,
prihranili si boste denar in dobili
stopenčno postrežbo.

Tel.: HEnderson 1-2088 Cleveland 3, Ohio

Podružnica: 15301-07 Waterloo Rd.

Tel.: KEnmore 1-1235 Cleveland 10, Ohio

Pogrebni zavod: 1053 E. 62nd Street

Tel.: HEnderson 1-2088 Cleveland 3, Ohio

17002-10 Lake Shore Blvd.

Tel.: KEnmore 1-5890 Cleveland 10, Ohio

~~ANGELA MISIC~~
~~4111 E. 72 ST.~~
~~CLEVELAND 3, OHIO~~

25

Thanksgiving

DINNER

For a special treat:

Delicious Potica
Flancate
Strudel etc.

Shrimp Perfection Salad
Soup with Chicken Liver
Dumplings

ROAST TURKEY

Oyster Stuffing
Potato Puffs
Sweet Sour String Beans
Celery Fritters
Cranberry Sauce
Orange and Carrot Gelatin
Salad
Bread Sticks
Cherries Jubilee

Recipes for the above menu and many more varieties is found in our famous cookbook

Woman's Glory-The Kitchen

With Christmas just around the corner, you will find this cookbook very valuable. Recipes for almost every kind of Christmas cookies and candy and fruit cake are found in this book. Order a few copies. For an excellent gift to give to your friends who seem to have "everything" we suggest this wonderful cookbook "WOMAN'S GLORY—THE KITCHEN." Over 600 recipes, which are printed on 275 pages. The book is very handy, has spiral binding and easy-to-clean cover.

Mail your order with two dollars in cash, stamps, money order or check today to:

ALBINA NOVAK
1937 West Cermak Road, Chicago 8, Illinois

We pay the postage.

Avoid the Holiday mail rush by writing today for your cookbook.